

**UCHWAŁA NR XLVIII/1055/22
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 26 maja 2022 r.

w sprawie przyjęcia „Miejskiego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2022-2026 Katowice bez barier”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.), w związku z art. 92 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 528 z późn. zm.) oraz z art. 35a ust.1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r., o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 573 z późn. zm.).

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć „Miejski program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2022- 2026 Katowice bez barier”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

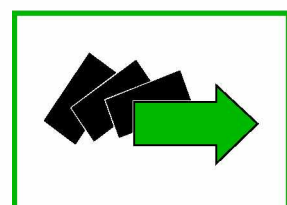
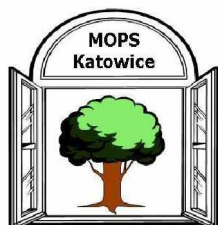
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr XLVIII/1055/22
Rady Miasta Katowice
z dnia 26 maja 2022 r.

**„Miejski program działań na rzecz
osób z niepełnosprawnościami
na lata 2022 – 2026
Katowice bez barier”**

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W KATOWICACH**

Spis treści

Część I Podstawy prawne oraz założenia ogólne programu	6
Część II Diagnoza	8
Rozdział 1. Pojęcie niepełnosprawności	8
Rozdział 2. Struktura demograficzna mieszkańców Katowic	9
Rozdział 3. Dane dotyczące mieszkańców Katowic z niepełnosprawnościami	10
Rozdział 4. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie miasta Katowice ..	15
Część III Program działań w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami	20
Dział 1. Cele, adresaci programu, zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	20
Rozdział 1. Cele, adresaci Programu	20
Rozdział 2. Zadania ustawowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z zakresu rehabilitacji społecznej	21
Rozdział 3. Kluczowe zadania ustawowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynikające z ustawy o pomocy społecznej	22
Dział 2. Stan istniejący – charakterystyka zasobów	22
Rozdział 1. Poradnictwo specjalistyczne, w tym interwencja kryzysowa	22
Rozdział 2. Wczesna interwencja (dzieci w wieku 0 - 6 lat) i kształcenie specjalne	26
Rozdział 3. Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami	26
Rozdział 4. Transport uczniów z niepełnosprawnościami do placówek oświatowych	28
Rozdział 5. Rehabilitacja społeczna i lecznicza dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz dorosłych osób z niepełnosprawnościami	30
Rozdział 6. Wspieranie osób z niepełnosprawnościami w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do różnych świadczeń	35
Rozdział 7. Dostosowanie mieszkań do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	36
Rozdział 8. Dostosowanie komunikacji i transportu zbiorowego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	36
Rozdział 9. Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się w obiektach użyteczności publicznej	41
Rozdział 10. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu kulturalnym i artystycznym	42
Rozdział 11. Zapewnienie opieki osobom z niepełnosprawnościami	42
Rozdział 12. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w sporcie i turystyce	46
Rozdział 13. Programy Integracji Społecznej i Zawodowej Osób z Niepełnosprawnościami finansowane ze środków zewnętrznych	47
Dział 3. Projekty działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w latach 2022 – 2026	49
Projekt 1. Poradnictwo specjalistyczne, w tym interwencja kryzysowa	49
Projekt 2. Wczesna interwencja (dzieci w wieku 0 - 6 lat) i kształcenie specjalne	50
Projekt 3. Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami	54
Projekt 4. Transport uczniów z niepełnosprawnościami do placówek oświatowych	56
Projekt 5. Rehabilitacja społeczna i lecznicza dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz dorosłych osób z niepełnosprawnościami	58
Projekt 6. Wspieranie osób z niepełnosprawnościami w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do różnych świadczeń	59
Projekt 7. Dostosowanie mieszkań do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	60
Projekt 8. Dostosowanie komunikacji i transportu zbiorowego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	62
Projekt 9. Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się w obiektach użyteczności publicznej	66
Projekt 10. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu kulturalnym i artystycznym	68
Projekt 11. Zapewnienie opieki osobom z niepełnosprawnościami	77
Projekt 12. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w sporcie i turystyce	79
Projekt 13. Programy Integracji Społecznej i Zawodowej Osób z Niepełnosprawnościami finansowane ze środków zewnętrznych	80
Część IV Program działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami	83
Dział 1. Cele, adresaci programu, zadania ustawowe Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach z zakresu rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami	83
Rozdział 1. Charakterystyka osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach	83
Rozdział 2. Struktura osób z niepełnosprawnościami pod względem wykształcenia, wieku, czasu pozostawania bez pracy, stopnia i przyczyn niepełnosprawności	83
Rozdział 3. Cele, adresaci Programu	85
Rozdział 4. Zadania ustawowe Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach z zakresu rehabilitacji zawodowej zarejestrowanych osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami i poszukujących pracy z niepełnosprawnościami	85

Dział 2. Stan istniejący – charakterystyka zasobów.	86
Rozdział 1. Usługi pośrednictwa pracy.	86
Rozdział 2. Usługi poradnictwa zawodowego.	87
Rozdział 3. Usługi szkoleniowe.	87
Rozdział 4. Instrumenty rynku pracy.	87
Dział 3. Projekty działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami do realizacji w latach 2022 - 2026.	88
Projekt 1. Pośrednictwo pracy.	88
Projekt 2. Poradnictwo zawodowe.	89
Projekt 3. Szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy z niepełnosprawnościami.	89
Projekt 4. Instrumenty rynku pracy.	90
Projekt 5. Zatrudnienie pracownika pomagającego pracownikowi z niepełnosprawnością w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem oraz czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika z niepełnosprawnością na stanowisku pracy.	91
Projekt 6. Współpraca z partnerami rynku pracy w zakresie rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami.	91
Część V Podsumowanie źródeł finansowania programu w 2022 roku.	92

Wprowadzenie

Istotą lokalnych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami jest stworzenie takich warunków na poziomie lokalnym oraz zagwarantowanie i udzielenie osobie z niepełnosprawnością takiej zindywidualizowanej pomocy, która umożliwi maksymalne wykorzystanie jej potencjalnych zdolności i możliwości oraz optymalne wykorzystanie zasobów otoczenia dla osiągnięcia jak największej życiowej samodzielności i aktywności. Przyjęte rozwiązania mają pozwolić na możliwie najszerszy udział mieszkańców z niepełnosprawnościami we wszystkich sferach aktywności społecznej i zawodowej.

„Miejski program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2022 – 2026 Katowice bez barier” jest kontynuacją wcześniej realizowanych miejskich programów na rzecz osób z niepełnosprawnościami (w latach 2004 – 2006, 2007 – 2011, 2012 – 2016, 2017 – 2021), a tym samym w możliwie największym stopniu odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców miasta Katowice z niepełnosprawnościami. Informacje zwrotne od uczestników programu i osób/podmiotów z ich otoczenia oraz wyniki/efekty realizowanych działań przedstawiane w corocznych sprawozdaniach świadczą jednoznacznie o konieczności podejmowania podobnych działań w kolejnych latach.

Komplementarne działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami są niezmiennie priorytetem dla władz Katowic, które zmierzają w prowadzonej polityce społecznej do zaktywizowania mieszkańców reprezentujących wszystkie grupy społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami.

Zasadniczym celem programu jest tworzenie i poprawa warunków służących włączeniu społecznemu i ekonomicznemu osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałanie ich marginalizacji.

Program określa założenia, cele, pożądane efekty oraz konkretne zadania do realizacji, które zmierzają do stworzenia warunków pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym. Osiągnięcie założonych celów rozpatrywać należy w perspektywie długofalowej, wymagającej aktywności na wielu płaszczyznach i założeniu współpracy międzysektorowej.

Istotnym dokumentem z punktu widzenia realizatorów Programu oraz jego adresatów jest Konwencja Organizacji Narodów Zjednoczonych o Prawach Osób Niepełnosprawnych, która przyjęta została przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 13 grudnia 2006 roku, rząd Polski podpisał ją 20 marca 2007 roku, natomiast ratyfikacja Konwencji przez Polskę miała miejsce 6 września 2012 roku.

Celem Konwencji jest ochrona i zapewnienie pełnego i równego korzystania z praw człowieka i podstawowych wolności przez osoby z niepełnosprawnościami na równi ze wszystkimi innymi obywatelami.

Polska zobowiązana jest do wprowadzenia w życie zawartych w Konwencji standardów postępowania w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami realizacji ich praw. Dlatego też od kilku lat wprowadzane są rozwiązania, które dotyczą między innymi zmian w kodeksie wyborczym dostosowującym organizację wyborów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez głosowanie przez pełnomocnika lub korespondencyjnie, dostępne lokale wyborcze, samodzielne głosowanie dla osób niewidomych dzięki posiadającym opis w alfabecie Braille'a nakładkom na karty wyborcze. Ponadto weszła w życie ustawa o języku migowym, która nadaje nowy status językowi migowemu jako równoprawnej do języka polskiego formy komunikacji przy załatwianiu wszelkich spraw urzędowych; ustawa o psie przewodniku i psie asystującym, która rozstrzygnęła o prawie wejścia z takim psem do sklepu, restauracji, urzędu, muzeum, kina czy teatru, środków transportu zbiorowego, poradni zdrowia czy szpitala. Zrównano tak zwane renty olimpijskie dla medalistów także igrzysk paraolimpijskich oraz igrzysk głuchych. Zaostrzono sankcje za zajmowanie przez osoby nieuprawnione miejsc parkingowych zarezerwowanych dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami.

Pomimo wielu nowych działań i kolejnych zmian, pozostaje jeszcze wiele do zrobienia, dlatego też potrzeba konsekwentnych programów, działań służb i instytucji, zarówno rządowych, jak i samorządowych.

Z tego względu, w ramach Programu inicjowany i realizowany będzie szereg działań, które stanowią paletę komplementarnych i interdyscyplinarnych oddziaływań i form wsparcia na rzecz mieszkańców Katowic z niepełnosprawnościami. Poszczególne projekty „Miejskiego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2022– 2026 Katowice bez barier” mają na celu rozwiązanie problemów osób z niepełnosprawnościami poprzez zaplanowane działania służące ich pełnemu włączeniu do życia społeczności Katowic.

Wśród nich wymienić można takie kierunki planowanych działań jak:

- rozwijanie systemu opieki wytechnieniowej dla rodziców/opiekunów osób z niepełnosprawnościami i/lub niesamodzielnych z uwzględnieniem różnorodności form i źródeł finansowania;
- rozwój samodzielności i aktywności osób z niepełnosprawnościami poprzez upowszechnianie usługi asystentury osób niepełnosprawnych;
- poszerzenie oferty mieszkalnictwa chronionego – w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami – ze szczególnym uwzględnieniem nowatorskich rozwiązań i dywersyfikacji źródeł finansowania;
- wzmacnianie i stały rozwój oferty Dziennych Domów Pomocy Społecznej przy ul. Francuskiej 43 jako realnej oferty rozbudowanego wsparcia dla osób z głęboką niepełnosprawnością oraz odciążenie dla ich rodziców/opiekunów;
- zwiększenie szeroko rozumianej dostępności i udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, w tym integracji ze społecznością lokalną, z wykorzystaniem projektów i programów finansowanych ze źródeł zewnętrznych;
- propagowanie i wspieranie formuły współpracy międzysektorowej na rzecz rozwoju działań/rozwiązań poprawiających komfort życia mieszkańców Katowic z niepełnosprawnościami i ich rodzin.

Podsumowując realizację „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017 – 2021 Katowice bez barier” należy stwierdzić, że zaspakajanie potrzeb mieszkańców z niepełnosprawnościami jest nadal jednym z priorytetów polityki społecznej w mieście. Program na lata 2022 – 2026 stanowi tym samym kontynuację opracowanych i realizowanych koncepcji i rozwiązań na rzecz osób z niepełnosprawnościami realizowanych w latach poprzednich.

Część I Podstawy prawne oraz założenia ogólne programu.

Podstawę prawną do opracowania i realizacji programu stanowi ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 roku (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2021 roku, pozycja 573). Do zadań powiatu, zgodnie z artykułem 35a ustęp 1 cytowanej ustawy należy: opracowywanie i realizacja, zgodnie ze strategią rozwoju województwa, powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w zakresie:

1. rehabilitacji społecznej,
2. rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
3. przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami.

W związku z powyższym oraz w oparciu o artykuł 35a ustęp 2 wyżej wymienionej ustawy przedstawiony program został opracowany w podziale na:

1. Program działań w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami – obejmujący zadania z zakresu włączenia społecznego.
2. Program działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami – obejmujący zadania z zakresu włączenia zawodowego.

U podstaw tworzenia programu znajdują się również:

1. ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2020 roku, pozycja 1876 ze zmianami) to jest artykuł 19 punkt 1,
2. ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2021 roku, pozycja 1100 ze zmianami),
3. ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2020 roku, pozycja 685 ze zmianami),
4. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 roku (Monitor Polski numer 50, pozycja 475). Paragraf 1 Karty stanowi, że osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji. Przyjęte, w poszczególnych projektach Części I programu, założenia w większości wynikają wprost z zapisów Karty Praw Osób Niepełnosprawnych i zmierzają do urzeczywistnienia praw osób z niepełnosprawnościami.
5. Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021 – 2030 opublikowana w dniu 25.02.2021 roku, przyjęta uchwałą numer 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 roku.

Celem głównym wyżej wymienionej Strategii jest włączenie osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami w życie społeczne i zawodowe, a tym samym zagwarantowanie im praw określonych w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku w dniu 13 grudnia 2006 roku. W wyżej wymienionej Strategii wyodrębnionych zostało 8 obszarów priorytetowych:

1. niezależne życie,
2. dostępność,
3. edukacja,
4. praca,
5. warunki życia i ochrona socjalna,
6. zdrowie,
7. budowanie świadomości,
8. koordynacja.

Program realizuje cele zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022 - 2027.

Program został podzielony na pięć części:

- I. Podstawy prawne oraz założenia ogólne Programu.
- II. Diagnoza.
- III. Program działań w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami.
- IV. Program działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami.
- V. Źródła finansowania programu na 2022 rok.

Część III Dział 3 oraz Część IV Dział 3, zawierające projekty rozwiązań określonych problemów osób z niepełnosprawnościami, przedstawiono w poniższym układzie:

- 1) założenie,
- 2) cel,
- 3) stan planowany do osiągnięcia,
- 4) zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy,
- 5) źródło finansowania zadania na 2022 rok,
- 6) dysponent
- 7) koordynator projektu,
- 8) ocena efektywności.

Zakłada się otwarty charakter programu, to znaczy może on być uzupełniany o nowe projekty, a w ramach projektów o nowe zadania, w zależności od bieżących potrzeb adresatów programu. W związku z tym co roku Części III Dział 3, Części IV Dział 3 oraz Część V będą analizowane i aktualizowane na kolejny rok kalendarzowy.

Program będzie finansowany ze środków budżetu miasta, środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz pozyskiwanych środków zewnętrznych.

Sprawozdanie z realizacji programu (przygotowywane corocznie) zawierać będzie, w każdym obszarze dokumentu, ocenę efektywności podanych działań. Ocena będzie stanowiła wskazówkę, wytyczne do opracowania prognozy potrzeb na kolejny rok w odniesieniu do wybranych, ujętych w dokumencie wskaźników.

Część II Diagnoza.

Rozdział 1. Pojęcie niepełnosprawności.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definiuje niepełnosprawność jako trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Przytoczona definicja ustawowa wskazuje, iż ocena stanu zdrowia nie jest jedynym wyznacznikiem niepełnosprawności. Ustalając stopień niepełnosprawności uwzględnia się, obok fizycznych także psychiczne i społeczne aspekty funkcjonowania człowieka. W praktyce oznacza to, że naruszenie sprawności organizmu (najczęściej identyfikowanego z chorobą) nie oznacza jednoznacznie, że mamy do czynienia z niepełnosprawnością. Istotne jest ustalenie w jaki sposób to naruszenie sprawności wpływa na efektywne pełnienie ról społecznych w sferze społecznej lub zawodowej. Zatem o niepełnosprawności możemy mówić, jeśli dochodzi do istotnych ograniczeń w realizacji codziennej aktywności i pełnym uczestnictwie w życiu społecznym i zawodowym z powodu naruszenia sprawności organizmu.

W zbiorowości osób z niepełnosprawnościami można wyróżnić dwie grupy:

- a) osoby z niepełnosprawnościami w aspekcie prawnym, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony,
- b) osoby z niepełnosprawnościami w aspekcie biologicznym, które nie posiadają orzeczenia, ale mają całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania podstawowych czynności.

W obowiązującym systemie prawnym, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, osoby z niepełnosprawnościami to osoby, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem:

- a) o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności (do stopnia znacznego, umiarkowanego, lekkiego),
- b) o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy,
- c) o niepełnosprawności, wydanym przed ukończeniem 16. roku życia,
- d) lub orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:
 - o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji, traktowane jest na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - o całkowitej niezdolności do pracy, traktowane jest na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
 - o częściowej niezdolności do pracy, traktowane jest na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności,
- e) o zaliczeniu do jednej z trzech grup inwalidów lub orzeczenie o stałej lub długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

Integralną częścią orzeczenia o niepełnosprawności, bądź stopnia niepełnosprawności jest symbol przyczyny niepełnosprawności, który odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania, powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej osoby zainteresowanej lub dziecka. Zgodnie z paragrafem 32 ustęp 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku ze zmianami, w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności przyczynę niepełnosprawności oznacza się następująco:

- a) 01-U - upośledzenie umysłowe,
- b) 02-P - choroby psychiczne,
- c) 03-L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
- d) 04-O - choroby narządu wzroku,
- e) 05-R - upośledzenie narządu ruchu,
- f) 06-E - epilepsja,
- g) 07-S - choroby układu oddechowego i krążenia,
- h) 08-T - choroby układu pokarmowego,
- i) 09-M - choroby układu moczowo - płciowego,
- j) 10-N - choroby neurologiczne,

- k) 11-I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,
l) 12-C - całościowe zaburzenia rozwojowe.

Rozdział 2. Struktura demograficzna mieszkańców Katowic.

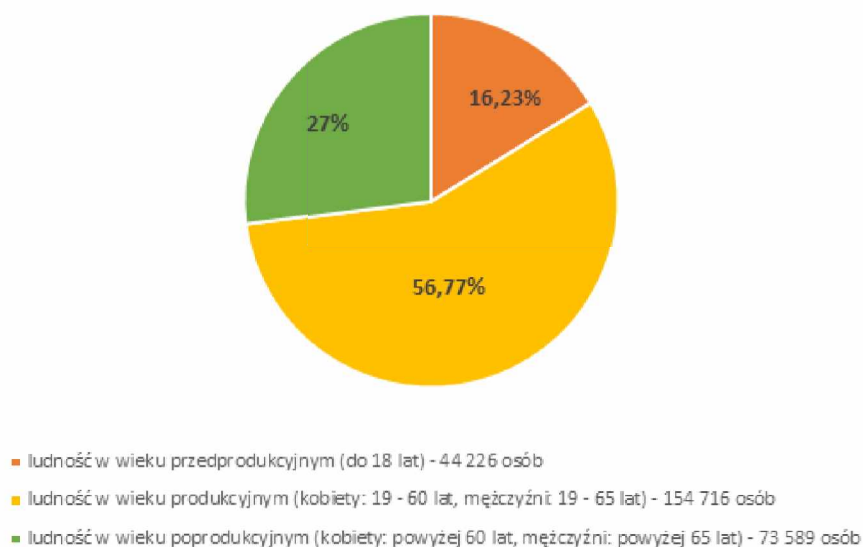
Według danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Katowice, liczba osób, które zarejestrowały swój pobyt poprzez zameldowanie w Katowicach, na dzień 31 grudnia 2020 roku, wynosiła 272 531, w tym 145 034 kobiet i 127 497 mężczyzn.

Struktura ludności przedstawia się następująco:

- 1) ludność w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat) – 44 226 osób, to jest 16,23 procent,
- 2) ludność w wieku produkcyjnym (kobiety: 19 - 60 lat, mężczyźni: 19 - 65 lat) – 154 716 osób, to jest 56,77 procent,
- 3) ludność w wieku poprodukcyjnym (kobiety: powyżej 60 lat, mężczyźni: powyżej 65 lat) – 73 589 osób to jest 27 procent.

Wykres numer 1. Struktura ludności Miasta Katowice (stan na dzień 31.12.2020 roku)

Struktura ludności Miasta Katowice - stan na dzień 31.12.2020 roku

Źródło: Dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Katowice.

Wykres numer 2. Porównanie ekonomicznych grup wiekowych mieszkańców zameldowanych w Katowicach na przestrzeni lat 2015 – 2020.

Źródło: Dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Katowice.

Na przestrzeni pięciu ostatnich lat nastąpił wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym (2015 – 22,98 procent populacji Katowic; 2020 – 27 procent). Najliczniej reprezentowaną grupą wiekową są osoby w wieku produkcyjnym – 56,77 procent. Wśród mieszkańców przeważają kobiety – 53,22 procent.

Rozdział 3. Dane dotyczące mieszkańców Katowic z niepełnosprawnościami.

Szacuje się, że liczba mieszkańców z niepełnosprawnościami w mieście może wynosić około 33 tysiące osób. Są to jednak dane szacunkowe opracowane na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (liczba mieszkańców Katowic w 2020 roku, procentu osób z niepełnosprawnościami w Polsce w stosunku do ogółu ludności według danych ze spisu powszechnego w 2011 roku).

Trudno jest dokładnie określić liczbę osób z niepełnosprawnościami mieszkających w Katowicach, ponieważ informacje o osobach z niepełnosprawnościami są rozproszone w różnych instytucjach, a jednocześnie mogą się ze sobą wzajemnie pokrywać. Orzecznictwo w Polsce realizowane jest w ramach trzech systemów, to jest:

- 1) orzecznictwa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, określającego zdolność do pracy orzekanego (całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji, całkowita niezdolność do pracy, częściowa niezdolność do pracy),
- 2) orzecznictwa w powiatowych zespołach do spraw orzekania o niepełnosprawności, które określają stopień naruszenia sprawności organizmu orzekanego (stopień znaczny, umiarkowany, lekki),
- 3) orzecznictwa branżowego (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, orzecznictwo resortowe, gdzie określa się całkowitą bądź częściową niezdolność do pracy).

W efekcie o niepełnosprawności orzeka się w niezależnych od siebie instytucjach, które nie współpracują ze sobą z uwagi na brak rozwiązań systemowych, stąd trudności z pozyskaniem danych.

Z uwagi na wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze demograficznej miasta (18,8 procent w 2006 roku, 21,2 procent w 2011 roku, 27 procent w 2020 roku) wzrasta również liczba osób z niepełnosprawnościami, których naruszona sprawność organizmu wynika z wieku i schorzeń charakterystycznych dla tej grupy wiekowej.

Jak wynika z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w okresie 2016 - 2020 Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał łącznie 22 208 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, w stosunku do osób powyżej 16. roku życia. W strukturze orzeczeń Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach w okresie 2016 - 2020 najczęściej dotyczy orzeczeń o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – stanowiły one około 43 procent wszystkich wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (do 2006 roku 41,1 procent, do 2011 roku orzeczenia te stanowiły 38,4 procent wydanych decyzji). Orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności stanowią około 36 procent wszystkich wydanych orzeczeń, natomiast orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności stanowią około 21 procent wydanych orzeczeń (do 2006 roku stanowiły one 31,2 procent, w latach 2007 - 2011 - 25,5 procent ogólnej liczby orzeczeń).

Jak wynika z analizy danych pozyskanych z Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności (SI EKSMOoN) wśród obowiązujących orzeczeń wydanych w okresie 2016 - 2020 około 54 procent orzeczeń wydano w stosunku do kobiet, natomiast w stosunku do mężczyzn wydano 46 procent orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Ponadto biorąc pod uwagę wiek osób orzekanych, największą grupę stanowią osoby mające 60 lat i więcej, które stanowią około 57 procent obowiązujących orzeczeń wydanych w okresie 2016 - 2020.

Można zauważyć, iż zmienia się poziom wykształcenia osób z niepełnosprawnością orzekaną po 16. roku życia – widoczna jest pozytywna tendencja: maleje liczba osób z niepełnosprawnościami nieprzygotowanych do podjęcia jakiegokolwiek zatrudnienia. W okresie 2016 - 2020 wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym legitymowało się zaledwie około 16 procent wszystkich orzeczonych (w okresie 1999 - 2006 roku 35 procent, w latach 2007 - 2011 niemal 25 procent).

Wśród obowiązujących orzeczeń wydanych w okresie 2016-2020, do głównych przyczyn niepełnosprawności wśród osób powyżej 16. roku życia należały: schorzenia narządów ruchu (około 27 procent), następnie choroby układu oddechowego i krążenia (około 23 procent) oraz schorzenia neurologiczne (około 16 procent). Przy czym należy mieć na uwadze, iż orzeczenie może zostać wydane z uwzględnieniem więcej niż jednej przyczyny niepełnosprawności (nie więcej niż 3 symbole schorzeń), jeśli w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

Jak wynika z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w okresie 2016 - 2020 Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał łącznie 2 916 orzeczeń o niepełnosprawności w stosunku do osób poniżej 16. roku życia.

Wśród obowiązujących orzeczeń wydanych w okresie 2016 - 2020, do głównych przyczyn niepełnosprawności wśród dzieci poniżej 16. roku życia należały: choroby neurologiczne (około 23 procent), następnie zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu (około 18 procent), a na trzecim miejscu całościowe zaburzenia rozwojowe (około 17 procent). W porównaniu z okresem 2007 - 2011 również na pierwszym miejscu znajdowały się choroby neurologiczne (około 20 procent), natomiast na drugim miejscu znajdowały się choroby psychiczne (około 12 procent), a na trzecim – inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego (11,05 procent). W okresie 2002 - 2006 wśród przyczyn niepełnosprawności u dzieci dominowały choroby układu oddechowego i układu krążenia. Przy czym należy mieć na uwadze, iż orzeczenie może zostać wydane z uwzględnieniem więcej niż jednej przyczyny niepełnosprawności (nie więcej niż 3 symbole schorzeń), jeśli w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

W latach 2016 - 2020 liczba orzeczeń oraz orzeczone stopnie niepełnosprawności wśród dorosłych i dzieci kształtowały się następująco:

Tabela numer 2. Liczba orzeczeń wydanych przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2016 – 2020.

Rok / stopień niepełnosprawności	Lekki	Umiarkowany	Znaczny	Niepełnosprawność dzieci
2016	1 007	2 001	1 439	530
2017	931	1 954	1 284	491
2018	917	1 971	1 644	601
2019	964	1 994	1 968	625
2020	750	1 716	1 668	669

Źródło: Sprawozdania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach (2016 - 2020)

Rok 2020 był rokiem, w którym nastąpiły ogromne, niemożliwe do przewidzenia zmiany – rzutujące w znacznym stopniu również na sytuację osób z niepełnosprawnościami - z uwagi na wystąpienie sytuacji epidemicznej w Polsce. Dane dotyczące sytuacji osób z niepełnosprawnościami w tym przedziale czasowym były zupełnie niemiernodajne, nieporównywalne z innymi okresami. Występujące w kraju zagrożenia oznaczały konieczność wdrożenia licznych rozwiązań/przepisów/regulacji/procedur, które w znacznej mierze dotyczyły także osoby z niepełnosprawnościami. Wprowadzone zostały między innymi przepisy o szczególnych rozwiązaniach związanych z Covid-19, w których automatycznie przedłużono ważność orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydanych na czas określony - na okres 60 dni od czasu zakończenia stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego, tym samym utrzymano możliwości korzystania z ulg i uprawnień na podstawie przedłużonego orzeczenia. Powyższe uregulowania miały na celu zabezpieczenie praw osób z niepełnosprawnościami w trakcie trwania stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego i miały bezpośredni wpływ na liczbę wydawanych orzeczeń, zarówno w przypadku osób dorosłych, jak i dzieci.

Najbardziej wiarygodnych danych dotyczących liczby dzieci z niepełnosprawnościami w Katowicach dostarcza analiza struktury wiekowej osób uprawnionych do otrzymywania zasiłku pielęgnacyjnego, wypłacanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ponieważ eliminuje powtarzanie się tych samych osób, które posiadały orzeczenie czasowe wydane przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Liczba osób, którym udzielono świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2016 - 2020 przedstawiała się następująco:

Tabela numer 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2016 - 2020

Rok / rodzaj świadczenia	Zasiłki pielęgnacyjne	Świadczenia pielęgnacyjne	Specjalne zasiłki opiekuńcze
2016	6 623 (153 złote)	573 (1 300 złotych)	88 (520 złotych)
2017	6 405 (153 złote)	587 (1 406 złotych)	92 (520 złotych)

2018	6 411 (do 31 października - 153 złote, od 1 listopada – 184,42 złote)	703 (1 477 złotych)	105 (do 31 października - 520 złotych, od 1 listopada – 620 złotych)
2019	6 587 (do 31 października – 184,42 złote od 1 listopada – 215,84 złote)	726 (1 583 złote)	98 (620 złotych)
2020	6 549 (215,84 złote)	753 (1 830 złotych)	71 (620 złotych)

Źródło: Sprawozdania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach (2016 - 2020)

W roku 2016 zasiłek dla rodzin na kształcenie i rehabilitację dziecka niepełnosprawnego otrzymało z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach 652 dzieci, w 2017 roku 623, w 2018 roku 782, w 2019 roku 701, a w 2020 roku 642 dzieci.

Bardziej szczegółowych danych dotyczących wieku, wykształcenia, rodzaju, przyczyny niepełnosprawności części niepełnosprawnych mieszkańców Katowic dostarcza analiza danych osób zaliczonych do stopnia niepełnosprawności prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu w okresie 01.01.2020 roku – 31.12.2020 roku.

Ich charakterystykę przedstawia poniższa tabela:

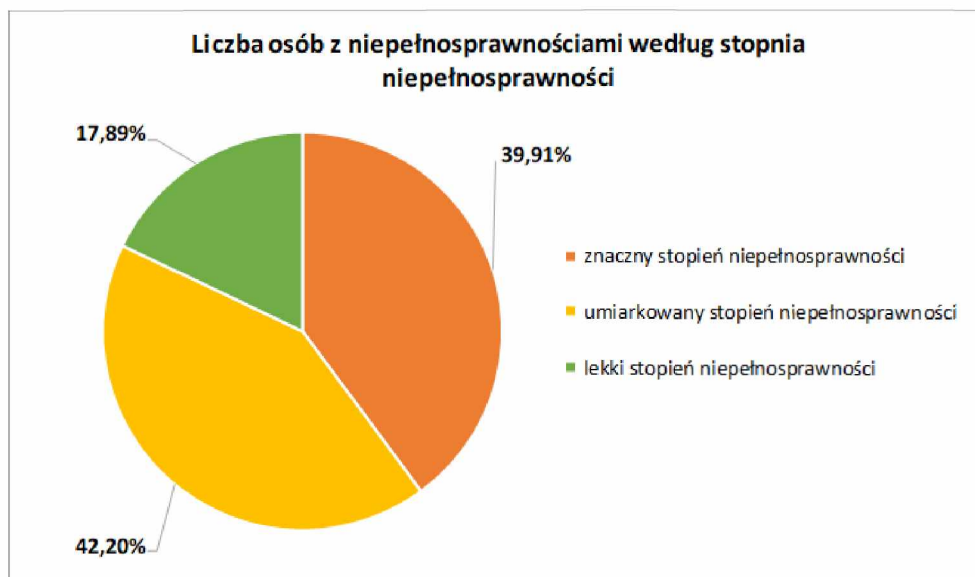
Tabela numer 4. Charakterystyka osób z niepełnosprawnościami zaliczonych do stopnia niepełnosprawności prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu w okresie 01.01.2020 roku - 31.12.2020 roku, z uwzględnieniem przyczyny niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności, wieku oraz wykształcenia.

Liczba porządkowa	Kody	Stopień niepełnosprawności			Razem	procent	Wiek				Wykształcenie				
		Znaczny	Umiarkowany	Lekki			16-25	26-40	41-59	60- i więcej	Mniej niż podstawowe	Podstawowe i gimnazjalne	Zasadnicze	Średnie	Wysze
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	01-U	22	28	7	57	0,9	33	13	9	2	29	11	11	6	0
2	02-P	79	290	131	500	7,5	62	117	235	86	54	87	137	155	67
3	03-L	38	51	51	140	2,1	10	12	33	85	16	17	45	35	27
4	04-O	31	49	27	107	1,6	12	11	32	52	13	19	20	35	20
5	05-R	687	690	500	1 877	28,2	39	101	529	1 208	156	251	487	634	349
6	06-E	15	22	31	68	1,0	9	19	25	15	10	16	17	20	5
7	07-S	659	607	84	1 350	20,3	16	38	303	993	114	254	418	384	180
8	08-T	106	89	8	203	3,0	11	19	55	118	16	28	62	57	40
9	09-M	153	48	8	209	3,1	4	13	51	141	19	22	58	66	44
10	10-N	677	264	56	997	14,9	29	69	214	685	109	169	247	281	191
11	11-I	637	403	68	1 108	16,6	34	66	335	673	103	137	279	364	225
12	12-C	5	24	21	50	0,8	43	7	0	0	26	10	5	7	2
Razem		3109	2565	992	6666	100	302	485	1821	4058	665	1021	1786	2044	1150

*Zestawienie zawiera liczbę osób zaliczonych do stopnia niepełnosprawności powyżej 16. roku życia przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu w latach 01.01.2020 roku - 31.12.2020 roku w podziale na symbole. W zależności od ilości symboli na orzeczeniu, dana osoba może być zliczona kilkakrotnie do zestawienia.

Analizy graficzne przedstawiają cechy charakterystyczne osób z niepełnosprawnościami zaliczonych do stopnia niepełnosprawności prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu w okresie 01.01.2020 roku - 31.12.2020 roku.

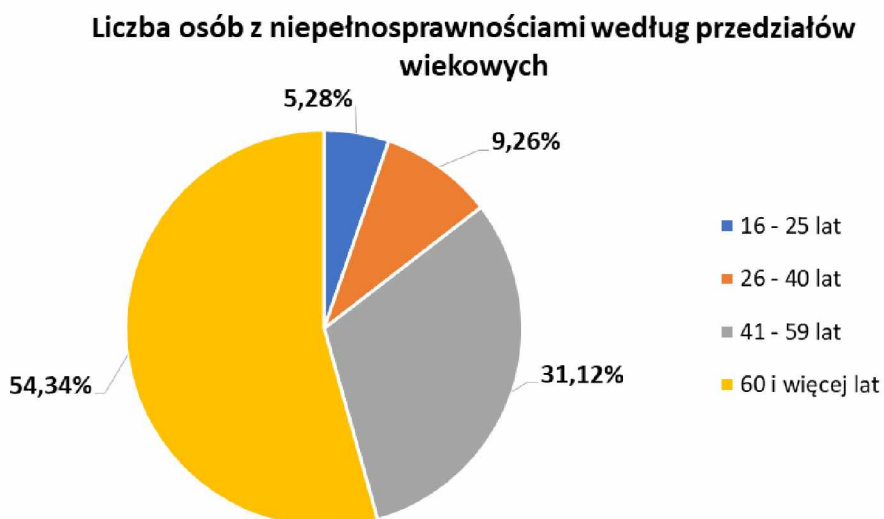
Wykres numer 3. Liczba osób niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności.

Źródło: Dane Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach.

Najliczniejszą grupę osób z niepełnosprawnościami stanowią osoby o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 42,20 procent, drugą pod względem liczebności są osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności – 39,91 procent, najmniej w przedstawianym okresie wydano orzeczeń o lekkim stopniu niepełnosprawności – 17,89 procent.

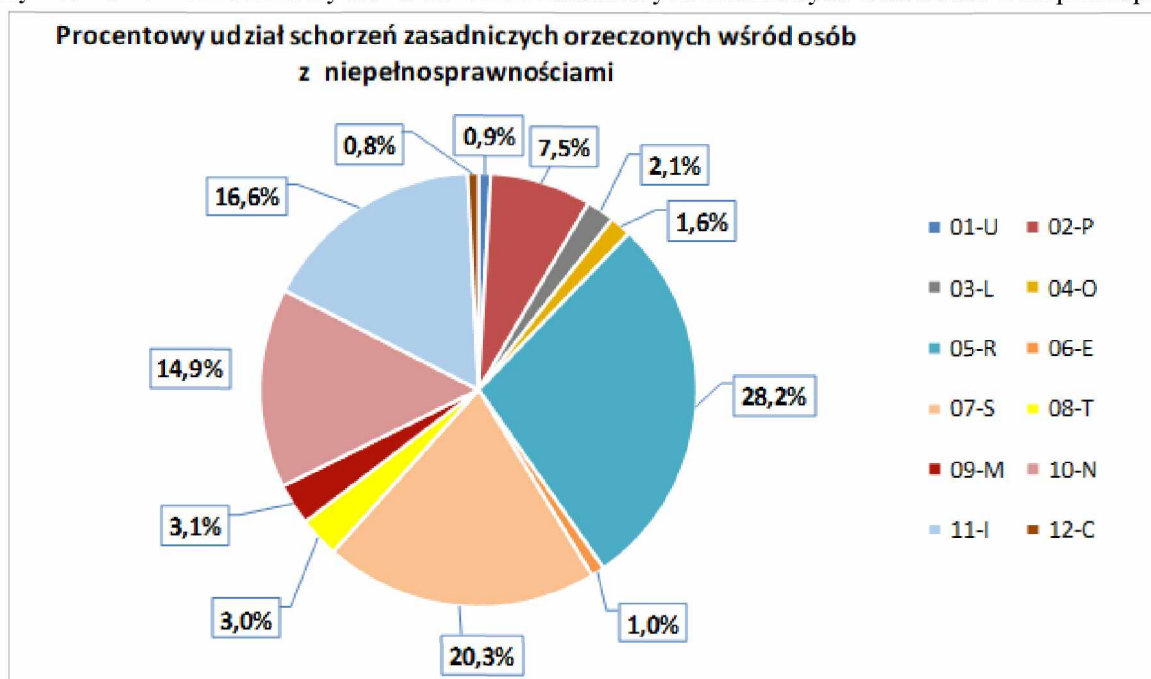
Wykres numer 4. Liczba osób niepełnosprawnych według przedziałów wiekowych.

Źródło: Dane Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach.

Zjawisko niepełnosprawności w największym natężeniu występuje w grupie wiekowej powyżej 60 lat, co naturalnie związane jest ze starzeniem się organizmu i liczniej występującymi dysfunkcjami/schorzeniami, które wpływają na ograniczenie możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Wykres numer 5. Procentowy udział schorzeń zasadniczych orzeczonych wśród osób z niepełnosprawnościami

Źródło: Dane Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach.

Wśród osób orzekanych dominują schorzenia z tytułu narządu ruchu 28,2 procent, następnie schorzenia układu oddechowego i krążenia – 20,3 procent.

W okresie od 01.01.2020 roku do 31.12.2020 roku zostało zaliczonych prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu 685 dzieci poniżej 16 roku życia. Poniżej charakterystyka tej grupy osób niepełnosprawnych:

Tabela numer 5. Charakterystyka osób z niepełnosprawnościami zaliczonych do niepełnosprawności prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu poniżej 16. roku w okresie 01.01.2020 roku - 31.12.2020 roku, z uwzględnieniem przyczyny niepełnosprawności oraz wieku.

Liczba porządkowa	Przyczyna niepełnosprawności	Razem	Wiek		
			0-3	4-7	8-16
1	01-U	35	0	6	29
2	02-P	198	4	42	152
3	03-L	268	58	95	115
4	04-O	20	6	6	8
5	05-R	54	16	9	29
6	06-E	38	5	10	23
7	07-S	34	14	8	12
8	08-T	5	1	1	3
9	09-M	6	2	1	3
10	10-N	331	109	87	135
11	11-I	111	49	23	39
12	12-C	211	19	70	122
Razem			283	358	670

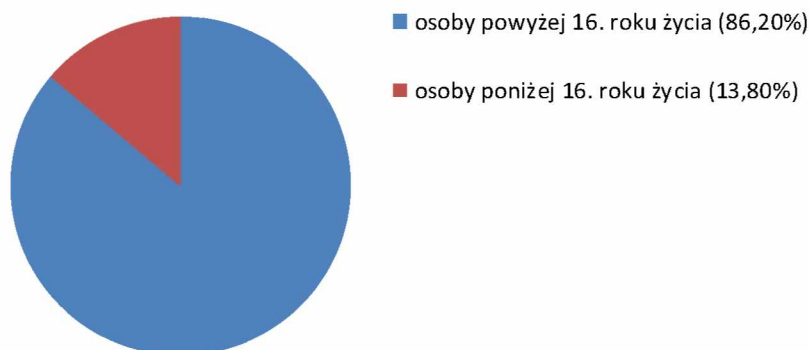
Źródło: Dane Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności Katowicach.

Dane liczbowe wskazują, iż dominującą przyczyną niepełnosprawności wśród dzieci poniżej 16. roku życia są kolejno: choroby neurologiczne, zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, całościowe zaburzenia rozwojowe, choroby psychiczne.

W analizowanym okresie orzeczono łącznie prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu 4 962 osoby, z czego 86,20 procent stanowią osoby powyżej 16. roku życia, natomiast pozostałe 13,80 procent to dzieci

w wieku do 16 lat.

Wykres numer 6. Procentowy udział osób powyżej 16. roku życia oraz dzieci poniżej 16. roku życia wśród ogółu osób z niepełnosprawnościami prawnie w Katowicach orzeczonych w okresie 01.01.2020 roku – 31.12.2020 roku.

Źródło: Dane Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach.

Rozdział 4. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie miasta Katowice.

W Katowicach działa ponad 70 organizacji pozarządowych świadczących pomoc na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Są to organizacje o różnym charakterze i zakresie działania, poczynając od dużych organizacji o zasięgu krajowym, o wieloletnich tradycjach, zajmujących się udzielaniem pomocy różnym grupom osób potrzebujących, jak na przykład Caritas, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, przez oddziały organizacji ogólnopolskich skupiających osoby z określonym rodzajem niepełnosprawności, jak na przykład Polski Związek Niewidomych, Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencyjną i tym podobne, aż do organizacji o zasięgu lokalnym kierujących swoją pomoc do określonej grupy osób z niepełnosprawnościami, jak na przykład Katowicki Związek Inwalidów Narządu Ruchu, Stowarzyszenie Na Rzecz Niepełnosprawnych „Siódemka”, Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie.

Celem prowadzonych przez organizacje pozarządowe działań jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin poprzez zapewnienie właściwej rehabilitacji, terapii, stymulowania dalszego rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego osób z niepełnosprawnościami. Adresatami działań prowadzonych przez organizacje są mieszkańcy miasta Katowice, w tym: dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami oraz osoby dorosłe z niepełnosprawnościami (posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne wydane przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zaliczeniu do I, II lub III grupy inwalidów) oraz rodzice i opiekunowie wyżej wymienionych osób.

Organizacje pozarządowe swoimi inicjatywami i ofertami usługowymi w dużym stopniu uzupełniają istniejącą infrastrukturę, służącą poprawie sytuacji osób z niepełnosprawnościami oraz osób w ich otoczeniu, stąd istotnym elementem polityki społecznej miasta Katowice jest wspieranie i przyznawanie dotacji organizacjom realizującym przedsięwzięcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Działalność organizacji pozarządowych oraz prowadzonych przez nie ośrodków/placówek finansowana lub dofinansowywana jest z budżetu miasta Katowice w formie:

- a) dotacji celowych udzielanych zgodnie z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- b) dotacji przedmiotowych,
- c) na podstawie innych przepisów na przykład ustawy Prawo zamówień publicznych.

Miasto Katowice od wielu już lat współpracuje z wieloma organizacjami pozarządowymi, realizującymi różnego rodzaju projekty na rzecz jego mieszkańców z niepełnosprawnościami, w tym także osób starszych.

Aktualnie są to między innymi:

1. Archidiecezjalny Dom Hospicyjny imienia świętego Jana Pawła II, ul. Ludomira Różyckiego 14d, Katowice – projekt: „Hospicjum domowe”;
2. Fundacja Atelier Spółdzielczości i Ekonomii Społecznej, ul. Michała Gierlotki 8, Katowice – projekt: Klub Seniora przy ul. Michała Gierlotki 8;
3. Fundacja „In Corpore”, ul. Bażantów 2, Katowice - projekt: „Wsparcie terapeutyczne na rzecz dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym”;
4. Fundacja „Index do Przyszłości”, ul. Stawowa 5/7, Katowice – projekt: Klub Seniora przy ul. Panewnickiej 13;
5. Fundacja „Jesteśmy dla Was”, al. Wojciecha Korfatego 125a, Katowice – projekty:
 - a) Klub Seniora przy ul. Dudy Gracza 6,
 - b) „Praca z osobami niepełnosprawnymi”;
6. Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej imienia świętego Stanisława Kostki, ul. 1 Maja 88, Katowice – projekty:
 - a) Klub Przystanek ONI,
 - b) Warsztat Terapii Zajęciowej „PROMYK” przy ul. Szopienickiej 58;
7. Fundacja Pomocy „Nowy Świat”, ul. Piastów 11/222, Katowice - projekt: „Hipo i dogoterapia 2021”;
8. Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej, ul. Kanałowa 32b, Katowice – projekt: Klub Seniora przy ul. Brynowskiej 16;
9. Fundacja Szansa dla Niewidomych, ul. Chlubna 8, Warszawa - projekt: „Innowacyjna rehabilitacja”;
10. Fundacja „Ważni Ludzie”, ul. Mikołowska 44, Katowice - projekt: „Ślasy niewidomi, aktywni i świadomi”;
11. Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”, ul. Misjonarzy Oblatów 24, Katowice – projekty:
 - a) „Prowadzenie Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz popołudniowych klubów społecznościowych dla osób w wieku senioralnym - część 2” (ul. Tysiąclecia 45, ul. Misjonarzy Oblatów 24 i ul. Gliwicka 74a),
 - b) „Prowadzenie Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz popołudniowych klubów społecznościowych dla osób w wieku senioralnym oraz Dziennych Domów Pomocy Społecznej na rzecz osób z problemami pamięci i problemem otępiennym - część 3” (ul. Głogowska 23 i ul. Świdnicka 35a);
12. Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka”, ul. księdza biskupa Herberta Bednorza 22, Katowice – projekt: „Telefon zaufania” dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz innych potrzeb w sytuacjach kryzysowych;
13. Ośrodek świętego Jacka Caritas Archidiecezji Katowickiej, ul. Dębowa 23, Katowice - projekty:
 - a) „Prowadzenie Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz popołudniowych klubów społecznościowych dla osób w wieku senioralnym - część 4” (ul. świętego Brata Alberta 4 i ul. Dębowa 23),
 - b) Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Brata Alberta 4;
14. Polski Komitet Pomocy Społecznej Śląski Zarząd Wojewódzki, al. Wojciecha Korfatego 84a, Katowice:
 - a) Klub Seniora przy ul. Wincentego Witosa 17,
 - b) Klub Seniora przy ul. Hetmańskiej 1,
 - c) Klub Seniora przy ul. Panewnickiej 75,
 - d) Klub Seniora przy ul. Michała Grażyńskiego 5,
 - e) Klub Seniora przy al. Wojciecha Korfatego 84a,
 - f) Klub Seniora „Południe” w Miejskim Domu Kultury „Południe” ul. Tadeusza Boya Żeleńskiego 83,
 - g) Klub Seniora „Południe 2” w Miejskim Domu Kultury „Południe” ul. Kołodzieja 42;
15. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Katowicach – Giszowcu, ul. Gościnną 8, Katowice – projekty:
 - a) Ośrodek Pobytu Dziennego 24 + przy ul. Strzelców Bytomskich 21b,
 - b) Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Wojciecha 23,
 - c) „Prowadzenie zajęć popołudniowych dla osób niepełnosprawnych”;
 - d) Gimnastyka korekcyjna, hipoterapia, logorytmika, stymulacja rozwoju neuroruchowego przy użyciu sprzętu MASTER, świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia, opracowanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych – Ośrodek Rehabilitacyjny przy ul. Gościnną 8;
16. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, ul. Głogowska 2b, Warszawa: projekt: „Centrum Doradztwa Zawodowego i Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie – Centrum Dzwoni IV”;
17. Regionalna Fundacja Pomocy Niewidomym ul. świętego Piotra 9, Chorzów – projekt: „Kompleksowa

rewalidacja dzieci niewidomych i niedowidzących ze sprzężoną niepełnosprawnością, w wieku do lat 8 z terenu Miasta Katowice”;

18. Regionalne Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Autystycznych i Ich Rodzin, ul. Panewnicka 234f, Katowice - projekt: „Pomoc dorosłym i dzieciom z autyzmem”;

19. Społeczne Towarzystwo Hospicjum „Cordis”, ul. Teofila Ociepki 2, Katowice – projekt: „Fizjoterapia osób niepełnosprawnych z obrzękiem limfatycznym i chorych nowotworowo”;

20. Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin „Przystań”, ul. Tysiąclecia 41, Katowice – projekt: Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Tysiąclecia 41;

21. Stowarzyszenie Integracyjny Klub Sportowy „Silesia”, ul. Karola Stabika 48, Katowice - projekt: „Integracja społeczna i rozwój fizyczno-psychiczny osób z niepełnosprawnościami poprzez zajęcia tenisa stołowego”;

22. Stowarzyszenie Klub Śląskich Amazonek, ul. Mikołaja Kopernika 14, Katowice - projekt: „Wieloprofilowa pomoc kobietom w różnych okresach leczenia nowotworu piersi”;

23. Stowarzyszenie Na Rzecz Niepełnosprawnych „Siódemka”, ul. Olchawy 1/4, Katowice – projekty:

a) Ośrodek Pobytu Dziennego 24 + „Aktywni Razem” przy ul. Rolnej 22,

b) Ośrodek Pobytu Dziennego 24 + „Otwarte drzwi” przy ul. Oswobodzenia 47;

24. Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych „SPES”, ul. Kościuszki 46, Katowice – projekt: Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Panewnickiej 463;

25. Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja”, ul. Wiejska 2, Siemianowice Śląskie - projekt: „Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami”;

26. Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz im Samym „Convivere”, ul. Okrzei 6/16, Katowice – projekty:

a) „Prowadzenie Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz popołudniowych klubów społecznościowych dla osób w wieku senioralnym - część 1” (ul. Czecha 2 i ul. Wiślana 9);

b) Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Gliwickiej 74a;

27. Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych Osób Niepełnosprawnych „Unikat”, ul. Kotlarza 10b, Katowice – projekt: Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Kotlarza 10b;

28. Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”, ul. Francuska 29, Katowice – projekty:

a) „Przeciąg w mieście + Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami”,

b) Warsztat Terapii Zajęciowej;

29. Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”, ul. Janusza Korczaka 27, Katowice – projekty:

a) Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Oswobodzenia 92

b) Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Oswobodzenia 92;

30. Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie, ul. księdza Stanisława Wilczewskiego 5, Katowice – projekty:

a) Klub „Cafe Senior”;

b) „Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami”;

31. Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent” ul. Rataja 14, Katowice – projekt: Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Macieja Rataja 14;

32. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym, ul. Radockiego 280, Katowice – projekty:

a) „Wieloprofilowe, specjalistyczne wsparcie dziecka i rodziny z niepełnosprawnością”;

b) Gimnastyka korekcyjna, zapewnienie dziennego pobytu, świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia, opracowanie i realizacja indywidulanych programów rehabilitacyjnych – Ośrodek Rehabilitacyjny przy ul. Radockiego 280.

33. Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym „Szansa” ul. Polskiego Czerwonego Krzyża 2, Katowice – projekty:

a) „Klub Aktywizacji Dorosłych”

b) „Punkt Terapeutyczny”;

34. Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim/Niepełnosprawnym ul. Ułańska 5a, Katowice – projekt:

a) Gimnastyka korekcyjna, zapewnienie dziennego pobytu, świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia, opracowanie i realizacja indywidulanych programów rehabilitacyjnych – Ośrodek Rehabilitacyjny przy ul. Ułańskiej 5a.

Ponadto część organizacji korzysta z dofinansowania do konkretnych inicjatyw społecznych, kulturalnych, sportowych, organizowanych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie miasta. Oprócz dotowania działalności, organizacje pozarządowe są również aktywnie wspierane w innych formach przez miasto Katowice, przykładowo poprzez użyczanie lokali komunalnych na prowadzenie działalności.

KATOWICE
dla odmiany

Placówki dla osób z niepełnosprawnościami

Legenda:

- Koduj:
- POZOSTALE PLACÓWKI DZIAŁAJĄCE NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI
 - WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ
 - ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY
 - Jednostki pomocnicze

Legenda:

Liczba porządkowa	Nazwa placówki / organizacji	Adres placówki / organizacji
Środowiskowe domy samopomocy		
1	Ośrodek świętego Jacka Caritas Archidiecezji Katowickiej	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 Katowice
2	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychicznie i Ich Rodzin „Przystań”	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Tysiąclecia 41 Katowice
3	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz im Samym „CONVIVERE”	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Gliwicka 74a Katowice
4	Śląskie Stowarzyszenie „AD VITAM DIGNAM ”	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Oswobodzenia 92 Katowice
Warsztaty terapii zajęciowej		
5	Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych Osób Niepełnosprawnych "UNIKAT"	Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Kotlarza 10b Katowice
6	Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. świętego Stanisława Kostki	Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Szopienicka 58a Katowice
4	Śląskie Stowarzyszenie "AD VITAM DIGNAM"	Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Oswobodzenia 92 Katowice
8	Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych "SPES"	Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Panewnicka 463 Katowice
9	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną	Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Wojciecha 23 Katowice
10	Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji "ARTERIA"	Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Francuska 29 Katowice
11	Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych "AKCENT"	Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Rataja 14 Katowice
Pozostałe placówki działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami		
12	Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym Oddział „ODRODZENIE”	ul. Radockiego 280 Katowice
13	Ośrodek dla Osób z Niepełnosprawnościami 24+ Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych SIÓDEMKA	ul. Rolna 22 Katowice
14	Ośrodek dla Osób z Niepełnosprawnościami 24+ Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych SIÓDEMKA	ul. Oswobodzenia 47 Katowice
15	Stowarzyszenie Klub Śląskich Amazonek	ul. Kopernika 14 Katowice
16	Archidiecezjalny Dom Hospicyjny świętego Jana Pawła II	ul. Różyckiego 14d Katowice
17	Spółeczne Towarzystwo Hospicjum Cordis	ul. Teofila Ociepki 2 Katowice
18	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Katowicach - Giszowcu	ul. Gościnną 8 Katowice
19	Ośrodek dla Osób z Niepełnosprawnościami 24+ Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Katowicach - Giszowcu	ul. Strzelców Bytomskich 21b Katowice
20	Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie	ul. Księdza Wilczewskiego 5 Katowice
21	Ośrodek Pomocy Kryzysowej Stowarzyszenia na Rzecz Niepełnosprawnych „SPES”	ul. Kościuszki 46 Katowice
22	Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym "Szansa"	ul. Polskiego Czerwonego Krzyża 2 Katowice
23	Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	ul. Ułańska 5a Katowice
24	Dzienny Dom Pomocy Społecznej Nr 2 prowadzony przez Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”	ul. Głogowska 23 Katowice

Część III Program działań w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami.

Dział 1. Cele, adresaci programu, zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.

Rozdział 1. Cele, adresaci Programu.

Rehabilitacja osób z niepełnosprawnościami oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej (artykuł 7 ustęp 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).

Zgodnie z artykułem 9 cytowanej ustawy rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwa w życiu społecznym. Przez uczestnictwo w życiu społecznym rozumie się możliwość pełnienia ról społecznych oraz pokonywanie barier w szczególności psychologicznych, architektonicznych, urbanistycznych, transportowych i w komunikowaniu się.

Rehabilitacja społeczna realizowana jest przede wszystkim przez:

- a. wzmacnianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby z niepełnosprawnością,
- b. poszerzanie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- c. likwidację barier, w szczególności architektonicznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- d. kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami z niepełnosprawnościami.

W oparciu o powyższe ustawowe cele przyjmuje się następujące cele programu, których osiągnięciu mają służyć działania podejmowane w ramach poszczególnych projektów.

Cel strategiczny: stworzenie w mieście Katowice warunków sprzyjających integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami, zapobieganie społecznej marginalizacji i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami.

Cele szczegółowe:

- 1) Ułatwienie funkcjonowania osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom poprzez udostępnienie informacji o przysługujących im prawach i uprawnieniach. Ograniczenie skutków sytuacji kryzysowych wynikających z niepełnosprawności.
- 2) Ograniczenie skutków niepełnosprawności wśród dzieci do lat 6, poprzez stworzenie możliwości uzyskania jak najwcześniejszej, kompleksowej i wielospecjalistycznej diagnozy w ośrodkach do tego przygotowanych. Objęcie dzieci specjalistycznymi programami terapeutycznymi oraz przygotowanie rodziców lub opiekunów do udziału w rehabilitacji swoich dzieci.
- 3) Stworzenie dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami możliwości kształcenia na równi z pełnosprawnymi rówieśnikami, na wszystkich poziomach nauczania, zapewnienie możliwości nauki i rozwoju w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.
- 4) Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami, ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych przez te osoby.
- 5) Ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez ogólną poprawę psychofizycznej sprawności, rozwijanie umiejętności społecznych, nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami, usunięcie lub zmniejszenie uciążliwości występujących barier.
- 6) Ułatwienie osobom z niepełnosprawnościami w miarę możliwości swobodnego funkcjonowania w ich mieszkaniach oraz umożliwienie samodzielnego opuszczania mieszkań poprzez likwidację barier architektonicznych i technicznych w miejscu zamieszkania.
- 7) Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami samodzielnego lub z niewielką pomocą przemieszczania się po mieście poprzez dostosowanie infrastruktury komunikacji publicznej do potrzeb tych osób, jak również zapewnienie transportu specjalnego dostosowanego do indywidualnych potrzeb tych osób.

- 8) Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami samodzielnego załatwiania spraw w urzędach, umożliwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i barier w komunikowaniu się.
- 9) Ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie osobom z niepełnosprawnościami odpowiednich warunków do korzystania z dostępnej oferty kulturalnej. Działanie na rzecz społecznej inkluzji osób z niepełnosprawnościami.
- 10) Utrzymanie osób z niepełnosprawnościami wymagających opieki jak najdłużej w środowisku zamieszkania, a w przypadku braku takiej możliwości zapewnienie im całodobowej opieki w placówkach stacjonarnych.
- 11) Wzrost poczucia bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami, które ze względu na rodzaj niepełnosprawności, w sytuacjach zagrożenia zdrowia, bądź życia mają trudności z wezwaniem pomocy, przy wykorzystaniu ogólnie dostępnych systemów.
- 12) Ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie osobom z niepełnosprawnościami odpowiednich warunków do uczestnictwa w sporcie i turystyce.
- 13) Stworzenie osobom z niepełnosprawnościami, ze szczególnym uwzględnieniem osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności, możliwości:
 - a) zatrudnienia,
 - b) rehabilitacji zawodowej i społecznej,
 - c) przygotowania do życia w otwartym środowisku.

Każdemu z celów poświęcony jest lub będzie oddzielny projekt. Zakłada się, że zarówno cele jak i projekty można rozszerzać, zmieniać i dodawać w trakcie realizacji programu, zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym dostępnymi zasobami i adekwatnie do zmieniających się realiów prawnych, społecznych i ekonomicznych.

Adresatami programu są mieszkańcy miasta Katowice z niepełnosprawnościami oraz ich rodziny, opiekunowie i najbliższe otoczenie.

Rozdział 2. Zadania ustawowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z zakresu rehabilitacji społecznej.

Zadania powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych są realizowane zgodnie z artykułem 35a ustęp 2 punkt 1 cytowanej ustawy przez powiatowe centra pomocy rodzinie (w miastach na prawach powiatu przez ośrodki pomocy społecznej).

Do zadań tych należą:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w zakresie:
 - a) rehabilitacji społecznej,
 - b) przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami,
- 2) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności,
- 3) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,
- 4) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób,
- 5) dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami,
 - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - f) usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika,
 - g) kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- 6) zlecanie zadań zgodnie z artykułem 36.

Rozdział 3. Kluczowe zadania ustawowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

1. Prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych w komórkach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
2. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego (Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi), prawnego oraz z zakresu aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami (Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii).
3. Przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń.
4. Prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej.
5. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej.
6. Realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych.
7. Rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Dział 2. Stan istniejący – charakterystyka zasobów.

Rozdział 1. Poradnictwo specjalistyczne, w tym interwencja kryzysowa.

1. Osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z poradnictwa specjalistycznego oraz profesjonalnej interwencji kryzysowej w ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz organizacji pozarządowych. Informacji o możliwościach i uprawnieniach udziela również Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje działalność z zakresu poradnictwa specjalistycznego na rzecz osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin na podstawie artykułu 19 punkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej osoby z niepełnosprawnościami mogą uzyskać pomoc dotyczącą wybranego obszaru w następujących jednostkach organizacyjnych:

Dział do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Katowice ul. Jagiellońska 17.

Pracownicy Działu udzielają porad z zakresu rodzajów i form wsparcia świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, możliwości ustalenia statusu osoby niepełnosprawnej, rodzajów ulg i uprawnień przysługujących osobom z niepełnosprawnościami, rehabilitacji społecznej i zawodowej, programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, działalności instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Poruszana problematyka dotyczy:

- a) możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności oraz procedury postępowania obowiązującej w postępowaniu orzeczniczym,
- b) rodzajów ulg i uprawnień przysługujących osobom z niepełnosprawnościami (ulgi związane z opłatami pocztowymi, telekomunikacyjnymi, komunikacją indywidualną i zbiorową, ulgi podatkowe i tym podobne),
- c) rehabilitacji społecznej i zawodowej (możliwości podjęcia zatrudnienia przez osoby z niepełnosprawnościami, skorzystania z dotacji do wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się),
- d) programów na rzecz osób z niepełnosprawnościami, realizowanych przez Oddziały Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- e) działalności prowadzonej przez instytucje i organizacje pozarządowe na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Terenowe Punkty Pomocy Społecznej 1 - 10.

Osoby z niepełnosprawnościami, ich rodziny i opiekunowie mogą również skorzystać z poradnictwa i wsparcia informacyjnego świadczonego przez pracowników socjalnych w ramach świadczonej przez nich pracy socjalnej. Poradnictwo to obejmuje szeroką gamę obszarów dotyczących wsparcia i zabezpieczenia społecznego. Pracownicy informują między innymi o instytucjach i organizacjach działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami w zakresie wypłaty świadczeń, czy wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego. Porady prowadzone są również w zakresie możliwości zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych w środowisku lub możliwości umieszczenia

w mieszkaniach chronionych, domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo leczniczych, w ośrodkach wsparcia: dzienne domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy, czy kluby społecznościowe. Osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie mogą również uzyskać informacje na temat dostępu do różnych usług dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami, w tym usługi asystenta osoby niepełnosprawnej. Ponadto mają możliwość skorzystania z poradnictwa prawnego realizowanego przez konsultantów do spraw prawnych.

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, Katowice ul. Kilińskiego19.

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego prowadzone jest przez konsultantów do spraw zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Obejmuje rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w poradniach zdrowia psychicznego, a w razie potrzeby leczenia, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi.

Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest, zarówno na miejscu, jak i w środowisku zamieszkania klienta:

a) przez poradnictwo na miejscu rozumie się indywidualne konsultacje dla osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi świadczone w Centrum oraz porady w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone klientom Ośrodka i mieszkańcom miasta w zakresie:

- obowiązków przepisów prawnych dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi,
- instytucji i organizacji działających na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin,
- rehabilitacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi,
- pomocy osobom dotkniętym zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom,
- pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi z współwystępującym problemem alkoholowym.

Poradnictwo specjalistyczne dla pracujących mieszkańców miasta świadczone jest w ramach dyżuru popołudniowego w każdy poniedziałek od godziny 15.30 do godziny 17.00. Poradnictwo jest świadczeniem bezpłatnym, anonimowym, może z niego skorzystać każdy, kto ma problem związany z zaburzeniem psychicznym, zarówno swoim, jak i członka rodziny. Poradę można uzyskać również telefonicznie lub osobiście w godzinach pracy Centrum. Specjaliści do spraw uzależnień prowadzą również konsultacje indywidualne w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej oraz proces diagnostyczny przy współpracy z konsultantami do spraw uzależnień w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

b) konsultacje dla klientów w środowisku zamieszkania - przeprowadzane są w celu ustalenia dalszego planu pomocy osobom w kryzysie psychicznym.

Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, Katowice ul. Morcinka 19a udziela osobom z niepełnosprawnościami pomocy z zakresu poradnictwa specjalistycznego realizowanego przez psychologów, pedagoga, terapeutów, mediatora oraz pracownika świadczącego poradnictwo zawodowe.

W ramach poradnictwa specjalistycznego możliwe jest między innymi wsparcie w formie:

- 1) Terapii, która jest celowym i planowanym oddziaływaniem psychologicznym, zmierzającym do złagodzenia lub usunięcia objawów, z którymi zgłasza się osoba oraz do poprawy funkcjonowania psychicznego i społecznego, wspierającym dążenia osoby lub rodziny do zdrowia i rozwoju. Celem psychoterapii jest zmniejszenie nasilenia objawów zaburzeń psychicznych lub ich usunięcie, wspomaganie, ochrona i stabilizacja zdrowia psychicznego, przepracowanie różnego rodzaju kryzysów i trudności, przywrócenie zdolności do przeżywania i umiejętności cieszenia się życiem, rozwój osobowości pacjenta w kierunku lepszej realizacji swoich celów życiowych, poszerzenie świadomości dotyczącej własnego funkcjonowania oraz poprawa jakości życia.
- 2) Mediacji, która daje możliwość wspólnego rozwiązania sporu przez strony, bez narzucania im rozwiązań, które nie zawsze są zgodne z ich potrzebami. Biorąc udział w mediacji strony mają możliwość przedstawienia faktów z własnej perspektywy, wyrazić swoje obawy i uczucia, a przede wszystkim decydować w swojej sprawie i o sobie. Mediacje prowadzone są w sprawach rodzinnych oraz rozwodowych i separacyjnych oraz przy konfliktach sąsiedzkich.
- 3) Poradnictwa zawodowego, które umożliwia skorzystanie z bezpłatnej pomocy oraz uzyskanie informacji na temat: metod poszukiwania pracy, planowania powrotu na rynek pracy, możliwości zwiększenia szans na znalezienie zatrudnienia, prawidłowego przygotowania dokumentów aplikacyjnych (życiorys

zawodowy i list motywacyjny), bezpłatnych szkoleń oraz ofert pracy, możliwości uczestnictwa w projektach dofinansowanych ze środków unijnych, przygotowaniu planu rozwiązania trudnej sytuacji zawodowej, przygotowaniu się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą oraz autoprezentacji, formułowaniu własnej oferty do pracodawcy, wyszukaniu sprecyzowanych ofert pracy, uzyskaniu informacji na temat Zakładów Pracy Chronionej na terenie województwa śląskiego, sporządzeniu oraz wysyłaniu dokumentów aplikacyjnych do powyższych Zakładów, poszukiwaniu informacji o innych miejscach, gdzie osoby z niepełnosprawnością mogą uzyskać wsparcie.

- 4) Wolontariatu w ramach programu „Słonecznik”. Wolontariusze obejmują swoim wsparciem osoby starsze i z niepełnosprawnościami, które nie mają rodziny lub te, którym rodzina nie udziela potrzebnej pomocy. Uczestniczą oni w codziennym życiu osób starszych i z niepełnosprawnościami, zachęcają te osoby do aktywnego i twórczego spędzania wolnego czasu, co pozwala przeciwdziałać ich poczuciu osamotnienia i izolacji. Dzięki wsparciu wolontariuszy u osób starszych i z niepełnosprawnościami wzrasta poczucie bezpieczeństwa, czują się one docenione i potrzebne. Wolontariusze obejmują swoim wsparciem także dzieci i młodzież, w tym także z niepełnosprawnościami, mające problemy z nauką oraz zaległości z poprzednich lat szkolnych. Dzięki wolontariuszom dzieci i młodzież mogą nauczyć się systematyczności w nauce, skorzystać z fachowej pomocy oraz uświadomić sobie, że zdobycie wiedzy jest ważnym elementem w życiu każdego człowieka.

Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami powołany Zarządzeniem numer 80/03 z dnia 12 maja 2003 roku przez Prezydenta Miasta Katowice. Jego zadania to:

- Współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu realizacji projektów programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami.
- Opracowywanie rocznych informacji z realizacji programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
- Współpraca ze środkami masowego przekazu w celu ustawicznego podnoszenia poziomu świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki rodzinnej osób z niepełnosprawnościami.
- Współudział w inicjowaniu i koordynowaniu działań mających na celu efektywne wykorzystanie środków przeznaczonych na wyrównanie szans osób z niepełnosprawnościami w życiu codziennym.
- Współudział w podejmowaniu działań na rzecz tworzenia i wspierania działalności samorządowych ośrodków informacji oraz doradztwa osobom z niepełnosprawnościami.
- Gromadzenie zbioru danych o występowaniu na terenie miasta Katowice barier dla osób z niepełnosprawnościami w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, w transporcie publicznym, w budownictwie oraz w komunikowaniu się i dostępie do informacji.
- Współudział w inicjowaniu i koordynowaniu działań zmierzających do ograniczenia skutków występowania barier utrudniających osobom z niepełnosprawnościami funkcjonowanie w społeczeństwie.
- Monitorowanie prowadzonych postępowań administracyjnych i realizowanych przedsięwzięć miejskich mających na celu eliminację stwierdzonych barier dla osób z niepełnosprawnościami.
- Sporządzanie informacji o przestrzeganiu przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych dotyczących w szczególności usuwania barier dla osób z niepełnosprawnościami w prowadzonych inwestycjach i remontach przez komórki organizacyjne Urzędu i jednostki organizacyjne.
- Opracowywanie okresowych informacji na temat rozwiązywania problemów osób z niepełnosprawnościami oraz formułowanie wniosków z zakresu przeciwdziałania występowaniu barier dla osób z niepełnosprawnościami.
- Współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu, a w szczególności z Wydziałem Architektury i Budownictwa, Wydziałem Informatyki, Wydziałem Komunikacji Społecznej, Wydziałem Spraw Obywatelskich, Wydziałem Administracyjnym, Biurem Obsługi Mieszkańców oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rozwiązywania problemów na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
- Prowadzenie spraw związanych z działalnością Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Obecna kadencja Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych powołana Zarządzeniem Numer 593/2019 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 22 października 2019 roku w sprawie powołania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Katowicach na okres XI 2019 do X 2023 na podstawie artykułu 32 ustęp 1 w związku z artykułem 92 ustęp 1 punkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym (Dziennik Ustaw z 2020 roku pozycja 920 z późniejszymi zmianami), artykuł 44b, 44c ustęp 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dziennik Ustaw z 2021 roku pozycja 573), Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad osób niepełnosprawnych (Dziennik Ustaw z 2003 roku numer 62, pozycja 560).

Skład Rady został powołany uchwałą Numer III/45/18 Rady Miasta Katowice z dnia 20 grudnia 2018 roku w sprawie desygnowania kandydata do Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Katowicach.

Zadania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych to:

- 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - a) integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami,
 - b) realizacji praw osób z niepełnosprawnościami,
- 2) opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
- 3) ocena realizacji projektów,
- 4) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu (radę miasta na prawach powiatu) pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnościami.

Ponadto Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych podjęła się nowatorskiego działania jakim jest opiniowanie projektów realizowanych przez Miasto Katowice. W skład Rady wchodzi osoby z niepełnosprawnościami. Powiatowa Rada w ramach posiedzeń konsultuje z projektantami miejskie projekty pod kątem dostępności i dostosowania przestrzeni miejskiej dla osób z niepełnosprawnościami.

Kontakt z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych odbywa się poprzez sekretariat Pełnomocnika Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami.

Interwencja kryzysowa.

Specyficzną postać poradnictwa stanowi interwencja kryzysowa, na którą składają się różne formy pomocy psychologicznej, socjalnej, prawnej, które mają na celu przywrócenie równowagi psychicznej po krytycznym wydarzeniu życiowym. Interwencja kryzysowa charakteryzuje się tym, iż podejmowana jest praktycznie natychmiast po kryzysowym wydarzeniu, ma postać epizodyczną, to jest koncentruje się na problemie „tu i teraz”, zmierzając do jego rozwiązania w trakcie intensywnych kontaktów w określonym czasie. W efekcie dobrze przeprowadzona interwencja kryzysowa zapobiega dalszej dezorganizacji i utrwaleniu się negatywnych skutków kryzysowego zdarzenia, zwłaszcza nagle pojawiającej się niepełnosprawności.

W Katowicach osoby z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z interwencji kryzysowej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Katowice ul. Mikołowska 13a.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy w różnych sytuacjach kryzysowych, także tych związanych z problemem przemocy w rodzinach, w tym również w rodzinach osób z niepełnosprawnościami. Pomoc skierowana jest, zarówno do osób doświadczających przemocy, jak i przemoc stosujących oraz świadków.

Pomoc dostosowana jest do indywidualnych potrzeb i sytuacji klienta, który może skorzystać z takich usług jak na przykład pomoc psychologiczna w formie indywidualnej i grupowej, poradnictwo (w tym prawne), interwencja, wizyty w środowisku, zapewnienie schronienia w sytuacji kryzysowej (w tym związanej z doznawaniem przemocy domowej).

Wydział Polityki Społecznej.

Udzielane są porady i informacje mieszkańcom Katowic z niepełnosprawnościami w zakresie tematyki: lokalowej, komunikacyjnej, urbanistycznej, likwidacji barier architektonicznych, organizacji ruchu na drogach publicznych – wyznaczanie miejsc parkingowych tak zwanych „kopert”, wsparcia socjalnego, usług opiekuńczych, informacji prawnej. Ponadto realizuje zadanie usług transportowych dla mieszkańców Katowic

z niepełnosprawnościami, jak również informuje o działającym Miejskim Systemie Powiadamiania Ratunkowego „Sygnał życia”.

Rozdział 2. Wczesna interwencja (dzieci w wieku 0 - 6 lat) i kształcenie specjalne.

Na działania z zakresu wczesnej interwencji składają się: kompleksowa diagnostyka medyczna, konsultacje, obserwacja trudnych przypadków, wczesna terapia wieloprofilowa, diagnostyka i pomoc psychologiczna, wczesne wspomaganie rozwoju, terapia pedagogiczna i logopedyczna, rehabilitacja lecznicza.

Na terenie Katowic działają placówki oświatowe, które podejmują działania z elementami wczesnej interwencji, w tym wczesne wspomaganie rozwoju:

- 1) Przedszkole dla dzieci z wadą słuchu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym dla Dzieci Niesłyszących i Słabo Słyszących, przy ul. Grażyńskiego 17,
- 2) Miejskie Przedszkole numer 93 (oddział specjalny dla dzieci z wadą słuchu), przy ul. Łętowskiego 24,
- 3) Miejskie Przedszkole numer 47 z Oddziałami Integracyjnymi, przy ul. Słonecznej 60 (dla dzieci autystycznych i/lub upośledzonych umysłowo),
- 4) Miejskie Przedszkole numer 67 z Oddziałami Integracyjnymi, przy Alei Roździeńskiego 88 (dla dzieci autystycznych i/lub upośledzonych umysłowo),
- 5) Miejskie Przedszkole numer 15 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Zielonogórska 23,
- 6) Miejskie Przedszkole numer 41 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Koraszewskiego 6,
- 7) Miejskie Przedszkole numer 50 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Mościckiego 2,
- 8) Miejskie Przedszkole numer 91 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Adama 33,
- 9) Specjalistyczna Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna przy ul. Sokolskiej 26.

Zakres usług świadczonych przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne to między innymi: diagnoza, terapia dzieci przedszkolnych, wydawanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, które później realizuje Specjalistyczna Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna lub przedszkola.

Na terenie Katowic działa ponadto siedem placówek prowadzących między innymi działalność o charakterze wczesnej interwencji, w tym wczesne wspomaganie rozwoju:

- 1) Ośrodek Rehabilitacyjno - Wychowawczy imienia doktor Marii Trzcńskiej - Fajfrowskiej, ul. Gościńska 8,
- 2) Ośrodek Rehabilitacyjno - Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych Śląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym Oddział „Odrodzenie”, ul. Radockiego 280,
- 3) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno - Oświatowy Dla Dzieci Niepełnosprawnych, Centrum Rozwoju Dziecka, ul. Ułańska 5a,
- 4) Bajkowe Przedszkole, ul. Modrzewiowa 30a,
- 5) Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna Centrum Diagnostyki i Terapii oraz Publiczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna In Corpore ul. Bażantów 2,
- 6) Centrum Rehabilitacji Dziecięcej "Iskierka", ul. Paderewskiego 63,
- 7) Akademia Przedszkolaka Małe Kroczki – przedszkole integracyjne, ul. Ondraszka 12

Dzieci słabowidzące i niewidome, posiadające skierowanie do kształcenia specjalnego, będące mieszkańcami Katowic, na wniosek rodziców kierowane są do przedszkola w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym dla Dzieci Słabowidzących i Niewidomych imienia Zofii Książek - Bregułowej, ul. Wybickiego 1 w Dąbrowie Górniczej.

Rozdział 3. Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

1. Na terenie Katowic funkcjonuje 6 przedszkoli z oddziałami integracyjnymi, 3 przedszkola z oddziałami specjalnymi, 6 szkół podstawowych z oddziałami integracyjnymi, 2 szkoły podstawowe z oddziałami specjalnymi, 6 zespołów szkół specjalnych dla dzieci upośledzonych umysłowo, 1 zespół szkół specjalnych dla dzieci chorych, 1 zespół szkolno-przedszkolny dla dzieci niesłyszących i słabo słyszących oraz 1 zespół szkół zawodowych specjalnych.
2. Szkoły specjalne:
 - 1) szkoły dla dzieci upośledzonych umysłowo:
 - a) Szkoła Podstawowa Numer 7 Specjalna, ul. Szkolna 5
 - b) Szkoła Podstawowa Numer 39 Specjalna imienia Jana Pawła II, ul. Ścigały 17
 - c) Szkoła Podstawowa Numer 55 Specjalna, ul. Księdza. Biskupa Bednorza 13

- d) Szkoła Podstawowa Numer 61 Specjalna imienia Polskich Kawalerów Maltańskich, ul. Kolobrzaska 8
- e) Szkoła Podstawowa Numer 6 Specjalna, ul. Zamkowa 2a
- f) Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych Numer 6, ul. Rolna 22 (Branżowa Szkoła I Stopnia Numer 16 imienia Janusza Korczaka Specjalna, Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy, Szkoła Podstawowa dla Dzieci Chorych imienia Krystyny Bochenek, XXI Liceum Ogólnokształcące imienia Krystyny Bochenek)
- 2) Szkoły dla dzieci z wadą słuchu:
 - a) Zespół Szkolno - Przedszkolny dla Dzieci Niesłyszących i Słabosłyszących, ul. Grażyńskiego 17 (Przedszkole dla Dzieci Niesłyszących i Słabo Słyszących, Szkoła Podstawowa Specjalna dla Dzieci Niesłyszących i Słabo Słyszących, XX Liceum Ogólnokształcące dla Niesłyszących i Słabo Słyszących Szkoła Policealna Numer 11)
- 3. Przedszkola i szkoły ogólnodostępne z oddziałami specjalnymi:
 - 1) oddziały specjalne dla dzieci z upośledzeniem narządu ruchu:
 - a) Szkoła Podstawowa Numer 66, ul. Krzywoustego 7
 - 2) oddziały specjalne dla dzieci z wadą słuchu:
 - a) Miejskie Przedszkole Numer 93, ul. Łętowskiego 24
 - b) Szkoła Podstawowa Numer 37, ul. Lompy 17
- 4. Przedszkola i szkoły z oddziałami integracyjnymi:
 - 1) Miejskie Przedszkole Numer 15 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Zielonogórska 23
 - 2) Miejskie Przedszkole Numer 41 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Koraszewskiego 6
 - 3) Miejskie Przedszkole Numer 47 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Słoneczna 60
 - 4) Miejskie Przedszkole Numer 50 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Mościckiego 2
 - 5) Miejskie Przedszkole Numer 67 z Oddziałami Integracyjnymi, Aleja Roździeńskiego 88
 - 6) Miejskie Przedszkole Numer 91 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Adama 33
 - 7) Szkoła Podstawowa Numer 11 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Nasypowa 16
 - 8) Szkoła Podstawowa Numer 21 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Malczewskiego 1
 - 9) Szkoła Podstawowa Numer 47 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Grzegorzka 4
 - 10) Szkoła Podstawowa Numer 51 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Przyjazna 7a
 - 11) Szkoła Podstawowa Numer 58 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Krzywoustego 11
 - 12) Szkoła Podstawowa Numer 67 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Zielona 5
- 5. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne:
 - 1) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Numer 1, ul. Rataja 14
 - 2) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Numer 2 imienia księdza Stanisława Wilczewskiego, ul. Łętowskiego 6a
 - 3) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Numer 3, ul. Szopienicka 58
 - 4) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Numer 5, ul. Okrzei 4
 - 5) Specjalistyczna Poradnia Rodzinna, ul. Okrzei 4
 - 6) Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. Sokolska 26

Powyższa sieć jest tworzona w ten sposób, aby zapewnić dzieciom z niepełnosprawnościami realizację kształcenia specjalnego w klasach specjalnych lub integracyjnych, w zależności od zaleceń zawartych w orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznych, jak najbliżej miejsca zamieszkania. Oddziały integracyjne są uruchamiane w szkołach podstawowych, w poszczególnych dzielnicach miasta Katowice. Oddziały integracyjne funkcjonują, również na poziomie szkolnictwa ponadpodstawowego, w IX Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi imienia Henryka Sienkiewicza, ul. Chrobrego 4. Należy podkreślić, że klasy integracyjne funkcjonują na terenie miasta Katowice już od 1993 roku, a na modyfikację sieci szkół z tymi oddziałami mają wpływ potrzeby w tym zakresie oraz dotychczasowe doświadczenia.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami oświatowymi uczniowie z niepełnosprawnościami, w razie potrzeby, mają zapewniony przewóz do szkół lub ośrodków umożliwiających realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Przewóz jest również zapewniany dla pięcioletnich dzieci z niepełnosprawnościami realizujących obowiązki rocznego przygotowania przedszkolnego.

Mocne strony dotychczasowego systemu:

- 1) zapewnienie dzieciom posiadającym różnorodne rodzaje niepełnosprawności możliwości odpowiedniego kształcenia na terenie miejsca zamieszkania (wyjątek dzieci niewidome i z silną wadą wzroku, które są dowożone do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dąbrowie Górniczej),
- 2) zapewnienie dzieciom kończącym klasy integracyjne szkoły podstawowej kontynuacji nauki w klasach integracyjnych w IX Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi imienia Henryka Sienkiewicza,
- 3) zapewnienie dzieciom i młodzieży, u których zdiagnozowano autyzm lub zaburzenia ze spektrum autyzmu, zarówno w normie intelektualnej jak również upośledzonych umysłowo, kształcenia zgodnego z ich specyficznymi potrzebami,
- 4) utworzenie procedury kierowania dzieci i młodzieży do przedszkoli i szkół z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, pozwalającej na współpracę poradni psychologiczno-pedagogicznych, dyrektorów przedszkoli i szkół oraz Wydziału Edukacji i Sportu w zakresie tworzenia optymalnych warunków kształcenia i wychowania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

W ramach posiadanych kompetencji Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice realizuje:

- 1) nadzór nad działalnością przedszkoli i szkół specjalnych, przedszkoli i szkół, w których funkcjonują oddziały integracyjne lub oddziały specjalne (z uwzględnieniem między innymi zadań inwestycyjnych pozwalających na zniesienie barier architektonicznych w szkołach, które podjęły zadanie edukacji dzieci niepełnosprawnych ruchowo oraz zapewnieniem kontynuacji zadań naborowych do klas integracyjnych w kolejnych latach),
- 2) koordynowanie organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci,
- 3) koordynowanie kierowania dzieci z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie do kształcenia specjalnego do odpowiednich form kształcenia, w tym do ośrodków, dla których organem prowadzącym nie jest miasto Katowice,
- 4) współorganizowanie przewozu do szkół lub ośrodków umożliwiających realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami,
- 5) współpracę z dyrektorami szkół w organizacji nauczania indywidualnego dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania oraz w organizacji indywidualnych zajęć rewalidacyjnych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w szkole ogólnodostępnej.

Celem planowanym do osiągnięcia przez Wydział Edukacji i Sportu jest zapewnienie - w ramach organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami - wszelkich formy pomocy zgodnie z potrzebami uczniów objętych obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki.

Rozdział 4. Transport uczniów z niepełnosprawnościami do placówek oświatowych.

Jak wynika z przepisów artykułu 32 ustęp 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dziennik Ustaw z 2021 roku pozycja 1082 ze zmianami) obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie artykułu 31 ustęp 2 bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

Zgodnie z brzmieniem artykułem 39 ustęp 4 punkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dziennik Ustaw z 2021 roku pozycja 1082 ze zmianami), obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie artykułu 127 przywołanej ustawy, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia.

Zgodnie z artykułem 127 ustęp 7 przywołanej ustawy, gmina może zorganizować bezpłatne dowożenie lub zwrot kosztów przejazdu dziecka objętego wczesnym wspomaganie rozwoju, na podstawie stosownej opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną do placówki, w której to wspomaganie jest prowadzone.

Gmina może zorganizować dzieciom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku.

Jeżeli dowóz zapewniają rodzice istnieje możliwość ubiegania się o zwrot kosztów przejazdu dziecka/ucznia i opiekuna do szkoły, przedszkola lub ośrodka własnym transportem. Zwrot kosztów przejazdu ucznia z niepełnosprawnością oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, odbywa się na zasadach określonych w art. 39a ustawy Prawo oświatowe oraz w umowie zawartej między Prezydentem, a opiekunami. Podstawą obliczenia kwoty zwrotu kosztów dowozu uczniów stanowi art. 39a ustawy Prawo oświatowe oraz Uchwała numer XXXVII/816/21 Rady Miasta Katowice z dnia 22 lipca 2021 roku w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie Katowice na rok szkolny 2021/2022 w celu ustalenia zwrotu kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz ich opiekunów.

Organizację dowozu z miejsca zamieszkania do placówek oświatowych oraz zwrotu kosztów przewozu uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz ich rodziców w mieście Katowice, określa załącznik Numer 2 do Zarządzenia Numer 850/2020 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 24 marca 2020 roku w sprawie określenia zasad organizacji kształcenia, dowozu z miejsca zamieszkania do placówek oświatowych oraz zwrotu kosztów przewozu uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz ich rodziców w mieście Katowice.

Miasto Katowice zapewnia dowóz dzieci do następujących placówek: Miejskie Przedszkole numer 15 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach, Miejskie Przedszkole numer 41 z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkolno-Przedszkolnym numer 10, Miejskie Przedszkole numer 47 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach, Miejskie Przedszkole numer 50 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach, Miejskie Przedszkole numer 66 z Oddziałami Integracyjnymi imienia Majki Jeżowskiej w Katowicach, Miejskie Przedszkole numer 67 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach, Miejskie Przedszkole numer 91 z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkolno-Przedszkolnym numer 13 w Katowicach, Bajkowe Przedszkole w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 11 z Oddziałami Integracyjnymi imienia Tadeusza Kościuszki w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 21 z Oddziałami Integracyjnymi imienia Karola Miarki w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 29 imienia Żwirki i Wigury w Zespole Szkolno-Przedszkolnym numer 10 w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 37 z Oddziałami Dwujęzycznymi imienia księdza Jana Twardowskiego w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 45 imienia Kornela Makuszyńskiego w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 51 z Oddziałami Integracyjnymi imienia Fryderyka Chopina w Zespole Szkolno-Przedszkolnym numer 13 w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 58 z Oddziałami Integracyjnymi imienia Marii Dąbrowskiej w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 66 imienia Janusza Korczaka w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 67 z Oddziałami Integracyjnymi imienia Komisji Edukacji Narodowej w Katowicach, Akademia Przedszkolaka „Małe Kroczki” w Katowicach, Zespół Szkolno – Przedszkolny numer 3 w Katowicach, Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi „Nasza Szkoła” w Katowicach, Szkoła Podstawowa Wesole Słoneczka w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 20 w Siemianowicach Śląskich, Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Otwarte okno” w Tychach, Szkoła Podstawowa numer 14 w Chorzowie, Niepubliczne Przedszkole Edukacyjno – Rehabilitacyjne w Katowicach, Punkt Przedszkolny „Bajkowa Chatka”, Szkoła Podstawowa numer 6 Specjalna w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 7 Specjalna w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 39 imienia Jana Pawła II Specjalna w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 55 Specjalna w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 60 imienia Marii Grzegorzewskiej Specjalna w Zespole Szkół numer 3 w Katowicach, Szkoła Podstawowa numer 61 imienia Polskich Kawalerów Maltańskich Specjalna w Katowicach, Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych numer 6 w Katowicach, Zespół Szkolno-Przedszkolny dla Dzieci Niesłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach, IX Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół numer 3 w Katowicach, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Katowicach, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabowidzących i Niewidomych w Dąbrowie Górniczej, „aAcademy” w Katowicach, Zespół Szkół Specjalnych imienia Janusza Korczaka w Mysłowicach, Regionalny Ośrodek Pomocy Niewidomym w Ziemięcicach, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Wiry, Branżowa Szkoła I Stopnia w Sosnowcu, Społeczne Liceum Stowarzyszenia Rodziców i Nauczycieli w Katowicach, Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Wesole Słoneczka” w Katowicach, Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Wesole Słoneczka” w Katowicach, Niepubliczne Przedszkole „Madzik Place Kindergarten” w Katowicach, Niepubliczna Specjalna Szkoła Podstawowa „Arka Noego” w Katowicach, Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Twórczy Maluch” w Katowicach.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Centrum Usług Wspólnych, które odpowiedzialne jest za przeprowadzenie postępowań przetargowych na dowożenie dzieci, w roku szkolnym 2020/2021 w Mieście Katowice wyznaczono 93 trasy, którymi poruszali się przewoźnicy, dowożąc 600 dzieci do wyżej wymienionych placówek.

Rozdział 5. Rehabilitacja społeczna i lecznicza dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz dorosłych osób z niepełnosprawnościami.

Pomoc świadczoną w zakresie rehabilitacji społecznej dzieci, młodzieży i dorosłych osób z niepełnosprawnościami można zasadniczo podzielić na trzy kategorie:

- 1) Pomoc uzyskiwaną w wyspecjalizowanych placówkach, polegającą na:
 - a) objęciu osoby z niepełnosprawnością indywidualnym programem rehabilitacji dostosowanym do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności i możliwości osoby. Osoba z niepełnosprawnością korzysta regularnie z usług danej placówki, w formie dziennego pobytu przez określony czas (od kilku miesięcy do kilku lat),
 - b) udzielaniu pomocy ambulatoryjnej i środowiskowej,
 - c) wspieraniu edukacyjnym, terapeutycznym rodzin osób z niepełnosprawnościami, organizowaniu grup samopomocy.
- 2) Pomoc doraźną lub okazjonalną, świadczoną głównie przez organizacje pozarządowe polegającą na udzielaniu porad, wsparcia, pomocy w uzyskaniu dostępu do różnych form rehabilitacji, organizowaniu prelekcji, pogadanek, szkoleń, tworzeniu możliwości uczestnictwa w spotkaniach integracyjnych osób z określonym rodzajem niepełnosprawności, wymianie doświadczeń, organizowaniu wyjazdów integracyjnych, imprez sportowych, kulturalnych, rehabilitacyjnych, turystycznych, a także na organizowaniu samopomocy członkowskiej.
- 3) Wspieranie osób z niepełnosprawnościami w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ich uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, dostosowane do indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Najszerza oferta skierowana jest do osób z niepełnosprawnościami z upośledzeniem umysłowym. Rehabilitacja społeczna osób z taką niepełnosprawnością prowadzona jest w następujących placówkach: Jedną z podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami jest uczestnictwo tych osób w zajęciach **warsztatu terapii zajęciowej**. Warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom z niepełnosprawnościami niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja przez warsztat założonego celu, odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- a) umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej;
- b) psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Terapię w warsztatach terapii zajęciowej realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji.

Na terenie Katowic funkcjonuje 7 warsztatów terapii zajęciowej:

- 1) Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam” Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Oswobodzenia 92, 40-405 Katowice prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”
- 2) Warsztat Terapii Zajęciowej „SPES”, ul. Panewnicka 463, 40-774 Katowice prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych „SPES”,
- 3) Warsztat Terapii Zajęciowej „PROMYK”, ul. Szopienicka 58A, 40-431 Katowice prowadzony przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej imienia Świętego Stanisława Kostki,
- 4) Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Wojciecha 23, 40-474 Katowice prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną w Katowicach-Giszowcu,
- 5) Warsztat Terapii Zajęciowej „UNIKAT”, ul. Kotlarza 10b, 40-139 Katowice prowadzony przez Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych Osób Niepełnosprawnych „UNIKAT”,
- 6) Warsztat Terapii Zajęciowej "AKCENT", ul. Rataja 14, 40-837 Katowice prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „AKCENT”,
- 7) Warsztat Terapii Zajęciowej „ARTERIA”, ul. Francuska 29, 40-027 Katowice prowadzony przez Śląskie

Centrum Edukacji i Rehabilitacji "ARTERIA".

Wszystkie wymienione warsztaty zapewniają łącznie 230 miejsc dla osób z niepełnosprawnościami.

Działalność warsztatów uzupełniana jest o zajęcia organizowane w ramach programu „**Zajęcia klubowe w Warsztatach Terapii Zajęciowej**”. Celem programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. Beneficjentami programu są:

- 1) osoby z niepełnosprawnościami, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia,
- 2) osoby z niepełnosprawnościami, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący Warsztaty Terapii Zajęciowej liście osób (o której mowa w art. 10f ust. 2a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych), których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w Warsztacie Terapii Zajęciowej.

Zajęcia klubowe prowadzone są przez 3 Warsztaty Terapii Zajęciowej Zapewniając łącznie 20 miejsc dla osób z niepełnosprawnościami.

Środowiskowe Domy Samopomocy świadczą usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Usługami w Środowiskowym Domu Samopomocy mogą być objęte osoby przewlekle psychicznie chore, osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz osoby wykazujące inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Środowiskowe Domy Samopomocy:

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Gliwicka 74a, Katowice, prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „Convivere” z siedzibą przy ul. Okrzei 6/16, Katowice (25 miejsc).
- 2) Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Brata Alberta 4, Katowice, prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Świętego Jacka z siedzibą przy ul. Dębowej 23, Katowice (20 miejsc).

W związku z brakiem ustawowego zapewnienia opieki i zajęć dla osób z niepełnosprawnościami, które ukończyły 24. rok życia lub ukończyły edukację w szkołach specjalnych lub integracyjnych i nie kwalifikują się do innych form opieki, to jest do warsztatu terapii zajęciowej lub środowiskowego domu samopomocy, miasto Katowice dofinansowuje 3 **ośrodki dla osób z niepełnosprawnościami powyżej 24. roku życia**, są to:

- 1) Dzienny Ośrodek dla osób z niepełnosprawnościami 24+ przy ul. Strzelców Bytomskich 21b, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Katowicach – Giszowcu, ul. Gościńska 8, Katowice (15 miejsc);
- 2) Dzienny Ośrodek dla osób z niepełnosprawnościami 24+ przy ul. Oswobodzenia 47 „Otwarte Drzwi”, prowadzony przez Stowarzyszenie Na Rzecz Niepełnosprawnych „Siódemka”, ul. Olchawy 1/4, Katowice (15 miejsc);
- 3) Dzienny Ośrodek dla osób z niepełnosprawnościami 24+ przy ul. Rolnej 22 „Aktywni Razem”, prowadzony przez Stowarzyszenie Na Rzecz Niepełnosprawnych „Siódemka”, ul. Olchawy 1/4, Katowice (15 miejsc).

Ośrodki pobytu dziennego to konkretna pomoc rodzinom osób z niepełnosprawnościami ze sprzężeniami intelektualnymi i ruchowymi w stopniu umiarkowanym i znacznym. Program działań obejmuje przede wszystkim opiekę nad uczestnikami poprzez pomoc w czynnościach dnia codziennego – spożywaniu posiłków, załatwianiu potrzeb fizjologicznych, dbałości o wygląd zewnętrzny. Celem projektu jest aktywizacja społeczna poprzez rehabilitację, terapię, rozwój, stymulowanie dalszego rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego podopiecznych.

Ponadto w mieście funkcjonują inne placówki i **organizacje wspierające osoby z niepełnosprawnością intelektualną**:

Klub Aktywizacji Dorosłych Śląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym „Szansa”, ul. Polskiego Czerwonego Krzyża 2, Katowice.

Działalność Klubu ma na celu zaktywizowanie społeczne uczestników, pobudzenie rozwoju emocjonalnego, naukę zaradności życiowej oraz podtrzymywanie sprawności ruchowej uczestników Klubu. W ramach działalności Klubu osoby z niepełnosprawnościami z upośledzeniem umysłowym mają możliwość uczestniczyć w zajęciach służących doskonaleniu samoobsługi, rozwijaniu zainteresowań, podtrzymywaniu sprawności ruchowej. Stowarzyszenie prowadzi również kompleksową rehabilitację, terapię psychomotoryczną i logopedyczną dzieci z upośledzeniem umysłowym w Punkcie Terapeutycznym Stowarzyszenia „Szansa”.

Stowarzyszenie Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”, ul. Francuska 29, Katowice.

Celem działalności Stowarzyszenia jest wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnością intelektualną, umożliwienie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin i integracja środowisk młodzieżowych w Polsce i Europie, a także promowanie regionu śląskiego. Ponadto otoczenie fachową opieką osób z niepełnosprawnością, w szczególności nieposiadających wskazań do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej.

Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej imienia świętego Stanisława Kostki ul. 1 Maja 88, Katowice.

Celem działalności Fundacji jest wspieranie osób z niepełnosprawnością zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu braku możliwości uczestniczenia w procesie ogólnie pojętej rehabilitacji, poprzez umożliwienie uczestnictwa w kompleksowych zajęciach o charakterze edukacyjnym, zdrowotnym, społecznym (trening umiejętności społecznych, praktycznych, trening kulinarny, zajęcia sportowe).

Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy Dziennego Pobytu Dla Dzieci Niepełnosprawnych, ul. Radockiego 280, Katowice, prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym Oddział „Odrodzenie”. Ośrodek zapewnia kompleksową rehabilitację dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami ruchowymi i intelektualnymi oraz wsparcie dla osób z zaburzeniami w rozwoju psychoruchowym i społecznym.

W ramach prowadzonej działalności świadczone są następujące usługi:

- a) poradnictwo psychologiczne dla dzieci i rodziców/opiekunów,
- b) poradnictwo pedagogiczne (oligofrenopedagog),
- c) poradnictwo logopedyczne (neurologopeda),
- d) terapia zajęciowa,
- e) opieka i pielęgnacja,
- f) terapia EEG Biofeedback,
- g) muzykoterapia,
- h) dogoterapia,
- i) hipoterapia,
- j) wczesne wspomaganie rozwoju,
- k) grupy wsparcia dla rodziców/opiekunów,
- l) rehabilitacja lecznicza niefinansowana przez Narodowy Fundusz Zdrowia (wczesna interwencja, zabiegi fizyko i kinezyterapeutyczne, terapia metodą NDT Bobath, terapia Integracji Sensorycznej, gimnastyka korekcyjna indywidualna i grupowa),
- m) rehabilitacja lecznicza finansowana przez Narodowy Fundusz Zdrowia,
- n) konsultacje lekarskie lekarza rehabilitacji medycznej oraz lekarza neurologa,
- o) terapia środowiskowa,
- p) usługa asystenta rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością.

Ośrodek dysponuje 30 miejscami w ramach pobytu dziennego.

Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy Dla Dzieci Niepełnosprawnych, Centrum Rozwoju Dziecka, ul. Ułańska 5a, Katowice, prowadzony przez Katowicką Fundację Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym). Ośrodek obejmuje swą działalnością dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami do 24. roku życia. Dzieci i młodzież mogą korzystać z pobytu dziennego w Ośrodku lub pomocy ambulatoryjnej. Ośrodek realizuje również usługi w postaci:

- a) poradnictwa psychologicznego,
- b) terapii zajęciowej,
- c) opieki i pielęgnacji,
- d) rehabilitacji leczniczej niefinansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia,

e) poradnictwa dla rodziców (opiekunów).

Ośrodek dysponuje 30 miejscami w ramach pobytu dziennego.

Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy imienia doktor Marii Trzcńskiej - Fajfrowskiej, ul. Gościnną 8, Katowice, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Katowicach Giszowcu.

Ośrodek prowadzi poradnię rehabilitacyjną dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Ze stałej opieki rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczej mogą skorzystać dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami w wieku od 2,5 lat do 25. roku życia. Ośrodek realizuje również usługi w postaci:

- a) poradnictwa psychologicznego,
- b) poradnictwa dla rodziców (opiekunów),
- c) poradnictwa logopedycznego,
- d) zajęć wychowania przedszkolnego,
- e) zajęć edukacyjno-terapeutycznych,
- f) zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,
- g) rehabilitacji leczniczej,
- h) muzykoterapii,
- i) opieki i pielęgnacji,
- j) hipoterapii, alpakoterapii, dogoterapii.

Ośrodek dysponuje 65 miejscami w ramach pobytu dziennego.

W Ośrodku działa Punkt Wczesnej Interwencji dla dzieci od urodzenia do 7. roku życia.

Szczególną grupę osób niepełnosprawnych stanowią **osoby z zaburzeniami psychicznymi**, mogą one uczestniczyć w **rehabilitacji społecznej** w następujących placówkach na terenie Katowic:

- **Warsztat Terapii Zajęciowej Śląskiego Stowarzyszenia AD VITAM DIGNAM**, ul. Oswobodzenia 92, Katowice (35 miejsc).
- **Środowiskowy Dom Samopomocy AD VITAM DIGNAM**, ul. Oswobodzenia 92, Katowice, prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie AD VITAM DIGNAM z siedzibą przy ul. Korczaka 27, Katowice (34 miejsca).
- **Środowiskowy Dom Samopomocy**, ul. Tysiąclecia 41, Katowice, prowadzony przez Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin „Przystań” z siedzibą przy ul. Tysiąclecia 41, Katowice (34 miejsca).
- **Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej**, ul. Kilińskiego 19, Katowice.

Centrum Rehabilitacji Społecznej świadczy usługi na rzecz osób i rodzin osób zaburzonych psychiczenie oraz osób, u których istnieje podejrzenie występowania takich zaburzeń, w tym również na rzecz dzieci z zaburzeniami ogólnorozwojowymi. Dorośli oraz dzieci i młodzież szkolna z zaburzeniami ogólnorozwojowymi (głównie z autyzmem, zespołem Aspergera) objęte są pomocą w formie usług specjalistycznych na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku (Dziennik Ustaw z dnia 30 września 2005 roku z późniejszymi zmianami) w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi świadczone są przez psychologów, pracowników socjalnych, pielęgniarki, w przypadku dzieci – przez konsultanta – pedagoga. Zakres usług obejmuje (w zależności od indywidualnych potrzeb, wieku i możliwości dziecka/osoby z niepełnosprawnością):

Uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza:

- a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:
 - samoobsługa, zwłaszcza wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, w tym umiejętności utrzymania i prowadzenia domu,
 - dbałość o higienę i wygląd,
 - utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami, w miejscu nauki i pracy oraz ze społecznością lokalną,
 - wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego,
 - korzystanie z usług różnych instytucji.

- b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym:
 - pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych – poradnictwo specjalistyczne, interwencje kryzysowe, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne,
 - ułatwienie dostępu do edukacji i kultury,
 - doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny, której członkiem jest osoba uzyskująca pomoc w formie specjalistycznych usług,
 - kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi,
 - współpraca z rodziną – kształtowanie odpowiednich podstaw wobec osoby chorującej, z niepełnosprawnością.

Dodatkowo rodzice i opiekunowie osób z autyzmem korzystają bezpłatnie z pomocy w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego.

Najliczniejszą grupę wśród osób z niepełnosprawnościami stanowią **osoby z dysfunkcją narządu ruchu**. Do osób z tym rodzajem niepełnosprawności kierują swą ofertę następujące organizacje:

- **Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja”**, ul. Wiejska 2, Siemianowice Śląskie.
W ramach działalności Stowarzyszenia osoby z niepełnosprawnością, chore na stwardnienie rozsiane korzystają z kompleksowej rehabilitacji, co w znacznej mierze pozwala na wydłużenie okresu samodzielności chorych.
- **Katowicki Związek Inwalidów Narządu Ruchu**, ul. Smugowa 43a, Katowice.
Stowarzyszenie zostało powołane do konsolidacji osób z dysfunkcją narządu ruchu, których niepełnosprawność jest skutkiem chorób oraz wypadków w tym wypadków drogowych. Ponadto organizacja działa na rzecz poprawy warunków życiowych wyżej wymienionych osób oraz wzmożenia udziału członków stowarzyszenia w życiu społeczno-gospodarczym i kulturalnym kraju.

Kolejną grupą osób z niepełnosprawnościami wymagającą szczególnego wsparcia są **osoby z niepełnosprawnościami z tytułu zaburzeń głosu, mowy, chorób słuchu**, a wśród nich osoby słabosłyszące i niesłyszące oraz głuchonieme. Do osób z tym rodzajem niepełnosprawności kierują swą ofertę następujące organizacje:

- **Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe Katowice**, ul. Kossutha 11, Katowice.
Celem Związku jest zrzeszanie osób niewidomych i słabowidzących oraz podejmowanie działań w celu ich społecznej integracji, rehabilitacji, ochrony zdrowia, wyrównywania szans w dostępie do informacji, edukacji, zatrudnienia i szeroko pojętej aktywności społecznej i zawodowej, a także w celu ochrony ich praw obywatelskich oraz wspieranie rodzin osób niewidomych i słabowidzących.
- **Fundacja Szansa dla Niewidomych, oddział Tyflopunkt Katowice** pl. Grunwaldzki 8-10/118.
Fundacja działa na rzecz rehabilitacji i aktywizacji osób z dysfunkcją wzroku. W swoich działaniach dąży do podniesienia poziomu samodzielności poprzez nowoczesną rehabilitację, aktywizację, nabycie przydatnych umiejętności, kontakt z kulturą, tworzenie więzi społecznych oraz pokazanie możliwości rozwoju.
- **Fundacja „Ważni Ludzie”**, ul. Mikołowska 44, Katowice.
Fundacja działa na rzecz upowszechniania wiedzy o funkcjonowaniu, edukacji oraz aktywności zawodowej i społecznej osób z dysfunkcją wzroku. W swoich zasobach dysponuje ścieżką edukacyjną – tak zwaną Tajemnicą Ciemności, która jest unikatowym w skali Śląska przedsięwzięciem, pozwalającym osobom pełnosprawnym wzrokowo doświadczyć osobiście postrzegania rzeczywistości z perspektywy osoby niewidomej, z całkowitym wyłączeniem zmysłu wzroku.
- **Fundacja „Transgresja”**, ul. Mikołaja Kopernika 14, Katowice.
Fundacja prowadzi działania wspierające osoby z niepełnosprawnością sensoryczną w przekraczaniu barier oraz podejmowaniu aktywnego życia, w obszarze edukacji, promocji dostępności oraz pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnością sensoryczną.
- **Śląskie Stowarzyszenie Osób bez Krtani „Nadzieja”**, ul. Kłodnicka 75/6, Katowice.
Stowarzyszenie prowadzi akcje profilaktyki poświęconej chorobie nowotworowej krtani, organizuje kursy rehabilitacji głosu, organizuje spotkania integracyjne.

Do innych organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami należą między innymi:

- **Stowarzyszenie Klub Śląskich Amazonek**, ul. Mikołaja Kopernika 14, Katowice.
Stowarzyszenie to realizuje zadania publiczne związane z wieloprofilową pomocą kobietom w różnych

okresach leczenia nowotworu piersi poprzez kompleksową fizjoterapię, w tym profilaktykę i terapię obrzęku dla kobiet po mastektomii, zajęcia ruchowo-rehabilitacyjne, podnoszenie świadomości onkologicznej poprzez edukację i profilaktykę, indywidualną pomoc psychologiczną.

- **Regionalne Stowarzyszenie na Rzecz Osób Autystycznych i Ich Rodzin**, ul. Panewnicka 234f, Katowice.

Stowarzyszenie to realizuje zadania publiczne związane z pomocą dorosłym i dzieciom ze spektrum autyzmu poprzez prowadzenie warsztatów socjoterapeutycznych, fizjoterapii, terapii domowej oraz terapii hiperbarycznej dla dzieci ze spektrum autyzmu.

- **Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie**, ul. księdza Wilczewskiego 5, Katowice.

Organizacja ta realizuje swoją misję poprzez udostępnienie osobom chorym i zaczynającym chorować na Alzheimera łatwiejszego dostępu do lekarzy - specjalistów w tej dziedzinie oraz poprzez wspieranie rodzin w opiece nad osobą zapadającą na tą chorobę. W tym celu prowadzi konsultacje lekarzy – specjalistów neurologa, neurologopedy, psychologa, terapeuty zajęciowego. Ponadto prowadzi telefon zaufania dla rodzin zmagających się z tą chorobą.

- **Spoleczne Towarzystwo Hospicjum Cordis**, ul. Teofila Ociepki 2, Katowice.

Celem stowarzyszenia jest opieka hospicyjno-paliatywna nad pacjentami chorującymi na nowotwory w stanie terminalnym. Ponadto organizacja prowadzi terapię osób z niepełnosprawnościami z obrzękiem limfatycznym.

Rozdział 6. Wspieranie osób z niepełnosprawnościami w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do różnych świadczeń.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania, o których mowa w art. 35a ustęp 1 punkt 7 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Obecnie wypłacane są dofinansowania do:

- 1) uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- 2) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami,
- 3) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami,
- 5) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest także realizatorem programów uruchamianych na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Obecnie realizowany jest pilotażowy program „Aktywny samorząd” w ramach którego wypłacane są dofinansowania do:

- 1) pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- 2) pomocy w uzyskaniu prawa jazdy,
- 3) pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- 4) szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- 5) pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego,
- 6) pomocy w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 7) pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 8) pomocy w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),
- 9) pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),
- 10) pomocy w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- 11) pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką),
- 12) kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym.

Oprócz pomocy w ramach zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, osoby z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach dostępnych programów celowych uchwalanych przez Radę Nadzorczą Funduszu, a realizowanych przez Oddziały Funduszu.

Rozdział 7. Dostosowanie mieszkań do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice stwarza osobom z niepełnosprawnościami, z poważnymi dysfunkcjami narządu ruchu, możliwości zamiany zajmowanych mieszkań na mieszkania pozbawione barier lub na mieszkania o mniejszym stopniu niedogodności w ramach zamiany z miastem - według zgłaszanych potrzeb. Ponadto Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach oraz Katowickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w ramach zawieranych porozumień z Miastem przystosowuje lokale mieszkalne dla osób z niepełnosprawnościami - według zgłaszanych potrzeb.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przyznaje dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, w ramach pracy socjalnej, prowadzi także działania polegające na pomocy formalno-prawnej i organizacyjnej dotyczącej sporządzenia projektu dostosowania mieszkania, kosztorysu niezbędnych prac, pomocy w znalezieniu wykonawcy, a także w pozyskaniu środków finansowych na pokrycie części kosztów ponoszonych przez osobę z niepełnosprawnościami, jeżeli jej sytuacja materialna tego wymaga.

Rozdział 8. Dostosowanie komunikacji i transportu zbiorowego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

1. Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Katowice, Wydział Transportu Urzędu Miasta Katowice, Miejski Zarząd Ulic i Mostów, Zarząd Transportu Metropolitalnego oraz Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością realizują następujące działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami:

1) Organizacja i zarządzanie ruchem na drogach publicznych.

Wydział Transportu Urzędu Miasta Katowice w ramach realizacji zadań związanych z organizacją i zarządzaniem ruchem, uwzględnia w opracowywanych we własnym zakresie projektach organizacji ruchu oraz egzekwuje stosowanie przez projektantów, w zatwierdzonych projektach organizacji ruchu, następujące rozwiązania dla obsługi osób z niepełnosprawnościami:

- a) uwzględnianie na przejściach dla pieszych z sygnalizacją świetlną dodatkowych sygnałów dźwiękowych,
- b) dostosowywanie długości sygnałów w programach sygnalizacji świetlnej do prędkości poruszania się osób z niepełnosprawnościami,
- c) umiejscawianie znaków drogowych, urządzeń sterowania ruchem oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu, w sposób nie powodujący ograniczeń skrajni ciągów pieszych,
- d) wyznaczanie wysepek dzielących jezdnie na przejściach dla pieszych, dostosowanych parametrami do poruszania się wózków inwalidzkich,
- e) stosowanie urządzeń dla segregacji ruchu pieszych i pojazdów: bariery, osłony, pasy zieleni, zróżnicowane ukształtowanie nawierzchni.

2) Projekty budowlane obiektów komunikacyjnych.

W ramach opiniowania projektów budowlanych zamierzeń komunikacyjnych wymaga się wdrażania następujących rozwiązań, ułatwiających poruszanie się osobom z niepełnosprawnościami:

- a) ograniczanie rozwiązań zmuszających pieszych uczestników ruchu do pokonywania różnic poziomów,
- b) stosowanie pochylni lub wind dla osób z niepełnosprawnościami,
- c) sygnalizowanie na chodnikach każdej zmiany warunków ruchu na przykład przed zejściem na jezdnię, poprzez obniżony krawężnik, powierzchnią w kontrastowym kolorze i fakturze łatwo wyczuwalnej butem lub laską osoby posługującej się nią,

- d) eksponowanie miejsc kolizyjnych na drogach na przykład przejść przez jezdnię, poprzez stosowanie zróżnicowanego sposobu oświetlenia,
- e) dobór odpowiedniej wysokości peronów na przystankach komunikacji publicznej.

3) Wyznaczanie bezpłatnych stanowisk postojowych dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami oraz ustalenie zerowej stawki opłat dla osób z niepełnosprawnościami posiadających kartę parkingową korzystających z płatnych miejsc parkingowych.

Zasady korzystania z bezpłatnych stanowisk postojowych dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami oraz ustalenie zerowej stawki opłat dla osób z niepełnosprawnościami posiadających kartę parkingową korzystających z płatnych miejsc parkingowych reguluje uchwała numer XIII/295/19 Rady Miasta Katowice z dnia 24 października 2019 roku w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania dla pojazdów samochodowych na drogach publicznych na obszarze miasta Katowice (z późniejszymi zmianami).

Zadanie to realizuje Miejski Zarząd Ulic i Mostów.

- 4) Komunikacja zbiorowa dofinansowywana z budżetu Miasta Katowice w zakresie:
- a) obsługi linii komunikacji miejskiej przez autobusy i tramwaje niskopodłogowe,
 - b) prowadzenia i udzielania informacji o kursach pojazdów niskopodłogowych w rozkładzie jazdy Zarządu Transportu Metropolitalnego (dodatkowe oznaczenia do informacji przystankowej, aplikacje w informacji internetowej oraz informacja telefoniczna).

Planowanie dofinansowania do funkcjonowania komunikacji miejskiej na terenie Katowic i nadzór nad jej wykonaniem realizuje Wydział Transportu.

5) Publiczny transport zbiorowy, którego organizatorem jest Zarząd Transportu Metropolitalnego, jednostka budżetowa Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

W ramach organizowanej przez Zarządu Transportu Metropolitalnego komunikacji zbiorowej realizowane są przez operatorów publicznego transportu zbiorowego kursy pojazdami przystosowanymi do przewozu osób z niepełnosprawnościami. Większość pojazdów autobusowych (99 procent) i wszystkie trolejbusy, które obsługują linie Zarządu Transportu Metropolitalnego, są obsługiwane taborem niskopodłogowym, przystosowanym również do obsługi osób z niepełnosprawnościami. Bardzo często stosowany jest w nich tak zwany „przyklęk”, który dodatkowo ułatwia pasażerom wchodzenie i wychodzenie z pojazdów na przystankach. W większości autobusów (ponad 80 procent) i we wszystkich trolejbusach znajduje się specjalnie wydzielona przestrzeń dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Osoby te w celu łatwiejszego dostępu do pojazdów mogą korzystać ze specjalnych wysuwanych lub rozkładanych platform ułatwiających wjazd lub wyjazd wózka inwalidzkiego do/z wnętrza pojazdu. W przypadku taboru tramwajowego udział niskiej podłogi oraz wydzielonej przestrzeni dla osób korzystających z wózków inwalidzkich wynosi 28 procent, przy czym w części taboru tramwajowego niska podłoga znajduje się tylko w części pojazdu. Cały czas spółka Tramwaje Śląskie prowadzi inwestycje, zwiększające udział taboru niskopodłogowego. Na wybranych liniach tramwajowych tabor niskopodłogowy jest domyślnym typem taboru. Kursy obsługiwane taborem wysokopodłogowym są specjalnie oznaczone w rozkładach jazdy symbolem kropki, jak i dostępnych na stronie internetowej Zarządu Transportu Metropolitalnego.

Wszystkie pojazdy realizujące przewozy na zlecenie Zarządu Transportu Metropolitalnego posiadają oznakowanie. Wzory tablic informacyjnych (w większości elektroniczne) z oznakowaniem pojazdów (numery linii, kierunek kursu) uzgadniane są z organizacjami wspierającymi osoby z niepełnosprawnościami, w tym osoby niedowidzące, a systemy zapowiadania przystanków oraz inne systemy prezentujące komunikaty i sygnały dźwiękowe, z osobami niedosłyszącymi. Brak jednolitych wytycznych dotyczących stosowania form skrótowych może przekładać się na trudną do odczytania treść na wyświetlaczach. Obecnie pojazdy realizujące przewozy na zlecenie Zarządu Transportu Metropolitalnego nie posiadają jednolitego oznakowania. W zawieranych nowych umowach przewozowych są wprowadzane opracowane przez Zarządu Transportu Metropolitalnego postanowienia dotyczące stosowania jednolitego oznakowania wewnątrz i na zewnątrz pojazdów, zachowania odpowiedniej kolorystyki, symboli oraz znaków graficznych.

W pojazdach realizujących przewozy na zlecenie Zarządu Transportu Metropolitalnego znajdują się wydzielone i oznaczone znakiem graficznym (symbolizującym dane uprawnienie) miejsca, między innymi dla osób z niepełnosprawnościami, starszych lub o ograniczonej zdolności ruchowej. Zasada pierwszeństwa korzystania przez te osoby ze specjalnie oznaczonych znakiem graficznym miejsc w pojeździe określona jest w Regulaminie przewozu osób i bagażu, który obowiązuje na wszystkich liniach Zarządu Transportu Metropolitalnego.

Taryfa przewozowa Zarządu Transportu Metropolitalnego, w tym cennik opłat, uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Dla tych osób przewidziane są zarówno przejazdy bezpłatne (w tym dla wszystkich osób powyżej 70. roku życia, osób z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym i umiarkowanym (w przypadku chorób oczu), również w określonych przypadkach wraz z towarzyszącym im opiekunem), jak i przejazdy z 50 procentową ulgą (między innymi dla emerytów, którzy ukończyli 60. rok życia oraz dla rencistów).

Sama Taryfa podlega publikacji na stronie Górnśląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, Zarządu Transportu Metropolitalnego, w Punktach Obsługi Pasażera Zarządu Transportu Metropolitalnego, natomiast w pojazdach jest dostępny wyciąg z Taryfy, w tym cennik.

Transport publiczny umożliwia dojazd do kluczowych dla osób starszych i z niepełnosprawnościami miejsc – centrów aktywności, szpitali, przychodni, parków, centrów handlowych, banków. Wszystkie części miasta (łącznie z obrzeżami) są pokryte i dobrze połączone adekwatną siecią linii transportu, w którą wpisane są też linie łączące miasta sąsiedzkie. Linie różnych środków transportu są ze sobą dobrze i wygodnie połączone.

Górnśląsko-Zagłębiowska Metropolia mając na względzie poprawę jakości i komfortu życia mieszkańców podejmuje szereg działań zmierzających do stworzenia sprzyjających warunków mieszkania oraz funkcjonowania na obszarze 41 gmin Metropolii. Opracowano między innymi „Wytyczne dotyczące infrastruktury transportu zbiorowego”, które powinny być uwzględnione w przypadku budowy nowych lub remontów obecnie eksploatowanych wiat i stanowisk przystankowych. Proponuje się tam uwzględnienie między innymi potrzeb osób starszych, czy z niepełnosprawnościami. Obecnie spośród prawie 7 tysięcy stanowisk przystankowych, nieco ponad 13 procent posiada udogodnienia dla osób o ograniczonej mobilności. Są to między innymi wyodrębnione i specjalnie oznaczone miejsca oczekiwania, ścieżki dotykowe i linie ostrzegawcze przy krawężniach peronów, krawężniki profilowane i informacja głosowa. Określono ponadto standardy centrów przesiadkowych na terenie Górnśląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, w których zwrócono uwagę na likwidowanie barier technicznych (schody, wysokie krawężniki) utrudniających korzystanie z peronów poprzez tworzenie wygodnych i funkcjonalnych przejść pomiędzy peronami (na przykład platformy). Wskazano na uwzględnienie zminimalizowania różnicy w wysokości pomiędzy podłogą pojazdów komunikacji zbiorowej, a peronem przystankowym, co ma szczególne znaczenie dla osób o ograniczonej mobilności (z niepełnosprawnościami), czy też z wózkami dziecięcymi. Proponuje się także rozważenie zastosowania specjalnego krawężnika peronowego, który pozwala na podjazd kierowcy bezpośrednio do krawężnika, co ułatwia zastosowanie funkcji przykłąku w autobusie, co z kolei przedkłada się na komfort wejścia/wyjścia z pojazdu.

Zagadnienie dostępności informacji pasażerskiej dla pasażerów korzystających z usług Zarządu Transportu Metropolitalnego jest jednym z priorytetowych działań organizatora. Rozwijane są zarówno nowoczesny Systemy Dynamicznej Informacji Pasażerskiej w postaci tablic elektronicznych, obejmujących również informacje zapowiadane głosowo, czy informacje dostępne w Internecie (na portalu Facebook, w tym Zarządu Transportu Metropolitalnego-Alert, na którym publikowane są informacje o utrudnieniach i zmianach w organizacji komunikacji miejskiej i za pośrednictwem którego istnieje możliwość uzyskania informacji w zakresie funkcjonowania komunikacji miejskiej) i poprzez aplikacje mobilne. Uzupełnieniem jest też informacja opierająca się o bezpośredni kontakt pasażera z pracownikami organizatora (infolinia, Punkty Obsługi Pasażera). Kursy obsługiwane taborem niskopodłogowym są specjalnie oznaczone w rozkładach jazdy na przystankach, jak i dostępnych na stronie Zarządu Transportu Metropolitalnego. Przewiduje się dalszy rozwój systemów informacji, a wszelkie nowe rozwiązania i pomysły dedykowane na przykład osobom z niepełnosprawnościami konsultowane są z odpowiednimi organizacjami wspierającymi te osoby.

6) Zarządzanie drogami publicznymi.

Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach przy prowadzonych remontach kapitalnych uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami, przystosowując ciągi piesze dla wygody i bezpieczeństwa tych osób. Również na ulicach miasta w ramach prowadzonych robót utrzymania bieżącego likwidowane są bariery architektoniczne poprzez na przykład likwidację wysokich krawężników na przejściach dla pieszych, wbudowywanie sygnałów akustycznych na istniejących skrzyżowaniach z sygnalizacją świetlną, stosowanie kształtek integracyjnych na dojeściach do przejść przez jezdnię oraz wykonanie barier ochronnych w miejscach szczególnie niebezpiecznych. W ramach remontów przebudowywane są przejścia dla pieszych na integracyjne, montowane sygnalizatory akustyczne na nowoprojektowanych oraz funkcjonujących już w terenie sygnalizacjach świetlnych.

2. Wydawanie kart parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób z niepełnosprawnością mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Od 1 lipca 2014 roku w Katowicach karty parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami oraz placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób z niepełnosprawnością mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się wydaje Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Kartę parkingową dla osoby z niepełnosprawnością można otrzymać wyłącznie na podstawie wydanego przez Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:

- 1) orzeczenia o niepełnosprawności,
- 2) orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- 3) orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień

– wraz z pozytywnie określonym wskazaniem, o którym mowa w artykule 6b ustęp 3 punkt 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Karta parkingowa jest dokumentem o standardzie międzynarodowym, który obowiązuje nie tylko na terenie Polski, ale także w krajach Unii Europejskiej. Jednak w poszczególnych krajach członkowskich obowiązują odrębne przepisy wynikające z prawa drogowego dla danego kraju, a co się z tym wiąże, odrębne ulgi i uprawnienia dla osób z niepełnosprawnością.

Zgodnie z artykułem 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (Dziennik Ustaw z 2021 roku, pozycja 450) osoba z niepełnosprawnością mająca znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, kierująca pojazdem samochodowym oznaczonym kartą parkingową może nie stosować się do niektórych znaków drogowych. Przepis ten dotyczy również:

- a) kierującego pojazdem przewożącego osobę o znacznie ograniczonej możliwości samodzielnego poruszania się,
- b) pracowników placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób z niepełnosprawnością mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, pozostających pod opieką tych placówek.

Wszystkie przepisy dotyczące karty parkingowej stosuje się także do osób, które posługują się kartą parkingową wydaną poza granicami Polski. Kartę parkingową należy umieścić za przednią szybą pojazdu samochodowego, w miejscu widocznym, eksponując jej zabezpieczenia, tak, by możliwe było odczytanie jej numeru i daty ważności. Karta parkingowa potwierdza uprawnienia do korzystania z miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami (tak zwanych kopert) oraz do niestosowania się do następujących znaków drogowych:

- a) B-1 zakaz ruchu w obu kierunkach,
- b) B-3 zakaz wjazdu pojazdów silnikowych z wyjątkiem motocykli jednośladowych,
- c) B-3a zakaz wjazdu autobusów,
- d) B-4 zakaz wjazdu motocykli,
- e) B-10 zakaz wjazdu motorowerów,
- f) B-35 zakaz postoju,
- g) B-37 zakaz postoju w dni nieparzyste,
- h) B-38 zakaz postoju w dni parzyste,
- i) B-39 strefa ograniczonego postoju.

Liczba wydanych kart parkingowych przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach w okresie 1.01.2020 roku – 31.12.2020 roku dla osób z niepełnosprawnościami to 1 607, natomiast dla placówek 16.

3. Transport specjalny dla osób niepełnosprawnych.

Miasto Katowice wychodząc naprzeciw potrzebom osób z niepełnosprawnościami realizuje usługi transportowe dedykowane osobom z niepełnosprawnościami dofinansowane z budżetu miasta.

Do korzystania ze środków transportowych przystosowanych do przewozu osób z niepełnosprawnościami mają prawo niepełnosprawni mieszkańcy miasta Katowice z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności, w szczególności osoby z widoczną dysfunkcją narządu ruchu oraz osoby niewidome i niedowidzące kod 04-O. Usługa jest wykonywana na terenie miasta Katowice i gmin sąsiednich (to jest

Chorzów, Mikołów, Mysłowice, Tychy, Ruda Śląska, Sosnowiec, Siemianowice Śląskie, Czeladź) od poniedziałku do soboty w godzinach od 6.00 do 22.00 oraz w niedzielę i święta w godzinach od 8.00 do 20.00. Dodatkowo oprócz komunikacji zbiorowej, osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać również z transportu specjalnego, organizowanego przez większość placówek, ośrodków specjalistycznych prowadzących działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w zakresie dowozu na zajęcia do placówek oraz z powrotem do domu. Mikrobusy do przewozu osób z niepełnosprawnościami posiadają: Domy Pomocy Społecznej „Zacisze” i „Przystań”, Warsztat Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym na Giszowcu, Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka, Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy imienia Marii Trzcńskiej-Fajfrowskiej, Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent”, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „SPES” i Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Siódemka”.

4. Rozwiązania ułatwiające dostępność osobom z niepełnosprawnościami zastosowane w węzłach przesiadkowych.

Na węźle przesiadkowym Brynów zastosowano rozwiązania ułatwiające dostępność osobom z niepełnosprawnościami takie jak:

- na ciągach pieszych, peronach, dojściach do przejść dla pieszych zastosowano ciągi o nawierzchni z płytek wskaźnikowych – prowadzących oraz pola i pasy uwagi w miejscach niebezpiecznych (przejścia dla pieszych, krawędzie peronów),
- na przejściach dla pieszych zastosowano obniżenia krawężników ułatwiające dostępność osobom z dysfunkcją wzroku,
- sygnalizacja świetlna na przejściach dla pieszych wyposażona została w urządzenia dźwiękowe sygnalizujące wyświetlanie sygnału zielonego,
- przy miejscach postojowych dla osób z niepełnosprawnościami zastosowano obniżenie krawężników,
- na każdym z peronów została zamontowana podpieraczka, która osobom o ograniczonej mobilności pozwala w komfortowy sposób oczekiwać na przyjazd pojazdu komunikacji publicznej,
- w garażu wielopoziomowym przy dwóch klatkach schodowych zostały zabudowane windy,
- tablice systemu dynamicznej informacji pasażerskiej wyposażone zostały w głosowy system nadający informacje zgodnie z treścią wyświetlaną na tablicach,
- krawędź peronów została wykonana z dedykowanych krawężników peronowych pozwalających na przemieszczanie się pasażerów autobusów komunikacji miejskiej bez konieczności pokonywania różnic wysokości

Ponadto w budynku obsługi podróżnych zastosowano:

- ciągi z płytek prowadzących oraz płytek ostrzegawczych,
- drzwi wejściowe toalet wyposażono w tabliczki z napisami w alfabecie Braille’a,
- toalety dla osób z niepełnosprawnościami wyposażono w system przywoływania obsługi,
- wejścia do wszystkich pomieszczeń oraz do budynku są bezprogowe,
- ponadto powierzchnie przeszkłone zostały oznakowane taśmami ostrzegawczymi dla osób z dysfunkcją wzroku.

Na węźle przesiadkowym Zawodzie zastosowano rozwiązania ułatwiające dostępność osobom z niepełnosprawnościami takie jak:

- na ciągach pieszych, peronach, dojściach do przejść dla pieszych zastosowano ciągi o nawierzchni z płytek wskaźnikowych – prowadzących i z wypustkami,
- na przejściach dla pieszych zastosowano obniżenia krawężników ułatwiające dostępność osobom z dysfunkcją wzroku oraz podjazd osobom poruszającym się na wózkach,
- sygnalizacja świetlna na przejściach dla pieszych wyposażona została w urządzenia dźwiękowe sygnalizujące wyświetlanie sygnału zielonego,
- tablice systemu dynamicznej informacji pasażerskiej wyposażone zostały w głosowy system nadający informacje zgodnie z treścią wyświetlaną na tablicach,
- na ciągu pieszym wzdłuż parkingu z wyznaczonymi miejscami postojowymi dla samochodów osób z niepełnosprawnościami wykonano pochylnię,
- krawędź peronów została wykonana z dedykowanych krawężników peronowych pozwalających na przemieszczanie się pasażerów autobusów komunikacji miejskiej bez konieczności pokonywania różnic wysokości.

W budynku obsługi podróżnych zastosowano:

- ciągi z płytek prowadzących oraz płytek z wypustkami,
- drzwi wejściowe toalet dla osób z niepełnosprawnościami i punktów usługowych wyposażono w tabliczki z napisami w alfabecie Braille'a,
- toalety dla osób z niepełnosprawnościami wyposażono w system przywoływania obsługi.

Na węźle przesiadkowym Ligota zastosowano rozwiązania ułatwiające dostępność osobom z niepełnosprawnościami takie jak:

- na ciągach pieszych, peronach, dojściach do przejść dla pieszych zastosowano ciągi o nawierzchni z płytek wskaźnikowych – prowadzących i z wypustkami,
- na przejściach dla pieszych zastosowano obniżenia krawężników ułatwiające dostępność osobom z dysfunkcją wzroku oraz podjazd osobom poruszającym się na wózkach,
- tablice systemu dynamicznej informacji pasażerskiej wyposażone zostały w głosowy system nadający informacje zgodnie z treścią wyświetlaną na tablicach,
- krawędź peronów została wykonana z dedykowanych krawężników peronowych pozwalających na przemieszczanie się pasażerów autobusów komunikacji miejskiej bez konieczności pokonywania różnic wysokości.

Na węźle przesiadkowym Sądowa (Międzynarodowy Dworzec Autobusowy) zastosowano rozwiązania ułatwiające dostępność osobom z niepełnosprawnościami takie jak:

- na ciągach pieszych, peronach, dojściach do przejść dla pieszych zastosowano ciągi o nawierzchni z płytek wskaźnikowych – prowadzących i z wypustkami,
- na przejściach dla pieszych zastosowano obniżenia krawężników ułatwiające dostępność osobom z dysfunkcją wzroku,
- sygnalizacja świetlna na przejściach dla pieszych wyposażona została w urządzenia dźwiękowe sygnalizujące wyświetlanie sygnału zielonego,
- tablice systemu dynamicznej informacji pasażerskiej dla komunikacji Zarządu Transportu Metropolitalnego wyposażone zostały w głosowy system nadający informacje zgodnie z treścią wyświetlaną na tablicach, natomiast dla autobusów dalekobieżnych wydawane są komunikaty głosowe poprzez system nagłośnienia,
- na ciągu pieszym wzdłuż parkingu z wyznaczonymi miejscami postojowymi dla samochodów osób z niepełnosprawnościami wykonano pochylnię.

W budynku obsługi podróżnych zastosowano:

- ciągi z płytek prowadzących oraz płytek z wypustkami,
- drzwi wejściowe toalet dla osób z niepełnosprawnościami i punktów usługowych wyposażono w tabliczki z napisami w alfabecie Braille'a,
- budynek został wyposażony w windę.

Rozdział 9. Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się w obiektach użyteczności publicznej.

Sukcesywnie następuje likwidacja barier architektonicznych w budynkach Urzędu Miasta Katowice, w których sprawy załatwiają mieszkańcy Katowic. Biuro Obsługi Mieszkańców przy Rynku 1 organizuje swoją pracę w taki sposób, aby zapewnić dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami. Na drzwiach, poręczach i windach znajdują się oznaczenia w alfabecie Braille'a, a panel sterowania windami wyposażony jest w informację głosową informującą, na którym piętrze winda się zatrzymała. Urząd Miasta Katowice zapewnia osobom z niepełnosprawnościami życzliwą obsługę ze strony pracowników Urzędu. Po wejściu do budynku osobie niepełnosprawnej zostanie udzielona pomoc w dotarciu do miejsca, w którym będzie obsługiwana, a w razie potrzeby do Urzędu może wejść także pies asystujący i pies przewodnik. Dodatkowo w Biurze Obsługi Mieszkańców funkcjonuje system kolejkowy, który za pomocą połączenia głosowego informuje o numerze biletu. Pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnościami, w tym jak prowadzić, pokazywać, gdzie osoba niepełnosprawna powinna usiąść oraz jak mówić opisowo bez używania słów „tam”, „tu”. W Biurze Obsługi Mieszkańców działa również system tłumaczenia na język migowy online dla osób niesłyszących. Pozwala on na tłumaczenie online języka migowego w oparciu o wideokonferencje w czasie rzeczywistym w formie trójstronnego tłumaczenia konwersacyjnego, podczas którego tłumacz dokonuje przekładu pomiędzy osobą posługującą się polskim językiem migowym lub systemem języka migowego, a osobą posługującą się językiem polskim fonicznym. Każda osoba

posługująca się językiem migowym może korzystać z tego systemu w celu skutecznej komunikacji przy załatwianiu spraw urzędowych, pomocy w trakcie tłumaczenia udziela pracownik punktu informacyjnego. Dodatkowo punkt informacyjny wyposażony jest w pętlę indukcyjną, z której mogą korzystać osoby z aparatami słuchowymi, aby wyeliminować niepożądane przydźwięki i hałasy z najbliższego otoczenia osoby słabosłyszącej.

Stopniowo następuje także likwidowanie barier architektonicznych w budynkach zajmowanych przez jednostki organizacyjne miasta, świadczące usługi na rzecz ludności: w zakładach opieki zdrowotnej, placówkach edukacyjnych, jednostkach pomocy społecznej, miejskich instytucjach kultury, obiektach sportowych, administracjach budynków mieszkalnych.

Rozdział 10. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu kulturalnym i artystycznym.

Miejskie instytucje kultury organizują i finansują różnego rodzaju imprezy dla osób z niepełnosprawnościami. Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice dofinansowuje festyny, festiwale, organizowane przez organizacje pozarządowe na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Większość obiektów zajmowanych przez miejskie instytucje kultury jest całkowicie lub częściowo przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym między innymi:

- Budynek Galerii Sztuki Współczesnej BWA, który jest w pełni przygotowany dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim lub o zaburzonej koordynacji ruchowej, dzięki czemu osoby z niepełnosprawnościami mogą uczestniczyć we wszystkich działaniach wystawienniczych i wydarzeniach kulturalnych, które odbywają się w Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach.
- Budynek Śląskiego Teatru Lalki i Aktora „Ateneum”, przy ul. świętego Jana 10 jest przystosowany do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami to jest: przy wejściu głównym znajduje się podjazd bez poręczy o niewielkim kącie nachylenia umożliwiający poruszanie się na wózku, drzwi wejściowe szerokie z uchwytem, otwierające się na zewnątrz, wewnątrz foyer przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami, budynek posiada windę, umożliwiającą dostanie się do większości pomieszczeń teatralnych, toaleta przystosowana dla osób z niepełnosprawnościami, możliwość wejścia na teren budynku z psem asystującym oraz psem przewodnikiem. Dodatkowo Teatr dysponuje bezprzewodowymi słuchawkami, które umożliwiają osobom niedosłyszącym indywidualny odsłuch dźwięku podczas spektakli na scenie przy ul. świętego Jana 10.
- Budynek Muzeum Historii Katowic przy ul. Rymarskiej 4 gdzie znajduje się Dział Etnologii Miasta jest przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi (windą oraz toaletą). Zwiedzanie wystaw w tym budynku jest stałą ofertą dla osób z niepełnosprawnościami.
- Oba budynki Miejskiego Domu Kultury „Bogucice Zawodzie” są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi (windą, sala widowiskowa usytuowaną na parterze w budynku Działu „Bogucice”, podobnie jak w Dziale „Zawodzie”, który dodatkowo jest wyposażony w schodolaz dla potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich).
- Osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z oferty Miejskiego Domu Kultury „Koszutka” oraz Miejskiego Domu Kultury „Koszutka” filia „Dąb” ze względu na podjazd dla wózków oraz sale widowiskowe usytuowane na parterze budynków.
- Budynek, w którym znajduje się Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury imienia Krystyny Bochenek, plac Sejmu Śląskiego 2 posiada wejście do budynku dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim, od strony ul. Henryka Sienkiewicza. W budynku znajdują się windy przystosowane do przewozu osób z niepełnosprawnościami i toaleta (II piętro budynku). Ponadto do budynku mają prawo wstępu osoby z psem asystującym.
- Dla osób z niepełnosprawnościami jest przystosowana całkowicie lub częściowo część filii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach oraz niektóre budynki Miejski Dom Kultury „Południe” i Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”.

Rozdział 11. Zapewnienie opieki osobom z niepełnosprawnościami.

Na terenie Katowic funkcjonują:

- 3 Domy Pomocy Społecznej:
 - Dom Pomocy Społecznej „Przystań” dla osób przewlekle somatycznie chorych,

- Dom Pomocy Społecznej „Zacisze” dla osób w podeszłym wieku,
- Dom Pomocy Społecznej „Senior Residence” dla osób w podeszłym wieku, w szczególności z otępieniem, chorobą Alzheimera,
- 1 Rodzinny Dom Pomocy,
- 9 Dziennych Domów Pomocy Społecznej, w tym 1 na rzecz osób z problemami pamięci i problemem otępiennym,
- 2 Dienne Domy Pomocy Społecznej, które są komórkami organizacyjnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach:
 - Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnościami,
 - Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem,
- 3 Mieszkania Chronione Wspierane, które są komórkami organizacyjnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach:
 - Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych numer 1,
 - Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych numer 2,
- Mieszkanie treningowe dla osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- 56 Klubów Seniora oraz innych miejsc spotkań seniorów,
- 3 zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze,
- 3 zakłady opiekuńczo-lecznicze.

Miasto Katowice zapewnia także wsparcie osób z niepełnosprawnościami poprzez usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Praca socjalna.

W związku z prowadzoną pracą socjalną mającą na celu aktywizację środowiska na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami, zawierane są umowy z wolontariuszami oraz umowy i porozumienia na świadczenie pomocy usługowej przez członków rodziny. Pracownicy także pośredniczą w zapewnieniu usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej. Ponadto pracownicy zaangażowani są w upowszechnianie informacji na temat programów skierowanych na wsparcie osób z niepełnosprawnościami czy przysługujących uprawnieniach związanych z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Wolontariat.

Wolontariat realizowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach programu "Słonecznik" jest nieodpłatną formą pomocy opartą na dobrowolnym działaniu, umożliwiającą udzielenie pomocy i wsparcia osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami oraz dzieciom i młodzieży. Adresatami programu są zarówno osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami, które z powodu swych ograniczeń wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, a także dzieci i młodzież potrzebujące pomocy w nauce.

Głównym celem pomocy osobom starszym oraz osobom z niepełnosprawnościami w ramach programu jest utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania, poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych oraz z niepełnosprawnościami, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Usługi wolontariuszy realizowane są bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej oraz osoby z niepełnosprawnością wymagającej pomocy i wsparcia.

Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Usługi realizowane są na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przez podmioty, z którymi zostały zawarte stosowne umowy.

Dzienne domy pomocy społecznej.

Dzienne domy pomocy społecznej są lokalnymi ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Zapewniają pensjonariuszom zaspokojenie potrzeb bytowych, podstawowe świadczenia opiekuńcze, zaspokojenie potrzeb zdrowotnych w zakresie ogólnej rehabilitacji ruchowej, pomoc psychologiczną, umożliwiają realizację potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych, towarzyskich.

Prowadzone są na podstawie umów zawartych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie pomiędzy Miastem Katowice, a organizacjami pozarządowymi wybranymi w otwartym konkursie.

Liczba porządkowa	Nazwa i adres dziennego domu	Prowadzony w 2021 roku przez	Liczba miejsc (pobyt)
1	Dzienny Dom Pomocy Społecznej 1 ul. Czecha 2	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „Convivere”	48
2	Dzienny Dom Pomocy Społecznej 2 ul. Głogowska 23*	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”	50
3	Dzienny Dom Pomocy Społecznej 3 ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”	35
4	Dzienny Dom Pomocy Społecznej 4 ul. Wiślana 9	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „Convivere”	43
5	Dzienny Dom Pomocy Społecznej 5 ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”	42
6	Dzienny Dom Pomocy Społecznej 6 ul. M. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”	86
7	Dzienny Dom Pomocy Społecznej 7 ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”	38
8	Dzienny Dom Pomocy Społecznej ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Świętego Jacka	30
9	Dzienny Dom Pomocy Społecznej ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Świętego Jacka	25

*Prowadzone są również działania na rzecz osób z problemami pamięci i problemami otępiennymi.

Prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Liczba porządkowa	Nazwa Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Prowadzony przez:	Liczba miejsc
1	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10
2	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób niepełnosprawnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10

Od 04.01.2021 roku na terenie miasta Katowice realizowana jest **pomoc w formie przygotowywania posiłku z dowozem do domu**. Pomoc przeznaczona jest dla osób starszych, z niepełnosprawnościami, długotrwale chorych, nieporadnych życiowo mieszkających na terenie miasta Katowice, które nie są w stanie zapewnić sobie posiłku.

Firmy realizujące dowóz posiłków na terenie Katowic przygotowują i dostarczają gorące posiłki od poniedziałku do piątku (z wyłączeniem dni świątecznych), a na soboty przygotowują posiłek w formie suchego prowiantu. Dowóz gorących posiłków następuje codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 12.00 do 14.30.

Pomoc w formie przygotowania posiłku z dowozem do domu realizowana jest w podziale na 5 rejonów:

rejon 1 – Osiedle Witosa, Załęże, Osiedle Tysiąclecia (z posiłku może skorzystać 49 osób +/-15 osób),
rejon 2 – Dąb, Welnowiec – Józefowiec, Koszutka, Bogucice (z posiłku mogą skorzystać 64 osoby +/-19 osób),
rejon 3 – Brynów część wschodnia – Osiedle Zgrzebnioka, Załęska Hałda – Brynów część zachodnia, Ligota – Panewniki, Piotrowice – Ochojec, Zarzecze, Kostuchna, Podlesie (z posiłku mogą skorzystać 52 osoby +/- 16 osób),
rejon 4 – Śródmieście, Osiedle Paderewskiego – Muchowiec, Zawodzie (z posiłku może skorzystać 58 osób +/- 17 osób),
rejon 5 – Dąbrówka Mała, Szopienice – Burowiec, Janów – Nikiszowiec, Giszowiec, Murcki (z posiłku może skorzystać 38 osób +/- 11 osób).

Mieszkanie treningowe dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (realizowane w ramach projektu „Ramię w Ramię. Rozwój usług społecznych – II etap” dofinansowanego ze środków unijnych.

Zadaniem mieszkania treningowego jest zwiększenie samodzielności dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Pobyt w mieszkaniu treningowym jest szansą na:

- nabycie umiejętności praktycznych z zakresu organizacji i prowadzenia gospodarstwa domowego,
- nabycie umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu współdziałania i współpracy oraz postępowania w sytuacjach konfliktowych,
- integrację ze społecznością lokalną.

Kluby Seniora

Zadaniem Klubów Seniora oraz innych miejsc spotkań seniorów jest integracja i aktywizacja środowiska lokalnego oraz przeciwdziałanie poczuciu alienacji, poprzez organizowanie cyklicznych spotkań integracyjnych, zaspokajanie potrzeb kulturalno – społecznych i rekreacyjnych.

Mieszkania chronione wspierane dla osób w podeszłym wieku i przewlekle chorych oraz dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi.

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym wspieranym. Mieszkanie chronione wspierane jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Na terenie Katowic działają 3 mieszkania chronione wspierane, które są jednostkami organizacyjnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

- 1) Mieszkanie Chronione wspierane dla osób w podeszłym wieku i przewlekle chorych numer 1 mieści się w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a. Przeznaczone jest dla 7 osób.
- 2) Mieszkanie Chronione wspierane dla osób w podeszłym wieku i przewlekle chorych numer 2 mieści się w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a. Przeznaczone jest dla 6 osób.
- 3) Mieszkanie Chronione wspierane dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi mieści się w Katowicach przy ul. Gliwickiej 74a. Przeznaczone jest dla 7 osób.

Domy pomocy społecznej.

Dom pomocy społecznej przeznaczony jest dla osób, u których pomoc rodziny i/lub gminy w formie usług jest niewystarczająca i które ze względu na stan zdrowia wymagają całodobowej opieki. Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby.

- 1) Dom Pomocy Społecznej „Przystan”, Katowice ul. Księdza Biskupa Adamskiego 22.
Przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych. Posiada 88 miejsc.

- 2) Dom Pomocy Społecznej „Zacisze”, Katowice ul. Traktorzystów 42. Przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku. Posiada 98 miejsc.
- 3) Dom Pomocy Społecznej „SENIOR RESIDENCE”, Katowice ul. Pijarska 4. Przeznaczony jest dla osób starszych i chorych na demencję. Posiada 97 miejsc, w tym 83 dla mieszkańców Katowic.

Rodzinny Dom Pomocy.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 31 maja 2012 roku w sprawie rodzinnych domów pomocy, Rodzinny Dom Pomocy to dom świadczący całodobowe usługi przeznaczone dla osób, które z powodu wieku wymagają pomocy innych osób. Od sierpnia 2008 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach ma zawartą umowę na prowadzenie Rodzinnego Domu Pomocy poszerzając ofertę pomocową dla osób starszych. Dom ten przeznaczony jest dla 8 osób.

W ramach swojej działalności rodzinny dom zapewnia usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze między innymi zapewniające udzielenie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację, opiekę higieniczną, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia i niezbędnych artykułów osobistego użytku.

Zakłady opiekuńcze i pielęgnacyjne.

Zakład opiekuńczo-leczniczy jest zakładem stacjonarnym udzielającym całodobowych świadczeń zdrowotnych, obejmujących swoim zakresem pielęgnację i rehabilitację osób niewymagających hospitalizacji, które jednak ze względu na stopień niepełnosprawności i brak możliwości samodzielnego funkcjonowania, wymagają umieszczenia w placówce całodobowej.

Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy jest zakładem stacjonarnym o charakterze okresowym, udzielającym całodobowych świadczeń zdrowotnych, które obejmują swoim zakresem pielęgnację, opiekę i rehabilitację osób niewymagających hospitalizacji, oraz zapewnia im kontynuację leczenia i rekonwalescencję w celu powrotu do środowiska zamieszkania.

- 1) Zakład Opiekuńczo-Leczniczy prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Świętej Jadwigi, Katowice ul. Gliwicka 78. Przeznaczony dla kobiet przewlekle chorych, pobyt o charakterze stałym, dofinansowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Epione” Spółka Jawna Zakład Opieki Długoterminowej, Katowice-Szopienice ul. Szopienicka 10, w ramach którego działa Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla osób przewlekle chorych (pobyt na czas określony lub pobyt bezterminowy) oraz Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy (pobyt na czas określony).
- 3) Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy Szpitala Miejskiego Murcki, Katowice ul. Sokolowskiego 2. Pobyt o charakterze czasowym, na 3 miesiące z możliwością przedłużenia o kolejne 3 miesiące.
- 4) Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „Karolinka”, Katowice ul. Barlickiego 5. Pobyt o charakterze stałym, przeznaczony dla osób starszych, dofinansowywany przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
- 5) Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Caritas, Katowice ul. Czempieła 1. Pobyt o charakterze okresowym, przeznaczony dla osób starszych, dofinansowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Usługa Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej

Usługa asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej świadczona jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, ma za zadanie zapewnienie profesjonalnego wsparcia poprzez usługę towarzyszącą, komunikacyjno-transportową, rehabilitacyjno-zdrowotną, doradczą, asystę domową, obejmującą pomoc w wykonywaniu czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz asystę edukacyjną.

Rozdział 12. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w sporcie i turystyce.

Osoby z niepełnosprawnościami uczestniczą w masowych imprezach sportowych współorganizowanych przez Miasto Katowice. Różne imprezy sportowe, turystyczne, rekreacyjne w rodzaju pikników, wycieczek, zawodów sportowych organizowane są także przez stowarzyszenia działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Obiekty sportowe przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym:

- 1) Hala Widowiskowo-Sportowa „Spodek” - Aleja Korfantego 35,

- 2) Lodowisko „Jantor” - ul. Nałkowskiej 11,
- 3) Ośrodek Sportowy „Szopienice” – ul. 11 listopada 16,
- 4) Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Rolna”- ul. Nasypowa 65,
- 5) Ośrodek Sportowy „Słowian”- ul. 1 Maja 99,
- 6) Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Zadole” - ul. Wczasowa 8,
- 7) Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Bugla”- ul. Żeliwna 26d,
- 8) Hala Sportowa „Józefowska” - ul. Józefowska 40,
- 9) Kemping numer 215 - ul. Murckowska 6,
- 10) Boisko piłkarskie „Rapid” - ul. Grażyńskiego 51,
- 11) Boisko piłkarskie przy ul. Boya-Żeleńskiego 96c,
- 12) Ośrodek Sportowy „Podlesianka” - ul. Sołtysia 25,
- 13) Ośrodek Sportowy „Hetman”- ul. Siwka 2,
- 14) Stadion Miejski przy ul. Bukowej 1,
- 15) Ośrodek Sportowy „Kolejarz” - ul. Alfreda 1,
- 16) Wielofunkcyjne Boisko Sportowe przy Al. Księżnej Jadwigi Śląskiej (Osiedle 1000-lecia),
- 17) Wielofunkcyjne Boisko Sportowe przy ul. Grabskiego,
- 18) Wielofunkcyjne Boisko Sportowe przy ul. Kijowskiej,
- 19) Ośrodek Sportowy „Gliwicka”- ul. Gliwicka 214

W każdym roku istnieje możliwość współfinansowania organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Rozdział 13. Programy Integracji Społecznej i Zawodowej Osób z Niepełnosprawnościami finansowane ze środków zewnętrznych.

Miasto Katowice podejmuje działania zmierzające do poszerzenia oferty Miasta dla osób z niepełnosprawnościami umożliwiającej im reintegrację społeczno - zawodową.

Jednym z aspektów tych działań jest pozyskiwanie środków finansowych, w tym między innymi z Europejskiego Funduszu Społecznego, na realizację projektów skierowanych do wskazanej grupy beneficjentów. Dzięki pozyskanym środkom Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje następujące projekty:

- „Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej - II etap”, którego celem jest wzrost zdolności do zatrudnienia oraz aktywności i partycypacji społecznej osób z niepełnosprawnościami – mieszkańców Miasta Katowice, poprzez realizację usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym, zawodowym i zdrowotnym, przyjmując charakter długofalowego organizowania społeczności osób z niepełnosprawnościami oraz osób z ich otoczenia;
- „Katowice Miasto Otwarte - Rozwój Usług Społecznych - II etap”, którego celem jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych oraz złagodzenie problemu niewystarczającego metodycznego wsparcia opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych i z niepełnosprawnościami zamieszkujących w Katowicach poprzez stworzenie interdyscyplinarnego systemu, który uwzględni indywidualne potrzeby i możliwości wsparcia tych osób;
- „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap”, którego celem jest rozwój usług społecznych świadczonych na rzecz mieszkańców Katowic, w tym na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi i ze spektrum autyzmu, który wpłynie na poprawę funkcjonowania społecznego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez umożliwienie im skorzystania z usług społecznych to jest usług asystenta rodziny, usług terapeutycznych, poradnictwa pedagogicznego oraz mieszkania treningowego.

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w ramach „Programu ochrony zdrowia psychicznego w mieście Katowice na lata 2021 - 2022” podejmuje działania, które są ukierunkowane na zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej poprzez zastosowanie usług i instrumentów rynku pracy wspierających tę grupę osób w wejściu lub powrocie na rynek pracy, a także poprzez prowadzenie wśród pracodawców lokalnego rynku pracy akcji promującej zatrudnianie osób mających problemy ze zdrowiem psychicznym. W ramach programu urząd wykonuje zadania z zakresu: zwiększenia dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacji poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi; prowadzi kampanię szkoleniowo-informacyjną adresowaną do pracodawców promującą zatrudnianie osób

z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi; zwiększenia udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto istnieje możliwość skorzystania z dofinansowań jakie oferuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”. Można uzyskać dopłatę między innymi do likwidacji barier transportowych, jak również starać się o wsparcie na finansowanie zadań ustawowych powiatu dotyczących rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Dział 3. Projekty działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w latach 2022 – 2026.

Projekt 1. Poradnictwo specjalistyczne, w tym interwencja kryzysowa.

Założenie: osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny powinny mieć zapewniony dostęp do pełnej informacji o obowiązujących rozwiązaniach prawnych i wynikających z nich uprawnieniach, istniejących możliwościach zaspakajania różnorodnych potrzeb, funkcjonujących systemach wsparcia i możliwościach uzyskania różnych form pomocy ze strony instytucji jak i organizacji pozarządowych. Osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny powinny mieć również możliwość skorzystania z profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych pojawiających się w związku z niepełnosprawnością.

Cel: ułatwienie funkcjonowania osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom poprzez udostępnienie informacji o przysługujących im prawach i uprawnieniach oraz informacji dotyczących istotnych spraw związanych z funkcjonowaniem społecznym w mieście Katowice. Ograniczenie skutków sytuacji kryzysowych wynikających z niepełnosprawności.

Stan planowany do osiągnięcia.

Zwiększenie dostępności do informacji z zakresu poradnictwa specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnościami oraz do informacji o instytucjach pomocowych w mieście, obiektach pozbawionych barier architektonicznych.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

- 1) Realizacja sieci specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, w tym Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami, Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **5 200,00** złotych (dział 853, rozdział 85311, własny powiat).

- 2) Okresowe powtarzanie akcji informacyjnych poprzez rozwieszenie plakatów, udostępnianie ulotek informacyjnych na temat działalności instytucji i organizacji prowadzących poradnictwo i interwencję kryzysową w miejscach stosunkowo często odwiedzanych przez osoby z niepełnosprawnościami (Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe).

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach działalności bieżącej.

- 3) Kontynuacja realizacji informatora dla osób z niepełnosprawnościami w formie elektronicznej wraz z udostępnieniem danych z zakresu opisu obiektów użyteczności publicznej oraz restauracji, obiektów handlowych, sakralnych pod względem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, opisu przykładowych tras wycieczkowych dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami oraz poradnictwa specjalistycznego „Katowice bez barier”.

Realizatorzy: Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **19 000,00** złotych (dział 853, rozdział 85311, własny powiat).

4) Realizacja projektu społecznego „Miejska Dżungla” mającego na celu przybliżenie problemów osób z niepełnosprawnościami, łamanie barier mentalnych w kontaktach z osobami z niepełnosprawnościami, zwrócenie uwagi na bariery architektoniczne przeszkadzające osobom z niepełnosprawnościami uczestniczyć w życiu społecznym, przeciwdziałanie zajmowaniu miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami przez osoby nieuprawnione, szkolenie pracowników urzędu z zakresu obsługi i kontaktów z osobami starszymi i osobami z niepełnosprawnościami w ramach akcji społecznej „Miejska Dżungla”.

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Wydziałem Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, Policją, Strażą Miejską w Katowicach oraz organizacjami pozarządowymi.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **19 332,00 złote** (dział 853, rozdział 85311, własny powiat).

5) Kontynuacja aktualizacji internetowego poradnika dla osób z niepełnosprawnościami w formie wydzielonej zakładki zamieszczonej na stronie Urzędu Miasta Katowice, zawierającej istotne informacje dla niepełnosprawnych mieszkańców Katowic.

Realizatorzy: Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

Koordynator projektu: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

Ocena efektywności-wskaźniki:

- 1) liczba osób z niepełnosprawnościami, które w danym okresie skorzystały z poradnictwa specjalistycznego,
- 2) liczba jednostek świadczących poradnictwo,
- 3) liczba jednostek świadczących interwencję kryzysową,
- 4) liczba osób, które gościli na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- 5) liczba obiektów umieszczonych w informatorze Katowice bez barier, w tym liczba dodanych nowych obiektów i liczba zaktualizowanych obiektów.

Projekt 2. Wczesna interwencja (dzieci w wieku 0 - 6 lat) i kształcenie specjalne.

Założenie: Każde dziecko z niepełnosprawnością ma prawo do wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną. Każde dziecko z niepełnosprawnością ma prawo do odpowiedniej stymulacji rozwoju od chwili wykrycia u niego niepełnosprawności do chwili podjęcia nauki w szkole, w celu zapobiegania ewentualnym przyszłym niepowodzeniom w nauce.

Wczesne wspomaganie rozwoju to kompleksowa pomoc udzielana małemu dziecku oraz jego rodzinie, która ma na celu pobudzanie rozwoju psychoruchowego i społecznego dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci, które wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki w przedszkolach ogólnodostępnych, integracyjnych, specjalnych, oddziałach integracyjnych lub oddziałach specjalnych, a także w innych formach wychowania przedszkolnego. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, na podstawie którego dziecko może być skierowane do kształcenia specjalnego, wydawane jest przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Orzeczenie określa zalecane formy kształcenia specjalnego, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia upośledzenia umysłowego.

Cel: Ograniczenie skutków niepełnosprawności wśród dzieci do lat 6, poprzez stworzenie możliwości uzyskania jak najwcześniejszej, kompleksowej i wielospecjalistycznej diagnozy w placówkach do tego przygotowanych. Objęcie dzieci specjalistycznymi programami terapeutycznymi oraz przygotowanie rodziców lub opiekunów do udziału w rehabilitacji swoich dzieci. Pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Objęcie kształceniem specjalnym

dzieci, które posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia, wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, na czas edukacji przedszkolnej.

Stan planowany do osiągnięcia:

Umożliwienie rodzicom i opiekunom jak najwcześniejszego dostępu do informacji na temat możliwości zdiagnozowania, opieki zdrowotnej i rehabilitacji swoich dzieci. Objęcie jak największej liczby dzieci z niepełnosprawnościami w wieku od 0 do 6 lat, wymagających takiej pomocy, usługami z zakresu wczesnej interwencji. Objęcie jak największej liczby dzieci z niepełnosprawnościami pomocą specjalistyczną do chwili podjęcia przez nie nauki w szkole, a także objęcie kształceniem specjalnym dzieci, które wymagają specjalnej organizacji nauki na etapie edukacji przedszkolnej.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

Wielospecjalistyczne i kompleksowe działania wczesnego wspomagania rozwoju warunkiem optymalnego rozwoju psychofizycznego i społecznego dziecka z niepełnosprawnością. Celem tego zadania jest objęcie jak największej liczby dzieci do 6. roku życia - z niepełnosprawnościami i zagrożonych niepełnosprawnością, specjalistycznymi programami terapii i rewalidacji oraz przygotowanie rodziców do udziału w rewalidacji, rehabilitacji i edukacji swoich dzieci.

1) Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci realizowane najbliżej ich miejsca zamieszkania, to jest w miejskich przedszkolach z oddziałami integracyjnymi, szkołach podstawowych z integracyjnymi oddziałami przedszkolnymi oraz w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, miejskie przedszkola z oddziałami integracyjnymi, szkoły podstawowe z integracyjnymi oddziałami przedszkolnymi prowadzone przez miasto Katowice, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Katowicach.

Wykonawcy zadania	Adresaci zadań	Działania szczegółowe	Liczba osób korzystających	Prognoza na 2022 (rozdział 85404, paragraf 4240)
Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	dzieci posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju	prowadzenie zajęć z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju dla dzieci od 0 do 6 roku życia posiadających opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju	2	80 012,00 złote
Miejskie przedszkola z oddziałami integracyjnymi i szkoły podstawowe z integracyjnymi oddziałami przedszkolnymi			17	95 965,00 złotych

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponenci:

Miejskie przedszkola z oddziałami integracyjnymi i szkoły podstawowe z integracyjnymi oddziałami przedszkolnymi, ogółem na 2022 rok zaplanowano **95 965,00** złotych (dział 854, rozdział 85404, paragraf 4240)

Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ogółem na 2022 rok zaplanowano **80 012,00** złote (dział 854, rozdział 85404, paragraf 4240)

2) Zwiększenie zaopatrzenia w sprzęt i pomoce naukowe do zajęć specjalistycznych z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju, to jest w miejskich przedszkolach z oddziałami integracyjnymi, szkołach podstawowych z integracyjnymi oddziałami przedszkolnymi oraz w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, miejskie przedszkola z oddziałami integracyjnymi, szkoły podstawowe z integracyjnymi oddziałami przedszkolnymi prowadzone przez miasto Katowice, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Katowicach.

Wykonawcy zadania	Adresaci zadań	Działania szczegółowe	Liczba osób korzystających	Prognoza na 2022 (rozdział 85404, paragraf 4240)
Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	dzieci posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspierania rozwoju	wzbogacenie placówki o pomoce do zajęć wczesnego wspomagania rozwoju	2	5 000,00 złotych
Miejskie przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi			17	64 500,00 złotych

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponenci:

Miejskie przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, ogółem na 2022 rok zaplanowano **64 500,00** złotych (dział 854, rozdział 85404, paragraf 4240)

Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ogółem na 2022 rok zaplanowano **5 000,00** złotych (dział 854, rozdział 85404, paragraf 4240)

3) Zapewnienie dzieciom przedszkolnym z niepełnosprawnościami i zagrożonym niepełnosprawnością psychofizyczną edukacji przedszkolnej najbliższej ich miejsca zamieszkania, w tym objęcie ich specjalistycznymi programami i terapiami.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, przedszkola specjalne prowadzone przez miasto Katowice, przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi prowadzone przez miasto Katowice.

Wykonawcy zadania	Adresaci zadań	Działania szczegółowe	Liczba osób korzystających	Prognoza na 2022 (rozdział 85404, paragraf 4240)
Zespół Szkolno-Przedszkolny dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących (dział 801, rozdział 80105)	Dzieci niepełnosprawne	Edukacja przedszkolna dzieci przedszkolnych niepełnosprawnych	16	868 968,00 złotych
Miejskie przedszkola, Szkoły Podstawowe, Zespoły Szkolno-Przedszkolne, Zespoły Szkół i Placówek (dział 801, rozdział 80149) publiczne	Dzieci niepełnosprawne uczęszczające do przedszkoli z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi		286	6 254 427,00 złotych

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponenci:

Miejskie Przedszkola, Szkoły Podstawowe, Zespoły Szkolno-Przedszkolne, Zespoły Szkół i Placówek **6 254 427,00** złotych (dział 801 rozdział 80149)

Zespół Szkolno-Przedszkolny dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących **868 968,00** złotych (dział 801 rozdział 80105)

4) Dotacje dla niepublicznych jednostek oświatowych oraz jednostek oświatowych publicznych (przedszkola) prowadzonych przez organy inne niż jednostki samorządu terytorialnego, dodatkową formą wspierania przez miasto Katowice (dotacje udzielane na podstawie artykułu 15-21, artykułu 25, artykułu 26, artykułu 28-30 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych), to jest:

- Dotacje na rzecz dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, przedszkolach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego, poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, oświatowe jednostki niepubliczne (przedszkola, przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, przedszkola specjalne, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, inne formy wychowania przedszkolnego) oraz przedszkola publiczne prowadzone przez organy inne niż Jednostki Samorządu Terytorialnego.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na 2022 rok na kwotę **11 220 000,00** złotych (rozdział 85404 paragraf 2540, rozdział 85404 paragraf 2590)

- Dotacje na rzecz realizacji zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, przedszkolach z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, oświatowe jednostki niepubliczne dotowane przez miasto Katowice (przedszkola, przedszkola z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi, przedszkola specjalne, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, inne formy wychowania przedszkolnego) oraz przedszkola publiczne prowadzone przez organy inne niż Jednostki Samorządu Terytorialnego.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na 2022 rok na kwotę **9 140 000,00** złotych (rozdział 80149 paragraf 2540, rozdział 80149 paragraf 2590)

- Dotacje na rzecz dzieci objętych edukacją przedszkolną w przedszkolach specjalnych.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, oświatowe jednostki niepubliczne (przedszkola specjalne) dotowane przez miasto Katowice.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na 2022 rok na kwotę **3 000 000,00** złotych (rozdział 80105 paragraf 2540)

- 5) Współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami rehabilitacyjnymi dla dzieci i młodzieży.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, ośrodki rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **2 130 604,00** złote

- 6) Kompleksowa rehabilitacja i rewalidacja dzieci ze sprzężoną niepełnosprawnością z terenu miasta Katowice realizowana we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w artyku 3 ustę 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, organizacje pozarządowe.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę: **75 000,00** złotych (dział 853, rozdział 85311, własny powiat – wspieranie działań na rzecz osób z niepełnosprawnością).

7) Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych, dotyczących dostępnej oferty w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i pomocy jego rodzinie.

Realizatorzy: jednostki oświatowe prowadzone przez miasto Katowice, realizujące wczesne wspomaganie rozwoju, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, jednostki oświatowe niepubliczne dotowane przez miasto Katowice na podstawie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, realizujące wczesne wspomaganie rozwoju dziecka.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponenci:

Jednostki oświatowe prowadzone przez miasto Katowice, realizujące wczesne wspomaganie rozwoju, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, jednostki oświatowe niepubliczne dotowane przez miasto Katowice na podstawie artykułu 80 i 90 ustawy o systemie oświaty, realizujące wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

Koordinator projektu: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, w zakresie współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami rehabilitacyjnymi dla dzieci i młodzieży - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach i Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice w zakresie realizacji zadania przez organizacje pozarządowe.

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba opinii dzieci o wczesnym wspomaganiu rozwoju w stosunku do ogólnej liczby dzieci według roczników,
- 2) stopień wykorzystania finansowania na realizację zadań wczesnego wspomagania rozwoju dzieci w stosunku do planów finansowych placówek,
- 3) liczba ośrodków świadczących pomoc z zakresu wczesnej interwencji,
- 4) liczba dzieci do 1. roku życia zgłoszonych do punktów wczesnej interwencji,
- 5) liczba dzieci w wieku od 0 do 6 lat objętych rehabilitacją w ośrodkach,
- 6) liczba dzieci realizujących kształcenie specjalne w przedszkolach publicznych, na podstawie orzeczeń o kształceniu specjalnym.

Projekt 3. Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

Założenie: Każde dziecko z niepełnosprawnością ma prawo do nauki w przedszkolach i szkołach wspólnie ze swymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej. Zgodnie z zapisami prawa oświatowego, każdemu dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością, tworzy się warunki niezbędne do rozwoju, dostosowując treści, metody i organizację nauczania do możliwości psychofizycznych dzieci oraz zapewnia się możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Cel: Stworzenie dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami możliwości kształcenia na równi z pełnosprawnymi rówieśnikami na wszystkich poziomach nauczania. Zapewnienie możliwości nauki i rozwoju w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.

Stan planowany do osiągnięcia:

Umożliwienie dzieciom z niepełnosprawnością psychofizyczną łatwiejszego dostępu do edukacji. Zwiększenie liczby nauczycieli posiadających kwalifikacje do pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

Pełny udział w życiu codziennym, społecznym, nauce i zabawie warunkiem prawidłowej integracji oraz prawem każdego dziecka z niepełnosprawnością. Celem tego zadania będzie nauka dzieci z niepełnosprawnościami dostosowana do ich indywidualnych potrzeb, zarówno w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również korzystanie ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej, życie dzieci z niepełnosprawnościami w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych.

- 1) Zapewnianie realizacji zajęć wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach ogólnodostępnych oraz szkołach specjalnych, najbliższych miejscu zamieszkania dzieci.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, szkoły ogólnodostępne (masowe) oraz szkoły z oddziałami specjalnymi i integracyjnymi, prowadzone przez miasto Katowice, szkoły specjalne prowadzone przez miasto Katowice.

Wykonawcy zadania	Adresaci zadań	Działania szczegółowe	Liczba osób korzystających	Prognoza na 2022 rok
Szkoły podstawowe specjalne (rozdział 80102)	Dzieci/młodzież niepełnosprawna	Zapewnienie zajęć w szkołach specjalnych	530	32 906 919,00 złotych
Licea ogólnokształcące specjalne (rozdział 80121)	Młodzież niepełnosprawna	Zapewnienie zajęć w szkołach specjalnych	45	2 112 069,00 złotych
Szkoły zawodowe specjalne (rozdział 80134)	Młodzież niepełnosprawna	Zapewnienie zajęć w szkołach specjalnych	129	6 420 721,00 złote
Szkoły podstawowe (rozdział 80150)	Dzieci i młodzież wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy	891	17 529 054,00 złote
Gimnazja, klasy dotychczasowego gimnazjum prowadzone w szkołach innego typu, licea ogólnokształcące, technika, szkoły policealne, branżowe szkoły I i II stopnia, klasy dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzone w branżowych szkołach I stopnia oraz w szkołach artystycznych (rozdział 80152)	Dzieci i młodzież wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy	235	3 660 504,00 złote

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponenci:

szkoły specjalne (podstawowe) prowadzone przez miasto Katowice: planowane wydatki na kwotę **32 906 919,00** złotych (rozdział 80102);

szkoły specjalne (gimnazja) prowadzone przez miasto Katowice: planowane wydatki na kwotę **0,00** złotych (rozdział 80111);

szkoły specjalne (licea ogólnokształcące) prowadzone przez miasto Katowice: planowane wydatki na kwotę **2 112 069,00** złotych (rozdział 80121);

szkoły specjalne (szkoły zawodowe) prowadzone przez miasto Katowice: planowane wydatki na kwotę **6 420 721,00** złote (rozdział 80134);

szkoły podstawowe prowadzone przez miasto Katowice: planowane wydatki na kwotę **17 529 054,00** złote (rozdział 80150);

licea ogólnokształcące, technika, branżowe szkoły I stopnia i klasy dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzone w branżowych szkołach I stopnia oraz w szkołach artystycznych: planowane wydatki na kwotę **3 660 504,00** złote (rozdział 80152).

2) Dotacje dla niepublicznych jednostek oświatowych dodatkową formą wspierania przez miasto Katowice (dotacje udzielane na podstawie artykułu 15-21, artykułu 25, artykułu 26 i artykułu 28-30 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych), to jest:

- Dotacje na rzecz uczniów szkół specjalnych.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, oświatowe jednostki niepubliczne

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:**Dysponent:**

dotacje na rzecz uczniów szkół specjalnych i szkół specjalnych przysposabiających do pracy: **10 032 000,00** złotych (80102 paragraf 2540, 80134 paragraf 2540);

- Dotacje na rzecz realizacji zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, liceach ogólnokształcących, technikach, branżowych szkołach I stopnia.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, oświatowe jednostki niepubliczne

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:**Dysponent:**

dotacje na rzecz realizacji zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, liceach ogólnokształcących, technikach, branżowych szkołach I stopnia: **7 735 900,00** złotych (80150 paragraf 2540, 80152 paragraf 2540);

- Dotacje na rzecz wychowanków ośrodków rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczych.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, oświatowe jednostki niepubliczne, ośrodki rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawcze.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:**Dysponent:**

dotacje na rzecz wychowanków ośrodków rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczych: **3 300 000,00** złotych (85419 paragraf 2540).

Koordynator projektu: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice.

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba uczniów z niepełnosprawnościami uczących się w systemie ogólnodostępnym lub integracyjnym,
- 2) liczba uczniów z niepełnosprawnościami uczących się w systemie specjalnym,
- 3) liczba szkół pozbawionych barier architektonicznych.

Projekt 4. Transport uczniów z niepełnosprawnościami do placówek oświatowych.**Założenie:**

- dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom z niepełnosprawnościami, którym odroczone obowiązek spełniania obowiązku szkolnego do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego,
- uczniom z niepełnosprawnościami: niesłyszącym, słabosłyszącym, niewidomym, słabowidzącym, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera i z niepełnosprawnościami sprzężonymi do najbliższej szkoły podstawowej,
- uczniom z niepełnosprawnością ruchową, niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym do najbliższej szkoły ponadpodstawowej do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21 lat,
- dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna - do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 24. rok życia (do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, który nie musi być najbliższy miejscu zamieszkania),
- dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim - do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 25. rok życia (do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, który nie musi być najbliższy miejscu zamieszkania).

Jeżeli dowóz zapewniają rodzice:

- istnieje możliwość ubiegania się o zwrot kosztów przejazdu dziecka/ucznia i opiekuna do szkoły, przedszkola lub ośrodka własnym transportem.

Cel: Ułatwienie i zaspokojenie realizacji obowiązku szkolnego dziecka z niepełnosprawnością, zgodnie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, w placówce oświatowej, która zagwarantuje odpowiednie warunki kształcenia, dostosowane do specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. Zniesienie bariery dostępu do kształcenia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

Stan planowany do osiągnięcia:

Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami, o których mowa w ustawie Prawo oświatowe, bezpłatnego dowozu i opieki w czasie przewozu lub zwrotu kosztów, poniesionych przez rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, w związku z ich dowozem do przedszkola, szkoły lub ośrodka, w celu zapewnienia realizacji kształcenia specjalnego, określonego w orzeczeniu, wydanym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

Organizacja dowozu uczniów z niepełnosprawnościami, realizowana w następujących formach: poprzez dowóz i opiekę specjalistycznych firm transportowych, wylonionych w drodze przetargu lub dowóz transportem rodziców, po uprzednim zawarciu umowy z Prezydentem Miasta Katowice.

1) Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do placówek oświatowych, na zasadach określonych w ustawie o systemie oświaty.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, Centrum Usług Wspólnych w Katowicach, dyrektorzy jednostek oświatowych prowadzonych przez miasto Katowice.

Wykonawcy zadania	Adresaci zadań	Działania szczegółowe	Liczba osób korzystających	Prognoza na 2022 rok
Centrum Usług Wspólnych	Niepełnosprawne dzieci z publicznych i niepublicznych jednostek oświatowych	Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu	610	7 089 060,00 złotych

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Centrum Usług Wspólnych, planowane wydatki na kwotę: **7 089 060,00** złotych

2) Zwrot kosztów przejazdu ucznia z niepełnosprawnością oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, na zasadach określonych w umowie zawartej między Prezydentem Miasta Katowice a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, Centrum Usług Wspólnych w Katowicach, dyrektorzy jednostek oświatowych prowadzonych przez miasto Katowice.

Wykonawcy zadania	Adresaci zadań	Liczba osób korzystających	Prognoza na 2022 rok
Centrum Usług Wspólnych	Niepełnosprawne dzieci z publicznych i niepublicznych jednostek oświatowych	100	174 000,00 złotych

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Centrum Usług Wspólnych, planowane wydatki na kwotę: **174 000,00** złotych

3) Prowadzenie działań informacyjnych, skierowanych głównie do rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, dotyczących możliwości skorzystania z bezpłatnego transportu lub zwrotu kosztów przejazdu ucznia z niepełnosprawnością, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o systemie oświaty.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, Centrum Usług Wspólnych w Katowicach, dyrektorzy jednostek oświatowych prowadzonych przez miasto Katowice.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponenci:

Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, Centrum Usług Wspólnych w Katowicach, dyrektorzy jednostek oświatowych prowadzonych przez miasto Katowice, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

Koordynator projektu:

Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta w Katowicach we współpracy z Centrum Usług Wspólnych oraz dyrektorami jednostek oświatowych prowadzonych przez miasto Katowice.

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba uczniów z niepełnosprawnościami, którym gmina zapewniła bezpłatny dowóz do placówki oświatowej,
- 2) liczba umów dotyczących zwrotu kosztów przejazdu ucznia z niepełnosprawnością, zawartych pomiędzy Prezydentem Miasta Katowice a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice,
- 3) liczba placówek oświatowych, do których gmina zapewnia bezpłatny dowóz uczniów z niepełnosprawnościami lub zapewnia zwrot kosztów przejazdu ucznia.

Projekt 5. Rehabilitacja społeczna i lecznicza dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz dorosłych osób z niepełnosprawnościami.

Założenie: osoba z niepełnosprawnością ma prawo do korzystania z dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną, z dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Cel: wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami, ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych przez te osoby.

Stan planowany do osiągnięcia.

Zwiększenie oferty usług z zakresu rehabilitacji społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi, dysfunkcją narządu ruchu, dla osób z niepełnosprawnością wzroku oraz dla osób z niepełnosprawnością słuchu, dla osób ze spektrum autyzmu, dla osób z chorobami otępiennymi, dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

- 1) Kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie prowadzonej działalności w sferze zadań publicznych oraz środowiskowymi domami samopomocy w celu zapewnienia jak najwyższej jakości świadczonych usług.

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z podmiotami prowadzącymi poszczególne placówki.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponenci:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, planowane wydatki w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę **5 151 600,00** złotych

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **3 243 696,00** złotych (dział 852, rozdział 85203, zadania zlecone powiatowi przez organ administracji rządowej – 795 012,00 złote – Środowiskowe Domy Samopomocy), (dział 852, rozdział 85203, zadania zlecone gminie przez organ

administracji rządowej –1 863 564,00 złote Środowiskowe Domy Samopomocy), (dział 853, rozdział 85311, własny powiat – 585 120,00 złotych Warsztaty Terapii Zajęciowej).

*wyżej wymieniona kwota planu na 2022 rok może ulec zmianie w przypadku zmiany wysokości średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji przypadającej na 1 uczestnika zajęć środowiskowego domu samopomocy.

2) Kontynuowanie wspierania przez miasto Katowice w formie dotacji lub zakupu usług z zakresu rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej świadczonych na rzecz osób z niepełnosprawnościami przez organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje) w prowadzonych przez nie specjalistycznych ośrodkach lub realizowanych w ramach działalności statutowej.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponenci:

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice

Planowana kwota wydatków 1 283 509,00 złotych (dział 853, rozdział 85311, własny powiat – wspieranie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, planowane wydatki na kwotę 2 130 604,00 złote (dział 853, rozdział 85395 własny powiat, wskazana kwota została już ujęta w Projekcie numer 2, zadaniu numer 5 w ramach współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami rehabilitacyjnymi dla dzieci i młodzieży)

Koordynator projektu: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

Ocena efektywności - wskaźniki:

1) liczba osób z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi, dysfunkcją narządu ruchu, osób z niepełnosprawnością wzroku, osób z niepełnosprawnością słuchu, osób ze spektrum autyzmu, korzystających z pomocy specjalistycznych placówek prowadzonych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w artykule 3 ustęp 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie prowadzonej działalności w sferze zadań publicznych.

Projekt 6. Wspieranie osób z niepełnosprawnościami w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do różnych świadczeń.

Założenie: osoba z niepełnosprawnością ma prawo do dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym oraz dostępu do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny.

Cel: ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez ogólną poprawę psychofizycznej sprawności, rozwijanie umiejętności społecznych, nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami, usunięcie lub zmniejszenie uciążliwości różnego rodzaju barier.

Stan planowany do osiągnięcia.

Dotarcie z informacjami na temat możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do środowisk osób z niepełnosprawnościami, które z takiej pomocy dotąd nie korzystały. Zwiększenie zainteresowania mieszkańców Katowic z niepełnosprawnościami możliwością uzyskania dofinansowania na różne cele w ramach programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Zwiększenie zainteresowania podmiotów możliwością uzyskania dofinansowania do organizowanych imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych, turystycznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

1) Promocja dostępności środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za pośrednictwem różnych kanałów informacyjnych, w tym strony internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pomoc osobom z niepełnosprawnościami przy sporządzaniu wniosków i zgromadzeniu

odpowiedniej dokumentacji, informowanie na temat warunków i możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

2) Kontynuowanie udzielania osobom niepełnosprawnym dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do różnych świadczeń, w ramach zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 roku.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, planowane wydatki w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę **2 960 000,00** złotych.

Koordynator projektu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba osób, którym przyznano dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 2) liczba mieszkańców Katowic z niepełnosprawnościami, którzy uzyskali pomoc w ramach realizowanych programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 3) liczba osób z niepełnosprawnościami, które brały udział w imprezach sportowych, kulturalnych, turystycznych bądź rekreacyjnych dofinansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji,
- 4) liczba osób z niepełnosprawnościami, którym zlikwidowano bariery architektoniczne w miejscu ich zamieszkania w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 5) liczba osób z niepełnosprawnościami, którym udzielono dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach barier w komunikowaniu się,
- 6) liczba osób z niepełnosprawnościami, którym udzielono dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach likwidacji barier technicznych,
- 7) liczba osób z niepełnosprawnościami, którym udzielono dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
- 8) liczba osób z niepełnosprawnościami, które skorzystały z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do turnusów rehabilitacyjnych.

Projekt 7. Dostosowanie mieszkań do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Założenie: osoba z niepełnosprawnością ma prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym do godnego zamieszkiwania w lokalu odpowiadającym jej ograniczonym możliwościom.

Cel: ułatwienie osobom z niepełnosprawnościami w miarę swobodnego funkcjonowania w ich mieszkaniach oraz umożliwienie samodzielnego opuszczania mieszkań poprzez likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania.

Stan planowany do osiągnięcia.

Doprowadzenie do likwidacji barier architektonicznych w mieszkaniach osób z niepełnosprawnościami, w pierwszej kolejności w mieszkaniach osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz poprawa ich warunków mieszkaniowych.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

1) Stworzenie osobom z niepełnosprawnościami, z poważnymi dysfunkcjami narządu ruchu, możliwości zamiany zajmowanych mieszkań na mieszkania pozbawione barier lub na mieszkania o mniejszym stopniu niedogodności w ramach zamiany z wyszukany kontrahentem, według zgłaszanych potrzeb.

Realizator: Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

2) Przystosowanie lokali mieszkalnych dla osób z niepełnosprawnościami – według zgłaszanych potrzeb.

Realizator: Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach, wydatki w ramach działalności bieżącej

3) Kompleksowy remont klatki schodowej i korytarzy, przebudowa windy, zagospodarowanie otoczenia z uwzględnieniem miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami przy ul. Francuskiej 80 – planowane jest zakończenie rzeczowej realizacji zadania.

Realizator: Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **1 393 000,00** złotych (dział 700, rozdział 70095)

4) Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego, budowa windy przy ul. Chopina 14 – planowane jest zakończenie opracowania dokumentacji i uzyskanie uzgodnień i pozwoleń.

Realizator: Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **140 300,00** złote (dział 700, rozdział 70095)

5) Rozbiórka budynku tylnego, budowa nowego budynku wraz z uwzględnieniem budowy windy przy ul. Kochanowskiego 14a – planowane jest zakończenie opracowania dokumentacji oraz uzyskanie uzgodnień i pozwoleń.

Całość zamierzenia inwestycyjnego dotyczy budynków przy ul. Kochanowskiego 14 i 14a.

Realizator: Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **118 080,00** złotych (dział 700, rozdział 70095)

Koszt dokumentacji dla całego zamierzenia - 209 100,00 zł.

6) Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego, budowa windy przy ul. Opolskiej 13a – planowane jest zakończenie opracowania dokumentacji oraz uzyskanie uzgodnień i pozwoleń.

Całość zamierzenia inwestycyjnego dotyczy budynków przy ul. Opolskiej 13 i 13a.

Realizator: Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Komunalny Zakład Gospodarski Mieszkaniowej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **64 267,00** złotych (dział 700, rozdział 70095)

Kwota na 2022 rok dla całego zamierzenia – 128 353,00 złote

7) Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego, budowa windy przy ul. 11 Listopada 6 oraz przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z dostosowaniem mieszkań dla osób z niepełnosprawnościami przy ul. 11 Listopada 8.

W 2022 r. planowane jest zakończenie opracowania dokumentacji oraz uzyskanie uzgodnień i pozwoleń.

Realizator: Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:**Dysponent:**

Komunalny Zakład Gospodarski Mieszkaniowej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **55 596,00** złotych (dział 700, rozdział 70095)

8) Przyznawanie dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Udzielanie w ramach pracy socjalnej pomocy formalno-prawnej, organizacyjnej dotyczącej sporządzania projektu dostosowania mieszkania, kosztorysu niezbędnych prac, pomocy w znalezieniu wykonawcy, a także w pozyskaniu środków finansowych na pokrycie części kosztów ponoszonych przez osobę z niepełnosprawnościami, jeżeli jej sytuacja materialna tego wymaga.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:**Dysponent:**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **450 000,00** złotych w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (środki na realizację zadania zostały wliczone w rozdziale 6 w ramach dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych).

Koordynator projektu: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami.

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba osób niepełnosprawnych wymagających dostosowania mieszkań do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności (w tym liczba osób poruszających się na wózkach inwalidzkich),
- 2) liczba dokonanych zamian dotychczas zajmowanych mieszkań na mieszkania pozbawione barier architektonicznych lub mieszkania o mniejszym stopniu niedogodności (w tym liczba zamian dotyczących osób poruszających się na wózkach inwalidzkich),
- 3) liczba lokali przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych przez Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach,
- 4) liczba wypłaconych dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do likwidacji barier architektonicznych.

Projekt 8. Dostosowanie komunikacji i transportu zbiorowego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Założenie: osoba z niepełnosprawnością ma prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym do swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu zbiorowego lub specjalnego.

Cel: umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami samodzielnego lub z niewielką pomocą przemieszczania się po mieście poprzez dostosowanie infrastruktury komunikacji publicznej do potrzeb tych osób.

Stan planowany do osiągnięcia.

Kontynuowanie działań mających na celu:

- 1) dostosowanie do możliwości osób z niepełnosprawnościami organizacji ruchu na drogach publicznych

miasta Katowice,

- 2) likwidację barier urbanistycznych w ciągach komunikacyjnych miasta:
 - a) zwiększenie możliwości bezpłatnego parkowania pojazdów przewożących osoby z niepełnosprawnościami w strefie płatnego parkowania oraz wyznaczanie stanowisk postojowych rezerwowanych dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami na obszarze miasta Katowice,
 - b) zwiększenie liczby pojazdów komunikacji zbiorowej przystosowanych do przewozu osób z niepełnosprawnościami,
 - c) dobór odpowiedniej wysokości peronów na przystankach komunikacji publicznej,
 - d) wprowadzanie do rozkładu jazdy Zarządu Transportu Metropolitalnego informacji o kursach wykonywanych taborem niskopodłogowym w formie: dodatkowych oznaczeń do informacji przystankowej, oddzielnych aplikacji na stronach internetowych Związku oraz informacji przez bezpłatną infolinię Zarządu Transportu Metropolitalnego (numer telefonu 800 16 30 30).
- 3) realizacja systemu miejskiego transportu specjalnego dla osób z niepełnosprawnościami „od drzwi do drzwi”.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

1) Kontynuowanie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych w ciągach komunikacyjnych na terenie miasta Katowice, w tym przebudowa istniejących przejść dla pieszych na przejścia integracyjne z nawierzchnią rozróżnialną dotykowo, obniżonym krawężnikiem oraz ciekim bezkorytkowym, zabudowanie sygnalizatorów akustycznych w ramach przebudowy i budowy sygnalizacji świetlnych, oklejanie żółtą taśmą odbłaskową miejsc o ograniczonej widoczności w tym słupów blokujących na terenie miasta, wykonanie miejsc postojowych „kopert” dla osób z niepełnosprawnościami, regulowanie we współpracy z właścicielami infrastruktury podziemnej do poziomu chodnika wszelkiego rodzaju pokryw studni i zaworów w ramach prowadzonych prac remontowych.

Realizator: Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach, wydatki w ramach działalności bieżącej

- 2) Wydawanie kart parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **33 600,00** złotych.

- 3) Podejmowanie przez Zarząd Transportu Metropolitalnego działań związanych z organizacją transportu dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i o ograniczonej mobilności.
 - a) Dążenie do prowadzenia obsługi transportowej na obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii jedynie pojazdami niskopodłogowymi, dostosowanymi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób o ograniczonej mobilności.
 - b) Zapewnienie w każdym pojeździe oznakowanej przestrzeni, przeznaczonej dla pasażera z niepełnosprawnością poruszającego się na wózku inwalidzkim oraz wyposażenie pojazdu w pas bezpieczeństwa ze związkiem i blokadą.
 - c) Stosowanie w pojazdach publicznego transportu zbiorowego poręczy i uchwytów w kolorze kontrastowym, wyposażenie pojazdów w rozkładane rampy lub windy ułatwiające wejście oraz wyjście z pojazdu osobom z niepełnosprawnościami oraz o ograniczonej mobilności. Stosowanie oznaczeń w alfabecie Braille’a w środkach transportu publicznego, na przykład na przyciskach przeznaczonych do zgłoszenia chęci opuszczenia pojazdu na najbliższym przystanku.
 - d) Stosowanie komunikatów głosowych na przystankach, które ułatwiają dostęp do informacji o rozkładzie jazdy. W pojazdach publicznego transportu zbiorowego kursujących na zlecenie Zarządu Transportu Metropolitalnego stosowanie komunikatów głosowych, informujących o numerze linii komunikacyjnej, kierunku jazdy pojazdu oraz wyświetlanie informacji za pomocą Systemu

Dynamicznej Informacji Pasażerskiej o numerze linii, kierunku jazdy pojazdu i następnym przystanku na czytelnych, elektronicznych wyświetlaczach.

- e) Ułatwienie dostępu do informacji o rozkładach jazdy poprzez lokalizowanie tabliczek z rozkładem jazdy lub gablot informacyjnych w miejscach łatwo dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób o ograniczonej mobilności.
- f) Stosowanie oznaczeń w alfabecie Braille'a na urządzeniach, na przykład na przyciskach w pojazdach.
- g) Wprowadzenie, w ramach programu pilotażowego, na gablotach rozkładowych naklejek z QR kodami zawierającymi odnośnik do strony internetowej z rozkładem jazdy na danym przystanku. Ponadto na naklejce z QR kodem umieszczony jest numer stanowiska przystankowego w alfabecie Braille'a.

Realizator: Zarząd Transportu Metropolitalnego

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent: Zarząd Transportu Metropolitalnego, zadania finansowane z budżetu Metropolii

4) Zakup dziesięciu sztuk autobusów o napędzie tradycyjnym wyposażonych w silniki EURO 6 (pięć sztuk autobusów przegubowych i pięć sztuk autobusów pojedynczych). Wszystkie pojazdy będą wyposażone we wszelkie udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami takie jak:

- a) funkcja „przyłękku” uruchamiana przez kierowcę w czasie postoju autobusu pozwalająca na obniżenie stopni wejściowych o co najmniej 60 milimetrów,
- b) bezstopniowe wejście w drzwiach pasażerskich, podłoga płaska, bez stopni poprzecznych, we wnętrzu pojazdu pokryta wykładziną antypoślizgową,
- c) siedzenia pasażerskie o ergonomicznym kształcie, miękko tapicerowane, odporne na akty wandalizmu,
- d) niska, płaska podłoga na całej długości autobusu, bez stopni we wszystkich drzwiach autobusu,
- e) zabudowana, ręcznie rozkładana rampa najazdowa do obsługi wózków inwalidzkich lub dziecięcych przy drugich i trzecich drzwiach,
- f) co najmniej cztery siedzenia specjalne o wyróżniającej się barwie,
- g) krawędzie stopni wejściowych oznaczone jaskrawym, żółtym kolorem,
- h) światło przeznaczone do oświetlenia stopni drzwi oraz doświetlenia chodnika,
- i) wszystkie drzwi dwuskrzydłowe otwierane do wewnątrz autobusu, posiadające poręcze dla pasażerów,
- j) przyciski umieszczone na pionowych uchwytach (słupkach) oznakowane w sposób umożliwiający odczyt dla osób słabowidzących (w alfabecie Braille'a),
- k) system informacji pasażerskiej mający zapewnić emisję komunikatów zapowiedzi przystanków w formie dźwiękowej oraz graficznej wewnątrz jak i na zewnątrz pojazdu,
- l) klimatyzacja dwustrefowa przestrzeni pasażerskiej oraz kabiny kierowcy.

Realizator: Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, środki własne Spółki w kwocie 11 509 000,00 złotych netto (14 156 070,00 złotych z VAT)

5) Realizacja miejskiego transportu specjalnego dla osób z niepełnosprawnościami „od drzwi do drzwi”.

Realizator: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, w tym Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, w tym Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami, planowane wydatki na kwotę 199 000,00 złotych (dział 853, rozdział 85311, własny powiat).

6) Przeprowadzenie akcji edukacyjno – profilaktycznej w celu obrony praw osób z niepełnosprawnościami w zakresie miejsc do parkowania w ramach projektu społecznego Miejska Dżungla.

Realizator: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Wydziałem Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, Policją i Strażą Miejską w Katowicach oraz organizacjami pozarządowymi.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Wydziałem Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, Policją i Strażą Miejską w Katowicach oraz organizacjami pozarządowymi, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

7) Opiniowanie opracowanych koncepcji i wytycznych do projektowania oraz projektów technicznych remontów i inwestycji miejskich pod kątem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Realizator: Wydział Rozwoju Miasta, Miejski Zarząd Ulic i Mostów, Wydział Polityki Społecznej, w tym Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Katowice, Miejski Zarząd Ulic i Mostów we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta do spraw Osób z Niepełnosprawnościami, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

8) Zadania planowane do realizacji przez Tramwaje Śląskie Spółka Akcyjna w ramach nowej perspektywy unijnej:

- a) przebudowa torowiska tramwajowego wraz z siecią trakcyjną wzdłuż ul. Telewizyjnej od Placu Alfreda do granicy miasta Siemianowice (linia „13”),
- b) przebudowa torowiska tramwajowego wraz z siecią trakcyjną wzdłuż Alei Korfantego od pętli „Słoneczna” do skrzyżowania z ul. Konduktorską (linie: „13”, „16”),
- c) przebudowa torowiska tramwajowego wraz z siecią trakcyjną wzdłuż ul. Wiosny Ludów od granicy z Mysłowicami do rozjazdu w rejonie Parku Antona Uthemanna (linie: „14”, „20”, „36”).

Realizator: Tramwaje Śląskie Spółka Akcyjna

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Tramwaje Śląskie Spółka Akcyjna (planowane wydatki współfinansowane ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko), kwota (szacowana): **104 400 000,00** złotych.

9) Zadania planowane do realizacji w ramach obecnej perspektywy unijnej – zakładana realizacja w latach 2022 - 2023:

- a) przebudowa torowiska tramwajowego wraz z siecią trakcyjną na ul. Obrońców Westerplatte na odcinku od ul. Korczaka do ul. Wańkowicza (linie: „14”, „15”, „20”, „36”),
- b) przebudowa torowiska tramwajowego wraz z siecią trakcyjną wzdłuż ul. Chorzowskiej na odcinku od ul. Złotej do ul. Dębowej (linie: „6”, „11”, „19”),
- c) przebudowa torowiska tramwajowego wraz z siecią trakcyjną wzdłuż trasy imienia Nikodema i Józefa Renców na odcinku od ul. Wiśniowej do ul. Brackiej (linie: „7”, „20”, „43”),
- d) przebudowa torowiska tramwajowego wraz z siecią trakcyjną wzdłuż ul. 1 Maja i ul. Obrońców Westerplatte w Katowicach na odcinku od wiaduktu DK79 do „Baterpolu” (linie: „7”, „20”, „43”).

Realizator: Tramwaje Śląskie Spółka Akcyjna

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Tramwaje Śląskie Spółka Akcyjna (planowane wydatki współfinansowane ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko), kwota (szacowana): **54 470 000,00** złotych.

10) Spółka planuje zakupić 50 tramwajów z niską podłogą w kolejnej perspektywie unijnej 2021 - 2027, które będą obsługiwać jej linie tramwajowe, w tym również miasto Katowice. Przewidywana realizacja od roku 2024.

Realizator: Tramwaje Śląskie Spółka Akcyjna

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Tramwaje Śląskie Spółka Akcyjna (planowane wydatki współfinansowane ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko), kwota (szacowana): **270 000 000,00** złotych.

Realizacja powyższych zamierzeń zlikwiduje bariery architektoniczne utrudniające dotąd dostęp pasażerom z dysfunkcjami ruchu do infrastruktury przystankowej poprzez jej przebudowę, a w tym zmianę gabarytów peronów, ich wysokości i odległości krawędzi od osi torowiska wraz z budową ramp, do czego przyczyni się również niska podłoga w wagonach tramwajowych.

Koordynatorzy projektu: Wydział Transportu Urzędu Miasta Katowice, w zakresie transportu specjalnego – Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba wyznaczonych miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami,
- 2) liczba autobusów i tramwajów przystosowanych do przewozu osób z niepełnosprawnościami,
- 3) liczba pojazdów specjalnych do przewozu osób z niepełnosprawnościami, użytkowanych przez przewoźnika wykonującego transport „od drzwi do drzwi”,
- 4) liczba przejść dla pieszych posiadających oprócz sygnalizacji świetlnej zainstalowane sygnalizatory akustyczno - wibracyjne,
- 5) liczba ciągów komunikacyjnych, na których wykonano w danym okresie udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami, rodzaj udogodnień: na przykład chodniki,
- 6) liczba osób (narastająco), które skorzystały z transportu specjalnego realizowanego przez miasto Katowice, w tym na wózkach inwalidzkich,
- 7) liczba wydanych kart parkingowych (w tym dla osób z niepełnosprawnościami oraz placówek).

Projekt 9. Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się w obiektach użyteczności publicznej.

Założenie: osoba z niepełnosprawnością ma prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej.

Cel: umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami samodzielnego załatwiania spraw w urzędach, umożliwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się.

Stan planowany do osiągnięcia.

Sukcesywna likwidacja barier architektonicznych w budynkach Urzędu Miasta Katowice, w których sprawy załatwiają mieszkańcy Katowic oraz w budynkach zajmowanych przez jednostki organizacyjne miasta, świadczące usługi na rzecz mieszkańców: w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, placówkach edukacyjnych, jednostkach pomocy społecznej, miejskich instytucjach kultury, obiektach sportowych, administracyjnych budynków mieszkalnych i tym podobne.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

- 1) Udział w opiniowaniu opracowywanych koncepcji i wytycznych do projektowania oraz projektów technicznych remontów i inwestycji miejskich pod kątem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Realizatorzy: Wydział Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Katowice, Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice, Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Katowice, Miejski Zarząd Ulic i Mostów we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponenci:

Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice, Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Katowice, Miejski Zarząd Ulic i Mostów we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

2) Załatwianie w miejscu zamieszkania leżących osób z niepełnosprawnościami formalności związanych z wystawianiem dowodu osobistego.

Realizator: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Katowice.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

3) Zagospodarowanie terenu z dostosowaniem dojścia do Przedszkola Miejskiego numer 52 dla osób z niepełnosprawnościami przy ul. Illakowiczówny 15 – planowana jest rzeczowa realizacja zadania.

Realizator: Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **500 000,00** złotych (dział 700, rozdział 70095)

4) Przeprowadzenie audytów terenów zieleni (parków i skwerów) wraz z opracowaniem wytycznych (realizacja uzależniona od opracowania standardów dostępności miejskich parków i skwerów).

W latach 2023 - 2026 planuje się poddanie audytowi 80 procent parków i skwerów.

Realizator: Zakład Zieleni Miejskiej, Wydział Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Katowice

Źródła finansowania zadania na 2022 rok (zadanie nie będzie realizowane w 2022 roku)

Dysponent: Zakład Zieleni Miejskiej, środki własne (dział 900, rozdział 90004, paragraf 4300)

5) Dostosowanie terenów zieleni do standardów.

Systematyczne przeprowadzanie remontów i przebudów w zgodnie ze standardami dostępności miejskich parków i skwerów.

Realizator: Zakład Zieleni Miejskiej, Miejski Zarząd Ulic i Mostów

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent: Zakład Zieleni Miejskiej, źródło finansowania – środki własne lub finansowanie ze źródeł zewnętrznych w ramach unijnych, rządowych lub samorządowych programów inwestycyjnych zgodnie z klasyfikacją przyjętą przez realizatorów działań.

6) Likwidacja barier architektonicznych w obiektach Zakładu Zieleni Miejskiej (utworzenie biura obsługi interesanta).

Utworzenie biura obsługi interesanta pozbawionego barier architektonicznych, zapewniającego pełną obsługę osobom z niepełnosprawnościami poprzez przebudowę istniejącej portierni i pawilonu na potrzeby przyjmowania osób z niepełnosprawnościami i zapewnienie obsługi ze strony pracowników Zakładu Zieleni Miejskiej. W 2022 roku planuje się opracowanie projektu zagospodarowania, natomiast wykonanie przebudowy zaplanowano na lata 2022 – 2023.

Realizator: Zakład Zieleni Miejskiej

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Zakład Zieleni Miejskiej, środki własne w ramach zadań z Wieloletnia Prognoza Finansowa (dział 900, rozdział 90004, paragraf 6050).

Koordynatorzy projektu: Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, Wydział Budynków i Dróg Urzędu Miasta Katowice, Wydział Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Katowice, Zakład Zieleni Miejskiej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba projektów złożonych u Pełnomocnika Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami w sprawie opiniowania inwestycji pod kątem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,
- 2) liczba osób z niepełnosprawnościami, które załatwiały w miejscu zamieszkania formalności związane z wydaniem dowodu osobistego.

Projekt 10. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu kulturalnym i artystycznym.

Założenie: osoba z niepełnosprawnością ma prawo do uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym, odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

Cel: ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie osobom z niepełnosprawnościami odpowiednich warunków do uczestnictwa w kulturze. Przeciwdziałanie izolacji społecznej osób z niepełnosprawnościami. Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do dóbr kultury w ramach miejskich instytucji kultury.

Stan planowany do osiągnięcia: Zwiększenie udziału osób z niepełnosprawnościami w imprezach kulturalnych i artystycznych. Promowanie i prezentacje twórczości artystycznej i kulturalnej osób z niepełnosprawnościami. Systematyczna likwidacja barier architektonicznych i barier w komunikowaniu się w obiektach zajmowanych przez miejskie instytucje kultury.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

- 1) Galeria Sztuki Współczesnej BWA, Aleja Wojciecha Korfa 6.

W ramach edukacji artystycznej w Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach od wielu lat realizowane są działania twórcze przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami - cykl warsztatów i oprowadzań kuratorskich poddających dyskusji tradycyjne schematy odbioru sztuki. Wyrabianie w odbiorcach potrzeby kontaktu ze sztuką oparte zostaje na swobodnej formie spotkania w Galerii. Celem jest aktywizacja osób z niepełnosprawnościami, zachęcenie ich do samodzielnej aktywności twórczej.

W kolejnych latach Galeria Sztuki Współczesnej BWA będzie kontynuować rozpoczęte już projekty:

Warsztaty ekspresji twórczej dla dzieci i dorosłych – Zajęcia sięgają do podstawowych form autoekspresji, ukierunkowane są przede wszystkim na działania motoryczne, poznawcze i emocjonalne. Galeria, dzięki dużej powierzchni ekspozycyjnej, stwarza doskonale warunki do pracy twórczej realizowanej na dużych formatach, bądź w przestrzeni. Do realizacji warsztatów wykorzystywane są różnorodne materiały, co stymuluje koordynację wzrokowo-ruchową oraz pobudza kreatywność. Funkcja ekspresyjna działań ma bardzo korzystny wpływ na rozładowanie negatywnych emocji, dzieci wyciszają się i uspokajają. Uczestnicy działań mają również szansę uczestniczyć w warsztatach i akcjach artystycznych realizowanych w ramach projektu edukacyjno-artystycznego „DO SZTUKI GOTOWI START!”, który jest dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W działaniach biorą udział uczniowie ze szkół integracyjnych z Katowic oraz okolicznych miast.

Cykl interdyscyplinarnych warsztatów w ramach projektu „Unisono” – warsztaty arteterapeutyczne łączące muzykę, ruch i sztukę wizualną. Zajęcia angażują symultanicznie różne dyscypliny sztuki: taniec, muzykę i sztukę wizualną tak, by jak najpełniej pracować z percepcją aktywizującą różne zmysły i wyobraźnię, które korespondują ze sobą, wzajemnie się przenikają, dopełniają, alternują, łącząc i wykorzystując użycie różnych kanałów percepcji.

W działaniach biorą udział wychowankowie Warsztatów Terapii Zajęciowej (osoby dorosłe z różnymi dysfunkcjami) z Katowic oraz okolicznych miast.

W 2025 roku planuje się realizację projektu wystawienniczego angażującego osoby z różnymi dysfunkcjami. Galeria Sztuki Współczesnej BWA planuje zaprosić do współpracy artystów z niepełnosprawnościami i pełnosprawnych, aby razem stworzyli wystawę, mającą na celu aktywizację różnych zmysłów (tak, by dzieła mogły być odbierane również przez osoby z różnymi dysfunkcjami, na przykład wzroku czy słuchu). Głównym celem projektu jest zwrócenie uwagi na to, że artyści z niepełnosprawnościami są pełnoprawnymi twórcami oraz odbiorcami sztuki.

Realizator: Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Kultury, planowane wydatki na kwotę **2 000,00** złotych (dział 921, rozdział 92110)

- 2) Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”, ul. świętego Jana 10

Projekty, które planuje realizować Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w latach 2022 - 2026:

- kontynuacja rozpoczętej działalności w zakresie audiodeskrypcji spektakli dla osób z dysfunkcją wzroku,
- stosowanie ulgowych cen biletów z 50 procentową zniżką dla osób z niepełnosprawnościami,
- wdrażanie działań na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w zależności od otrzymanych środków finansowych,
- dobieranie przy realizacji planowanych premier takich środków przekazu artystycznego, które będą uwzględniały potrzeby widza słabowidzącego (wykorzystanie dużych form scenicznych: lalek, masek i innych, wykonanie dużych elementów dekoracji, zastosowanie wyrazistej kolorystyki),
- umożliwienie dzieciom z dysfunkcją wzroku dotknięcia lalek i elementów scenografii, „obejrzenia” ich przez dotyk po zakończeniu spektaklu,
- umożliwienie osobom niedosłyszącym indywidualnego odsłuchu dźwięku podczas spektakli poprzez bezprzewodowe słuchawki,
- zorganizowanie warsztatów zainspirowanych spektaklami z repertuaru Teatru Ateneum.
Celem warsztatów jest stworzenie przestrzeni dla działań teatralnych związanych z tematem i problematyką przedstawienia oraz umożliwienie uczestnikom dzielenia się doświadczeniami związanymi z jego odbiorem;
- zorganizowanie cyklu warsztatów pod nazwą „Teatr da się lubić!”, które będą miały na celu przybliżanie swobodnego języka teatru poprzez twórcze gry i zabawy,
- kontynuacja programu pod nazwą „Spacerownik teatralny” – rodzinny spacer po kilku teatralnych miejscach Katowic, pełen interaktywnych gier i zabaw,
- przeprowadzenie konkursu artystycznego.

Realizator: Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Kultury, planowane wydatki na kwotę **10 000,00 złotych** (dział 921, rozdział 92106)

3) Muzeum Historii Katowic, ul. księdza Józefa Szafranka 9:

Projekty, które planuje realizować Muzeum Historii Katowic w latach 2022 - 2026.

- Wystawy czasowe z pracami plastycznymi uczniów szkół specjalnych w Katowicach (miejsce realizacji – Muzeum Historii Katowic przy ul. księdza Józefa Szafranka 9)

W przestrzeni instytucji kultury, muzeum miejskim, uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną przedstawiają swoje prace, wykonane na zajęciach pod kierunkiem edukatora w muzeum i plastyka w szkole. W czasie zajęć plastycznych osoby z dysfunkcjami będą mogły nawiązywać pozytywne relacje w grupie osób ukierunkowanych na artystyczne wyrażanie emocji i wrażliwości, a wspólne przeżywanie emocji w czasie wernisaży umocni wzajemne relacje w środowisku osób z dysfunkcjami, między uczniami, nauczycielami, rodzicami.

W 2022 roku zostaną zrealizowane:

- Wystawy:
 - prac uczniów Szkoły Podstawowej numer 61 imienia Polskich Kawalerów Maltańskich Specjalnej w Katowicach (miejsce realizacji – Muzeum Historii Katowic przy ul. księdza Józefa Szafranka 9),
 - prac uczniów Niepublicznej Specjalnej Szkoły Podstawowej Arka Noego w Katowicach (miejsce realizacji – Muzeum Historii Katowic przy ul. księdza Józefa Szafranka 9)

Ekspozycje zaprezentują działania artystyczne uczniów z dysfunkcjami umysłowymi i fizycznymi poza szkołą na wystawie muzealnej. Autorzy prac, wykazując się umiejętnościami przy korzystaniu z różnych profesjonalnych środków i technik plastycznych pod kierunkiem nauczyciela plastyka, będą mieli szansę w publicznej instytucji kultury pokazać swoje dokonania plastyczne, poznać nową przestrzeń, instytucję kultury, w której mogą czuć się bezpiecznie i nauczyć się przyjaznego odbioru sztuki.

- Konkursy Wiedzy o Katowicach i Górnym Śląsku dla Szkół Specjalnych (miejsce realizacji – Muzeum Historii Katowic, ul. księdza Józefa Szafranka 9)

Konkursy organizowane co roku dla uczniów ze szkół specjalnych z Katowic i okolicznych miast regionu, przygotowane we współpracy z nauczycielami ze szkół specjalnych. Organizatorzy z muzeum i ze szkół zadbać by zdobywanie wiedzy historycznej dla uczniów z lekką dysfunkcją intelektualną było zabawą

poznawczą, która umożliwi poznanie dziejów miasta i regionu, pogłębi relacje w czasie aktywnej pracy w grupie rówieśniczej.

W 2022 roku zrealizowana zostanie XX edycja Regionalnego Konkursu Wiedzy o Katowicach i Górnym Śląsku dla Szkół Specjalnych.

- Warsztaty teatralne i scenograficzne, lekcja muzealna „Teatr od kulis” (miejsce realizacji: Dział Teatralno-Filmowy Oddział Muzeum Historii Katowic przy ul. Kopernika 11)

Zajęcia spowodują aktywizację dzieci z niepełnosprawnościami oraz integrację z rówieśnikami za sprawą wspólnych działań na płaszczyźnie zajęć artystycznych. Ze względu na warunki infrastrukturalne proponowane zajęcia skierowane są do dzieci o lekkim upośledzeniu fizycznym i umysłowym, na przykład dzieci niedosłyszące, niedowidzące, z zespołem Downa oraz rozpoznanym ADHD. Realizowane zadania będą dostosowane do predyspozycji psychoruchowych uczestników zajęć. Ponadto dzieci zapoznają się z podstawowymi pojęciami związanymi z teatrem, dowiadują się czym jest teatr, jak powstaje oraz na czym polega proces tworzenia widowiska teatralnego, zarówno od strony artystycznej (próby, praca nad rolą, uczenie się tekstu), jak i technicznej (projektowanie i wykonywanie kostiumów oraz scenografii, oświetlenie, oprawa muzyczna i realizacja widowiska teatralnego).

- Lekcje muzealne: „Mosz godane?”, „Galandy, czepce, purpurki i inne elementy stroju ludowego” (miejsce realizacji: Dział Etnologii Miasta Oddział Muzeum Historii Katowic w Nikiszowcu przy ul. Rymarskiej 4)

W zajęciach mogą brać udział, zarówno osoby z niesprawnościami ruchowymi, jak i o lekkim upośledzeniu umysłowym. Lekcje prowadzone będą we wnętrzach muzealnych, w otoczeniu obiektów na wystawach stałych i czasowych, tym samym osoby z dysfunkcjami będą przebywały w nowym środowisku – w instytucji kultury, otwartej dla nich i dostarczającej im pozytywnych emocji. Podczas zajęć uczestnicy zapoznają się z kulturą materialną i duchową Górnego Śląska, poprzez rozmowę z prowadzącymi i oglądanie eksponatów muzealnych będą mieli możliwość uwrażliwienia się na historię i tradycję swojej rodziny.

- Zajęcia warsztatowe rytmiczne i muzyczne (miejsce realizacji – Muzeum Historii Katowic, ul. księdza Józefa Szafranka 9, Dział Teatralno-Filmowy Oddział Muzeum Historii Katowic przy ul. Kopernika 11).

Podczas zajęć dzieci będą pracowały nad własną ekspresją, uczyły się uświadamiania, określania oraz wyrażania własnych stanów emocjonalnych i uczuć poprzez działanie psychoruchowe. Dzięki formie w jakiej realizowane są zajęcia, polegającej na zabawie, dzieci angażują się znacznie chętniej, odkrywając w sobie nowe pokłady inwencji i pomysłowości, stopniowo angażując się w bardziej świadome i ukierunkowane działanie.

- Zwiedzanie wystaw stałych i czasowych (miejsce realizacji: Dział Etnologii Miasta Oddział Muzeum Historii Katowic w Nikiszowcu przy ul. Rymarskiej 4).

Realizator: Muzeum Historii Katowic

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **10 000,00** złotych (dział 921, rozdział 92118)

4) Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury imienia Krystyny Bochenek, plac Sejmu Śląskiego 2.

W latach 2022 - 2026 Instytucja planuje realizację następujących projektów dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami:

- „Miasto Muzyki - Działamy Społecznie”.

Katowice Miasto Ogrodów będzie programować zajęcia z muzyką improwizowaną dla ludzi głuchych (transkrypcje i ćwiczenia) oraz działania ruchowe (joga jazzowa).

W 2022 roku w ramach Katowice JazzArt Festivalu planowane są warsztaty muzyczne w Szkole Podstawowej Specjalnej numer 7 w Katowicach - Nikiszowcu. Część tych warsztatów będzie polegała na wspólnym przygotowaniu instrumentów perkusyjnych z dostępnych przedmiotów i spożywczych pozostałości (zużytych butli po wodzie, napojach, kartonach, garnkach) oraz na wspólnym graniu. Warsztaty prowadzić będzie Pasquale Innarella (Rzym) – saksofonista tenorowy, sopranowy, kompozytor jazzowy, nauczyciel. Oprócz bogatej biografii i dyskografii muzycznej jest założycielem zespołu RusticaXBand, który jest efektem warsztatów z edukacji muzyki jazzowej dedykowanej dzieciom

i młodzieży w wieku od 7 do 18 lat, wielu z nich z problemami lub trudnościami. Jest to kontynuacja działań Katowice JazzArt Festivalu z 2018 roku.

- **Dział Edukacji Muzycznej Instytucji Kultury Katowice Miasto Ogrodów** planuje kontynuować realizację cyklu koncertów terapeutycznych (z wykorzystaniem metod muzykoterapii i arteterapii) skierowanych do dzieci, młodzieży oraz podopiecznych domów pomocy społecznej w katowickich ośrodkach i szkołach dla osób z niepełnosprawnościami. W 2022 roku skierowane będą do dzieci, młodzieży oraz podopiecznych domów pomocy społecznej w następujących katowickich ośrodkach:
 - Katowice - Janów, Zespół Szkół Specjalnych numer 7,
 - Katowice - Bogucice, Zespół Szkół Specjalnych numer 9,
 - Katowice - Giszowiec, Ośrodek Rehabilitacyjno - Wychowawczy dla Dorosłych,
 - Katowice - Giszowiec, Ośrodek Rehabilitacyjno - Wychowawczy dla Dzieci,
 - Katowice - Ligota, Zespół Szkół Specjalnych numer 12,
 - Katowice - Ligota, Centrum Zdrowia Dziecka i Matki,
 - Katowice - Centrum, Stowarzyszenie "Szansa dla każdego",
 - Katowice - Piotrowice, Centrum Rehabilitacyjno - Oświatowe "Odrodzenie",
 - Katowice - Koszutka, Dzienny Dom Pomocy Społecznej numer 6,
 - Katowice - Centrum, Świetlica imienia Brata Alberta.
- Warsztaty fotograficzne skierowane do osób niesłyszących i słabosłyszących. Będą to warsztaty fotografii dla dzieci w wieku od 8 do 12 lat i młodzieży w wieku od 13 do 18 lat. Tematy planowanych w 2022 roku warsztatów fotograficznych między innymi: dla dzieci młodszych: Witraż z twarzy, Pożegnanie zimy, Architektura, Malowanie światłem; dla młodzieży: Kropla wyobraźni, Wielokrotna ekspozycja, Rytm w architekturze, Fotografia kłamstwa, Twarz cechy charakteru. Ponadto planowane są oprowadzania kuratorskie po wystawach organizowanych przez Katowice Miasto Ogrodów.
- „Muzyczna Scena Edukacyjna”.
W ramach projektu odbywają się warsztaty muzyczne skierowane dla osób z niepełnosprawnościami z Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego oraz Środowiskowego Domu Samopomocy w Łędzinach. Zajęcia dostosowane są do percepcji i możliwości osób z niepełnosprawnościami, oparte na śpiewaniu piosenek, zadaniach rytmicznych, słuchaniu muzyki, aktywnym uczestnictwie odbiorców warsztatów, graniu na instrumentach perkusyjnych.
- „Future Artist”
To projekt nastawiony na różnorodną edukację twórczą dzieci, młodzieży i dorosłych, którzy mają utrudniony kontakt z kulturą. Polega on na zapewnieniu uczestnikom bezpośredniego kontaktu ze sztuką i sprzyjaniu ich twórczości poprzez organizowanie eksperymentalnych warsztatów w galeriach sztuki, tworzenie instalacji artystycznych, akcji w przestrzeni miasta, wycieczek miejskich. Całość realizowana jest przez doświadczonych artystów-edukatorów, którzy mają odpowiednią wiedzę i doświadczenie w pracy (studia arteterapii, oligofrenopedagogiki). Istotnym celem jest eksponowanie prac uczestników jako wsparcie ich rozwoju oraz budowanie oferty wystawienniczej dla mieszkańców Śląska. Projekt przy współpracy Domu Pomocy Społecznej Orzesze oraz Stowarzyszenia Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria” w Katowicach.

Realizator: Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury imienia Krystyny Bochenek

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **21 300,00** złotych (dział 921, rozdział 92113)

5) Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”, plac Wolności 12a
Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” w latach 2022 - 2026 planuje zrealizować w każdym roku przynajmniej jedno wydarzenie kulturalne w ramach Miejskiego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami Katowice bez barier, dedykowane osobom ze szczególnymi potrzebami i starszym mieszkańcom. Będą to koncerty w domach pomocy społecznej, wolne od opłat, w obiektach przystosowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Realizator: Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:**Dysponent:**

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **24 600,00** złotych (dział 921, rozdział 92108)

6) Miejski Dom Kultury „Ligota”, ul. Franciszkańska 33

Miejski Dom Kultury „Ligota” w latach 2022 - 2026 planuje zorganizować warsztaty plastyczne i warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży. Realizacja warsztatów będzie uzależniona od pozyskania dodatkowych środków finansowych lub materiałów na ten cel.

Celem warsztatów jest twórczy rozwój osób z niepełnosprawnościami, arteterapia, wspólne odnajdywanie środków wyrazu twórczego i emocjonalnego, integracja z grupą i współpraca, rozwijanie dojrzałości emocjonalnej, umiejętność kreacji i wzajemne uwrażliwienie oraz otwarcie się na siebie.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Ligota”

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:**Dysponent:**

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **1 848,00** złotych (dział 921, rozdział 92109)

7) Miejski Dom Kultury „Bogucice - Zawodzie”, ul. Markiefki 44a

W latach 2022 - 2026 Instytucja planuje realizację następujących projektów dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami:

- Regionalny Konkurs Plastyczny Dla Osób z Niepełnosprawnościami „Podróż Moich Marzeń” - aktywizacja osób z niepełnosprawnościami, kreatywne spędzanie wolnego czasu, odkrywanie swoich talentów, doskonalenie umiejętności,
- „Pokaz talentów” dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, organizowany we współpracy ze Szkołą Podstawową numer 39 imienia Jana Pawła II Specjalną w Katowicach,
- warsztaty ceramiczne – terapia przez sztuki plastyczne, warsztaty, podczas których uczestnicy tworzą różne formy użytkowe i ceramiczne z gliny. Praca w glinie rozwija funkcje percepcji wzrokowej i dotykowej, stymuluje myślenie, rozwija wyobraźnię przestrzenną;
- warsztaty rękodzieła artystycznego – uczestnicy za pomocą różnych technik (decoupage, malowanie na szkło, filcowanie, quilling, scrapbooking, sutasz, pirografia, wiklina) tworzą własne prace plastyczne. Efekty pracy uczestników będą prezentowane podczas wystaw. Zajęcia rozwijają umiejętności manualne, uczą precyzji i cierpliwości;
- integracyjne warsztaty teatralne – uczestnicy tworzą własne przedstawienie teatralne, podczas którego odgrywają różne role angażując się ruchowo oraz emocjonalnie,
- warsztaty taneczno-ruchowe – zajęcia stymulujące i wspomagające rozwój, doskonalenie koncentracji uwagi i koordynacji słuchowo-ruchowej, rozwijają wrażliwość muzyczną,
- warsztaty plastyczne „Wyraź to!” – uczestnicy za pomocą różnych technik malarskich czy rysunkowych uczą się wyrażania emocji poprzez sztukę,
- pracownia ogrodnicza - uczestnicy poznają różne odmiany roślin, dowiedzą się jak je uprawiać.

W 2022 roku planuje się zorganizowanie: XIII edycji Regionalnego Konkursu Plastycznego dla osób z niepełnosprawnościami, „Pokazu talentów” dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, warsztatów ceramicznych, warsztatów teatralnych, warsztatów plastycznych „Wyraź to!”, cyklu warsztatów twórczych dla szkoły specjalnej oraz przedszkola integracyjnego „Kolorowe Bogucice”.

Ponadto osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z bieżącej oferty programowej Miejskiego Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie”.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie”.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:**Dysponent:**

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **7 300,00** złotych (dział 921, rozdział 92109)

8) Miejski Dom Kultury „Południe”, ul. Boya Żeleńskiego 83

W latach 2022 - 2026 Miejski Dom Kultury „Południe” w Katowicach planuje organizację następujących przedsięwzięć związanych z działalnością na rzecz osób z niepełnosprawnościami:

- coroczny integracyjny plener malarski „Zarzczańskie obrazki” w obiekcie w Katowicach – Zarzeczu. W plenerze biorą udział między innymi dzieci z niepełnosprawnościami ze Szkoły Podstawowej numer 21 z oddziałami integracyjnymi;
- cykliczna edukacja regionalna dla dzieci ze Szkoły Podstawowej Specjalnej numer 61 w obiekcie w Katowicach-Zarzeczu;
- spotkania edukacyjne na temat integracji osób niedowidzących we współpracy z Polskim Związkiem Niewidomych Okręg Śląski w obiekcie w Katowicach-Zarzeczu;
- impreza integracyjna „Święto pieczenia kartofla” w Katowicach – Zarzeczu. Impreza organizowana wspólnie z Śląskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym „Odrodzenie”;
- cotygodniowe spotkania Grupy wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z udziałem osób z niepełnosprawnościami w obiekcie w Katowicach – Kostuchnie,
- cotygodniowe spotkania Grupy wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z udziałem osób z niepełnosprawnościami w obiekcie w Katowicach – Murckach,
- współorganizacja okazjonalnych imprez z instytucjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Południe”

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **3 500,00** złotych (dział 921, rozdział 92109)

9) Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”, ul. generała Józefa Hallera 28

Miejski Dom Kultury „Szopienice - Giszowiec” w Katowicach w trzech obiektach w latach 2022 - 2026 będzie współorganizował następujące imprezy:

- „Twórczość Bez Barrier” – Festiwal Twórczości Teatralno – Plastycznej Dzieci i Młodzieży,
- „Pomaganie jest fajne”, czyli aukcja dzieł sztuki Twórców o wielkich sercach – współorganizacja ze Stowarzyszeniem „Pomagam, więc jestem”,
- Zabawa Karnawałowa dla Szkoły Podstawowej numer 55 Specjalnej w Katowicach,
- Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych Intellektualnie.

Ponadto organizowane będą wydarzenia dla mieszkańców Katowic, w których udział mogą wziąć także osoby z niepełnosprawnościami:

- Konkurs „Szopienicki Talent”,
- Dni Szopienic, Święto Giszowca,
- Dzień Rodzica (współorganizowany ze Świetlicą Środowiskową),
- Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Twórców Nieprofesjonalnych imienia Pawła Wróbla,
- imprezy okolicznościowe, na przykład Dzień Dziecka, Spotkanie z Mikołajem,
- bale, zabawy i spotkania integracyjne podopiecznych Fundacji „Iskierka” oraz Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego imienia Marii Trzcińskiej – Fajfrowskiej.

Powyższe działania podjęte zostaną we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami: Zespoły Szkół Specjalnych w Katowicach numer 6, 10 i 11, Warsztaty Terapii Zajęciowej "PROMYK", Fundacja „Iskierka”, Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy imienia Marii Trzcińskiej – Fajfrowskiej, Stowarzyszenie „Siódemka”, Śląskie Stowarzyszenie Ad Vitam Dignam, Kluby Seniora.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec”

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **2 000,00** złotych

(dział 921, rozdział 92109)

10) Miejski Dom Kultury „Koszutka”, ul. Grażyńskiego 47

Propozycje zadań Miejskiego Domu Kultury „Koszutka” mających na celu zaspokojenie potrzeb osób z niepełnosprawnościami na lata 2022 – 2026:

Kontynuacja wcześniej rozpoczętych zadań:

- Razem możemy więcej
Warsztaty artystyczno-twórcze i ruchowe organizowane w Miejskim Domu Kultury „Koszutka” przy ul. Grażyńskiego 47, które pozwolą na aktywizację i integrację osób z niepełnosprawnościami z pełnosprawnymi. Kierowane będą do osób o lekkim upośledzeniu fizycznym i umysłowym. Realizowany projekt będzie dostosowany do predyspozycji psychoruchowych uczestników zajęć.
- Kolejne edycje Przeglądu Amatorskiej Sztuki Osób Niepełnosprawnych
Celem Przeglądu jest stworzenie możliwości publicznej prezentacji swoich umiejętności dzieciom, młodzieży i dorosłym z niepełnosprawnościami uzdolnionym tanecznie, muzycznie i aktorsko, integracja środowiska osób z niepełnosprawnościami, wymiana doświadczeń między terapeutami, opiekunami i trenerami oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnościami. Uczestniczą w nim zespoły z Ośrodków Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczych, Środowiskowych Domów Samopomocy, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Stowarzyszeń Pomocy Osobom Niepełnosprawnym oraz Stowarzyszeń na rzecz osób z niepełnosprawnościami z całego województwa śląskiego chcących zaprezentować swoje talenty wokalne, wokarno – instrumentalne, instrumentalne, taneczne i teatralne. Przegląd co roku odbywa się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Katowice. Chcąc wykorzystać niezwykle potencjał i energię uczestników Przeglądu planuje się poszerzyć przedsięwzięcie o dodatkowe warsztaty, pokazy i nowatorskie działania poprzez nawiązanie współpracy ze studentami Uniwersytetu Śląskiego.
- Dni Integracji z Osobami Niepełnosprawnymi
Chcąc nadal wzmacniać kształtowanie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnościami kontynuowana będzie organizacja „Dni Integracji z Osobami Niepełnosprawnymi”. Do współtworzenia wydarzenia zaproszone zostaną organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, które swoim doświadczeniem i zasobami wzbogacą i urozmaicą działania. W planach jest przeprowadzenie warsztatów, pokazów oraz prezentacja twórczości osób z niepełnosprawnościami okolicznym szkołom, przedszkolom i mieszkańcom.

Propozycja nowych zadań:

- „Wyjdźmy poza ramy”
Idea zadania będzie organizacja wernisaży i wystaw prac osób z niepełnosprawnościami w różnym wieku i o różnym stopniu niepełnosprawności. W ramach wernisaży przewidziany jest także program artystyczny oraz poczęstunek. To swoiste promowanie i prezentowanie twórczości artystycznej i kulturalnej osób z niepełnosprawnościami. Często dorosłe osoby z niepełnosprawnościami z dysfunkcjami umysłowymi i fizycznymi nie mają możliwości uczestnictwa w konkursach – to wydarzenie pozwoli im na pokazanie – niejednokrotnie – unikatowych dzieł sztuki. Program dzięki współdziałaniu z innymi podmiotami stworzy możliwość zaprezentowania pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnościami jako kreatywnych i twórczych uczestników życia kulturalnego. Zadanie było planowane już w latach wcześniejszych, jednak pandemia koronawirusa nie pozwoliła na jego realizację.
- „Mignij sobie”
Zadanie zakłada „spotkanie z językiem migowym”, na którym będzie okazja do skrótowego poznania podstawowych słów w języku migowym. Wezmą w nim udział nauczyciele lub wychowankowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego dla Dzieci Nieślyszących i Słabo Słyszących. Pozwoliłoby to na przybliżenie problemu komunikacji osób niesłyszących z osobami słyszącymi. Program ten pozwoli na systematyczną likwidację barier między środowiskiem osób z niepełnosprawnościami, a lokalną społecznością. Będzie także okazją do spotkania się z osobami z niepełnosprawnościami, przełamywania barier i stworzenia więzi porozumienia i zrozumienia budującej pozytywne relacje.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Koszutka”.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **4 000,00** złotych

11) Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Kossutha 11

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zamierza kontynuować różnorodne działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz nawiązać współpracę z kolejnymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami. W zależności od sytuacji epidemicznej w przyszłym roku, w ramach propozycji Biblioteka planuje następujące działania:

- „Srebrna Książka dla Seniora” Od początku sierpnia 2020 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach realizuje usługę Srebrna Książka dla Seniora. Akcja ma na celu umożliwienie kontaktu z kulturą czytelnikom, którzy nie mają możliwości osobiście stawić się w bibliotece – seniorom oraz osobom z niepełnosprawnościami. Książki dostarczane są do domów na zamówienie, bezpłatnie, specjalnie oznakowanym „książkobusem”. „Srebrna Książka” to literacki stały kontakt ze światem, choć na co dzień osoby z niej korzystające nie wychodzą na zewnątrz. W 2022 roku planuje się dotrzeć do jeszcze większej rzeszy czytelników, którzy nie mogą odwiedzić biblioteki, a bardzo chcą korzystać z bibliotecznej oferty.
- Promowanie twórczości osób z niepełnosprawnościami – zorganizowanie wystaw i spotkań z niepełnosprawnymi twórcami:
 - Witryna artystyczna – prezentacja twórczości osób z niepełnosprawnościami,
 - „Nie-zwykli” – realizowany od października 2017 roku w Filii numer 1 cykl spotkań z osobami z niepełnosprawnościami, które mimo różnych dysfunkcji i trudności życiowych prowadzą aktywny tryb życia, odnoszą sukcesy na wielu jego płaszczyznach (podróżując, pisząc książki, działając na rzecz innych w fundacjach, stowarzyszeniach),
- Imprezy integracyjne organizowane cyklicznie – spotkania o zasięgu miejskim organizowane w związku ze świętami oraz dniami szczególnymi, między innymi: Międzynarodowy Dzień Białej Laski – impreza poświęcona osobom niewidomym i niedowidzącym, Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych – imprezy organizowane między innymi dla podopiecznych Dziennych i Środowiskowych Domów Pomocy Społecznej oraz ekspozycja książek, których bohaterami są osoby z niepełnosprawnościami, dotyczących niepełnosprawności, będących wspomnieniami osób chorych,
- spotkania integracyjne organizowane we współpracy z instytucjami edukacyjnymi i opiekuńczymi – Miejska Biblioteka Publiczna będzie kontynuować współpracę z instytucjami takimi jak: Dzienny Dom Pomocy Społecznej numer 7, Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”, Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka, Stowarzyszenie „Przystań”, Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk” oraz ze Środowiskowymi Domami Samopomocy dla Niepełnosprawnych, Rodzinnymi Domami Pomocy Społecznej oraz Szkołami i Przedszkolami, które posiadają oddziały lub klasy integracyjne, a także z Fundacją Transgresja w Katowicach. Filia numer 38 przeprowadzi imprezy edukacyjne na oddziałach szpitalnych Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka,
- zajęcia prowadzone cyklicznie w filiach Biblioteki dla dzieci i dorosłych.
 - Filia numer 1 – regularne spotkania z cyklu Nie-zwykli; spotkania z czytelnikami niewidomymi i niedowidzącymi w Oddziale Książki Mówionej, podczas których czytelnicy zapoznawani są z Czytakami oraz innym sprzętem umożliwiającym korzystanie z dóbr kultury przez osoby z niepełnosprawnościami,
 - Filia numer 3 – Senioralna Akademia Kultury „Z muzyką i smakiem poznaję świat”. Głównym celem inicjatywy jest włączenie grupy seniorów, mieszkańców dzielnicy jako animatorów czasu wolnego rówieśników. Pomysł realizacji zadania powstał z inicjatywy seniorów - wolontariuszy i osób starszych uczestniczących w życiu osób niesamodzielnych, towarzysząc im i wspierając. Proponowana inicjatywa dedykowana jest najstarszym mieszkańcom Załęcza jak również pacjentom Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Świętej Jadwigi, którzy w towarzystwie wolontariuszy i opiekunów mogą uczestniczyć w spotkaniach. Inicjatywa będzie realizowana przez seniorów dla seniorów, integrując i aktywizując tę grupę społeczną,
 - Filia numer 5 – Czytanie jak fruwanie – głośne czytanie dzieciom z Miejskiego Przedszkola z Oddziałem Integracyjnym numer 15,
 - Filia numer 10 - Głośne czytanie połączone z zabawami aktywizującymi i plastycznymi dla dzieci niedosłyszących z Miejskiego Przedszkola numer 93 oraz dla dzieci z Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowego „Odrodzenie” w Katowicach,
 - Filia numer 11 – Czytanie jak fruwanie – głośne czytanie dzieciom z Zespołu Szkolno-

Przedszkolnego dla Dzieci niesłyszących i słabosłyszących w Katowicach oraz prezentacje ich twórczości artystycznej, spotkania integracyjne dla dzieci z niepełnosprawnościami z dziećmi ze Szkoły Podstawowej numer 36 w Katowicach, tematyczne imprezy dla podopiecznych Dziennego Domu Pomocy Społecznej numer 6 w Katowicach wraz z prezentacją ich twórczości artystycznej,

- Filia numer 14 – cykl zajęć literacko-artystycznych dla uczniów z oddziału dla dzieci z niepełnosprawnościami w Szkole Podstawowej numer 66, comiesięczne spotkania integracyjne dla podopiecznych Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Katowicach, promowanie twórczości artystycznej osób z wyżej wymienionych placówek,
 - Filia numer 17 – Czytanie jak fruwanie – comiesięczne głośne czytanie bajek dzieciom z Miejskiego Przedszkola numer 27 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach oraz ciekawiejsze spotkania dla dzieci z Centrum Rozwoju Dzieci Bardziej Kreatywne, warsztaty literacko-artystyczne dla dzieci z Miejskiego Przedszkola numer 47 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach oraz dzieci z Centrum Rozwoju Dzieci Bardziej Kreatywne, warsztaty podopiecznych (pełnoletnich, z niepełnosprawnościami) Stowarzyszenia Wspierania Działań Twórczych UNIKAT,
 - Filia numer 20 – spotkania integracyjne i literackie dla podopiecznych Placówki 25 i Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
 - Filia numer 21 – odbywające się dwa razy w miesiącu spotkania plastyczno-literackie dla dzieci ze Szkoły Specjalnej numer 7 w Katowicach,
 - Filia numer 25 – organizowane co dwa miesiące spotkania: integracyjne dla podopiecznych Stowarzyszenia Działającego na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i ich Rodzin „Przystań” oraz Katowickiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”, spotkania integracyjne i lekcje biblioteczne dla dzieci z Samodzielnego Ośrodka Rehabilitacyjno-Oświatowego dla Dzieci Niepełnosprawnych – Centrum Rozwoju Dziecka oraz dla uczniów Szkoły Podstawowej numer 60 Specjalnej w Katowicach,
 - Filia numer 26 - biblioterapia dla dzieci – zajęcia dla podopiecznych Świetlicy Środowiskowej świętej Agaty,
 - Filia numer 32 - spotkanie z książką – zajęcia edukacyjne dla dzieci ze Specjalnego Punktu Przedszkolnego dla dzieci z autyzmem.
- Zakup audiobooków dla osób niewidomych i niedowidzących do Oddziału Książki Mówionej w Filii numer 1.

Realizator: Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **35 000,00** złotych (w tym 20 000,00 złotych na zakup audiobooków) (dział 921, rozdział 92116)

12) Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, ul. 3 Maja 7

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice w ramach zadań własnych będzie kontynuował dofinansowywanie imprez kulturalnych organizowanych przez stowarzyszenia działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Środki finansowe przekazywane na ten cel będą realizowane w ramach zgłaszanych potrzeb związanych z organizacją koncertów, festynów integracyjnych, wystaw i innych projektów kulturalnych.

Realizator: Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

13) Opiniowanie opracowywanych koncepcji i wytycznych do projektowania oraz projektów technicznych remontów i inwestycji miejskich pod kątem dostępności do osób z niepełnosprawnościami.

Realizatorzy: Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami.

Koordynator projektu: Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba imprez kulturalnych organizowanych przez miejskie instytucje kultury dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami,
- 2) liczba imprez kulturalnych dla osób z niepełnosprawnościami dofinansowanych przez Miasto Katowice.

Projekt 11. Zapewnienie opieki osobom z niepełnosprawnościami.

Założenie: osoba z niepełnosprawnościami niezdolna do samodzielnego funkcjonowania, wymagająca pomocy osób innych w zaspokajaniu jej podstawowych potrzeb życiowych ma prawo do korzystania z odpowiednich form opieki i wsparcia.

Cel: utrzymanie osób z niepełnosprawnościami wymagających opieki jak najdłużej w środowisku zamieszkania, a w przypadku braku takiej możliwości zapewnienie im całodobowej opieki w placówkach stacjonarnych. Złagodzenie problemu niewystarczającego metodycznego wsparcia dla opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych i z niepełnosprawnościami poprzez stworzenie interdyscyplinarnego systemu, który uwzględni indywidualne potrzeby i możliwości wsparcia tych osób.

Stan planowany do osiągnięcia.

Zapewnienie opieki osobom z niepełnosprawnościami i starszym w Dziennych Domach Pomocy Społecznej, Popołudniowych Klubach Społecznościowych, Mieszkaniach Chronionych Wspieranych, Mieszkaniach Chronionych Treningowych, Rodzinnym Domu Pomocy oraz w postaci usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także przygotowania posiłku wraz z dowozem do domu.

Poprawa warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami maksymalne wykorzystanie zdolności i możliwości dla osiągnięcia jak największej i najdłuższej życiowej samodzielności i aktywności. Działania te mają za zadanie niwelowanie problemów osób z głęboką niepełnosprawnością, co powoduje największe wykluczenie tej grupy z życia społecznego jak również zapewnienie opieki wychowawczej rodziców. Działanie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej (AOON) oraz opiekuna osób niesamodzielnych w środowisku zamieszkania osób z niepełnosprawnościami minimalizuje koszty, co pozwala objąć pomocą zdecydowanie większą liczbę potrzebujących osób, ale też zarazem pozwala na zwiększenie poziomu samodzielności i niezależności.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

- 1) Kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami świadczącymi usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzącymi Dienne Domy Pomocy Społecznej, Popołudniowe Kluby Społecznościowe, Rodzinny Dom Pomocy, świadczącymi pomoc w formie przygotowywania posiłku wraz z dowozem do domu oraz prowadzenie Mieszkań Chronionych Wspieranych i Mieszkań Chronionych Treningowych „w celu zapewnienia jak najwyższej jakości świadczonych usług.

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z podmiotami świadczącymi usługi oraz pomoc w formie przygotowywania posiłku wraz z dowozem do domu lub prowadzącymi ośrodki wsparcia i rodzinny dom pomocy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (prowadzenie mieszkań chronionych i dziennych domów pomocy społecznej).

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **3 750 000,00** złotych* (dział 852, rozdział 85203 własna gmina).

*dotyczy Dziennych Domów Pomocy Społecznej i Popołudniowych Klubów Społecznościowych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **12 536 316,00** złotych**, w tym: 8 975 806,00 złotych (dział 852, rozdział 85228 własna gmina), 75 229,00 złotych, 265 113,00 złotych (dział 852, rozdział 85228 zadania zlecone gminie przez organ administracji rządowej), 345 408,00 złotych (dział 852, rozdział 85202 własna gmina), 1 423 832,00 złotych (dział 852, rozdział 85230 własna gmina), 1 048 555,00 złotych (dział 852, rozdział 85220 własny powiat), 402 373,00 złote (dział 853 rozdział 85395

własny powiat)

****dotyczy usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Rodzinnego Domu Pomocy oraz posiłku z dowozem do domu**

2) Dalsze wspieranie przez miasto Katowice, w formie dotacji, kompleksowych działań na rzecz osób starszych, z niepełnosprawnościami, wymagających opieki, świadczonych przez organizacje pozarządowe.

Realizatorzy: organizacje pozarządowe, Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki na kwotę **155 000,00** złotych (dział 853, rozdział 85395, własna gmina) - Kluby Seniora.

3) Kontynuowanie programu wolontaryjnego "Słonecznik" oraz promocja programu za pośrednictwem różnych kanałów informacyjnych, w tym strony internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, dystrybucji materiałów promocyjnych na uczelniach oraz aktywizacja środowiska lokalnego w celu włączenia większej liczby wolontariuszy do pomocy osobom starszym i z niepełnosprawnościami.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

4) Działania podejmowane w ramach Dziennych Domów Pomocy Społecznej i Popołudniowych Klubów Społecznościowych realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - jako trwałość projektu finansowanego ze środków unijnych:

Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnościami

Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem

Usługa Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach – **1 844 079,00** złotych (dział 853, rozdział 85395)

Koordynator projektu: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba prowadzonych miejsc w Dziennych Domach Pomocy Społecznej,
- 2) liczba osób z niepełnosprawnościami, starszych korzystających z Dziennych Domów Pomocy Społecznej,
- 3) liczba osób korzystających z Klubów Seniora oraz innych miejsc spotkań seniorów prowadzonych przez organizacje pozarządowe,
- 4) liczba prowadzonych miejsc w Mieszkaniach Chronionych Wspieranych,
- 5) liczba osób z niepełnosprawnościami, starszych korzystających z Mieszkań Chronionych Wspieranych,
- 6) liczba prowadzonych miejsc w Mieszkaniach Treningowych,
- 7) liczba osób z niepełnosprawnościami, starszych korzystających z Mieszkań Chronionych Treningowych,
- 8) liczba prowadzonych miejsc w Rodzinnym Domu Pomocy,
- 9) liczba osób z niepełnosprawnościami, starszych korzystających z Rodzinnego Domu Pomocy,
- 10) liczba osób z niepełnosprawnościami, starszych, które mogą skorzystać z posiłku z dowozem do domu,
- 11) liczba osób z niepełnosprawnościami, starszych, którym wydano posiłek z dowozem do domu,
- 12) liczba osób z niepełnosprawnościami, starszych objętych usługami opiekuńczymi, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- 13) liczba wolontariuszy wspomagających osoby z niepełnosprawnościami wymagające opieki,
- 14) liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej,
- 15) liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z Dziennych Domów Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnościami oraz osób z autyzmem,
- 16) liczba prowadzonych miejsc w Dziennych Domach Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnościami oraz osób z autyzmem.

Projekt 12. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w sporcie i turystyce.

Założenie: osoba z niepełnosprawnością ma prawo do uczestnictwa w sporcie i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

Cel: ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stworzenie odpowiednich warunków do uczestnictwa w sporcie i turystyce osobom z niepełnosprawnościami. Przeciwdziałanie izolacji społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienie im dostępu do imprez sportowych i turystycznych.

Stan planowany do osiągnięcia:

Zwiększenie udziału osób z niepełnosprawnościami w imprezach o charakterze sportowym i turystycznym oraz przystosowanie miejskich obiektów sportowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

1) Dofinansowanie szkolenia dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji oraz współfinansowanie organizacji imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym.

Realizator: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Katowicach.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

2) Dotacje dla stowarzyszeń reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami.

Realizator: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice, **30 000,00** złotych

3) Organizacja imprez sportowych z udziałem osób z niepełnosprawnościami.

Realizator: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej

4) Przyznawanie dofinansowania do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **12 500,00** złotych w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (środki na realizację zadania zostały wliczone w rozdziale 6 w ramach dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych).

5) Opiniowanie opracowywanych koncepcji i wytycznych do projektowania oraz projektów technicznych remontów i inwestycji miejskich pod kątem dostępności do osób z niepełnosprawnościami.

Realizator: Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Katowice, Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami.

Źródło finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent: Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Katowice, Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami, planowane wydatki w ramach działalności bieżącej.

Koordynator projektu: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach.

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych ogólnodostępnych, w tym również dla osób z niepełnosprawnościami, dofinansowanych przez miasto Katowice,
- 2) liczba osób z niepełnosprawnościami biorąca udział w zorganizowanych imprezach.

Prognozuje się, że w roku 2022 zapotrzebowanie na stworzenie odpowiednich warunków do uczestnictwa w sporcie i turystyce osobom z niepełnosprawnościami będzie na poziomie roku 2019 (przed pandemią). W chwili obecnej trudno jest zaplanować wysokość środków, jaka będzie przekazana podmiotom. Zależy to, zarówno od sytuacji epidemicznej w kraju, jak i od ofert złożonych przez kluby na realizację poszczególnych zadań w otwartych konkursach dotacyjnych.

Projekt 13. Programy Integracji Społecznej i Zawodowej Osób z Niepełnosprawnościami finansowane ze środków zewnętrznych.

Założenie: Aktywność osób z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym ma istotny wpływ na ich sytuację społeczną, zdrowotną i zawodową. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami powinno odbywać się w perspektywie długofalowej i prowadzić do pełnego ich uczestnictwa w życiu społecznym oraz do poprawy ich sytuacji na rynku pracy. Założeniem podejmowanych działań jest jak najszersze oddziaływanie na lokalne i regionalne instytucje, organizacje, firmy i grupy nieformalne, które mogą przyczynić się do możliwie najpełniejszego udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym oraz do wzrostu zrozumienia mieszkańców Katowic dla ich problemów.

Cel: Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin poprzez integrację społeczną i zawodową oraz zaprezentowanie pozytywnego obrazu osób z niepełnosprawnościami i ich problemów wśród mieszkańców Katowic.

Stan planowany do osiągnięcia:

Poprawa warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami maksymalne wykorzystanie zdolności i możliwości dla osiągnięcia jak największej życiowej samodzielności i aktywności. Wzmocnienie aktywności osób z niepełnosprawnościami w życiu publicznym, wzrost zaangażowania w życie społeczności lokalnej oraz konsolidacja środowiska osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz wzmocnienie i zwrócenie uwagi ogółu mieszkańców Katowic na ich problemy.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

1) „Katowice Miasto Otwarte – Organizowanie Społeczności Lokalnej – II etap” - realizacja do 31.12.2022 roku - projekt realizowany w ramach osi priorytetowej IX Włączenie Społeczne, poddziałanie 9.1 Aktywna Integracja, 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizacja programu na rzecz aktywnej integracji, w tym osób z niepełnosprawnościami uwzględniającego specyfikę terytorium i zamieszkujących je społeczności z uwzględnieniem działań opartych o samopomoc i wolontariat, środowiskowych, prozatrudnieniowych, edukacyjnych, samopomoc i wolontariat, jako wsparcie uzupełniające, to jest:

- organizowanie społeczności osób z niepełnosprawnościami – realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
- Punkt Poradnictwa i Informacji – realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
- wsparcie udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i kulturalnym – realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,

- wsparcie realizacji inicjatyw oddolnych na rzecz poprawy sytuacji osób z niepełnosprawnościami – realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
- usługi aktywnej integracji o charakterze edukacyjnych – realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
- uzupełniające działania treningowo – wspierające osoby z niepełnosprawnościami – realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
- Integracyjny Klub Osób z Niepełnosprawnością – realizator: Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej imienia Świętego Stanisława Kostki,
- usługa wspierająca aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami poprzez działania trenera pracy – realizator: Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej imienia Świętego Stanisława Kostki,
- wsparcie otoczenia osób z niepełnosprawnościami – realizator: Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej imienia Świętego Stanisława Kostki,

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, planowane wydatki na kwotę **773 502,00** złote (dział 853, rozdział 85395).

2) „Katowice Miasto Otwarte. Rozwój Usług Społecznych w Katowicach – II etap” - realizacja do 31.03.2022 roku, projekt realizowany w ramach osi priorytetowej IX Włączenie Społeczne dla działania 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne. 9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w formule Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Realizacja usług społecznych, to jest:

- usługi wytnieniowe,
- wsparcie otoczenia osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, planowane wydatki w 2022 rok wynoszą **71 390,00** złotych (dział 853, rozdział 85395).

3) „Ramię w Ramię. Rozwój usług społecznych – II etap” realizacja do 31.12.2022 roku – realizowany w ramach osi priorytetowej IX Włączenie Społeczne dla działania 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne. 9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w formule Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, to jest:

- Mieszkanie treningowe dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (realizacja zadania do 31.12.2022 roku),
- Wsparcie rodziny.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, planowane wydatki w 2022 roku wynoszą **1 266 228,00** złotych (dział 853, rozdział 85395).

Koordinator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Ocena efektywności – wskaźniki:

„Katowice Miasto Otwarte – Organizowanie Społeczności Lokalnej – II etap”:

- 1) liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie,
- 2) liczba środowisk objętych programem aktywności lokalnej,
- 3) liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencji po opuszczeniu programu,
- 4) liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).

„Katowice Miasto Otwarte. Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap”:

- 5) liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie,
- 6) liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie,
- 7) liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu,
- 8) liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu.

„Ramię w Ramię. Rozwój usług społecznych – II etap”:

- 9) liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie,
- 10) liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami w postaci mieszkań chronionych w programie,
- 11) liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie,
- 12) liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach chronionych po zakończeniu projektu,
- 13) liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu,
- 14) liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu.

Część IV Program działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami.

Dział 1. Cele, adresaci programu, zadania ustawowe Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach z zakresu rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami.

Rozdział 1. Charakterystyka osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach.

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach według stanu na koniec czerwca 2021 roku zarejestrowanych było ogółem 238 osób z niepełnosprawnościami, z czego 193 osób bezrobotnych (w tym 83 kobiety) i 45 osób poszukujących pracy (w tym 12 kobiet).

Tabela numer 1. Liczba osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy według stanu na 30 czerwca 2021 roku.

Bezrobotni			Poszukujący pracy		
Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
193	83	110	45	12	33

Rozdział 2. Struktura osób z niepełnosprawnościami pod względem wykształcenia, wieku, czasu pozostawania bez pracy, stopnia i przyczyn niepełnosprawności.

Tabela numer 2. Liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami według poziomu wykształcenia na koniec czerwca 2021 roku.

Wykształcenie	Liczba osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych	Liczba osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy
Podstawowe i podstawowe nieukończone	44	8
w tym specjalne	5	0
Gimnazjalne	7	1
w tym specjalne	0	0
Zasadnicze zawodowe	48	13
w tym specjalne	9	1
Średnie ogólnokształcące	24	4
w tym specjalne	0	0
Policealne i średnie zawodowe	51	12
w tym specjalne	0	0
Wyższe	19	7

Na koniec czerwca 2021 roku wśród zarejestrowanych niepełnosprawnych dominowały osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe – ogółem 63 osoby, w tym 51 osób bezrobotnych i 12 osób poszukujących pracy. Drugą grupę pod względem liczebności stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – ogółem 61 osób, w tym 48 osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych i odpowiednio 13 osób wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy. Trzecią w kolejności grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym i podstawowym nieukończonym – ogółem 52 osoby, w tym 44 osoby zarejestrowane jako bezrobotne, 8 osób – jako niepełnosprawne poszukujące pracy.

Pozostałe osoby w liczbie 28 posiadały wykształcenie średnie ogólnokształcące, w tym 24 osoby bezrobotne i 4 osoby poszukujące pracy. Wykształcenie wyższe – 26 osób (w tym 19 osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych i 7 osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy). Najmniejszą liczebnie grupę reprezentowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym – ogółem 8 osób (w tym 7 osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych i 1 osoba z niepełnosprawnością poszukująca pracy).

Tabela numer 3. Liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami według kategorii wiekowej na koniec czerwca 2021 roku.

Wiek	Liczba osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych	W tym kobiet	Liczba osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu	W tym kobiet
18 - 24	9	4	0	0
25 - 29	12	7	5	0
30 - 39	36	19	12	4
40 - 44	14	8	4	0
45 - 49	24	8	4	1
50 - 54	32	17	3	1
55 - 59	37	20	4	2
60 i więcej lat	29	0	13	4

Najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych niepełnosprawnych stanowiły osoby w przedziale od 30 do 39 lat – ogółem 48 osób (w tym 36 osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych i odpowiednio 12 osób wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy).

Najmniej liczną grupę stanowiła młodzież w kategorii wiekowej od 18 do 24 roku życia – ogółem 9 osób (w tym 9 osób bezrobotnych).

Tabela numer 4. Liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami według czasu pozostawania bez pracy na koniec czerwca 2021 roku.

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	Liczba osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych	W tym kobiet	Liczba osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy	W tym kobiet
Do 1	15	5	1	1
1 – 3	31	14	5	2
3 – 6	26	13	2	1
6 – 12	51	23	9	1
12 – 24	42	24	12	2
Powyżej 24	28	4	16	5

Kolejnym kryterium jest czas pozostawania bez pracy (tabela numer 4). Według stanu na koniec czerwca 2021 roku najwięcej było zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami pozostających w ewidencji od 6 do 12 miesięcy – łącznie 60 osób (w tym 51 bezrobotnych i 9 osób poszukujących pracy).

Tabela numer 5. Liczba osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych ze względu na przyczynę niepełnosprawności na koniec czerwca 2021 roku.

Przyczyny niepełnosprawności	Liczba osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych	Liczba osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy
Upośledzenie umysłowe	4	2
Choroby psychiczne	34	6
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	10	2
Całościowe zaburzenia rozwojowe	2	0
Choroby narządu wzroku	16	5
Upośledzenia narządu ruchu	60	7
Epilepsja	8	1
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	12	4
Choroby układu pokarmowego	1	3
Choroby układu moczowo-płciowego	1	0
Choroby neurologiczne	18	5
Inne	27	10
Nieustalony	0	0

Dane liczbowe zawarte w tabeli numer 5 pokazują, że ze względu na rodzaj schorzenia wśród osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych jako bezrobotne dominowały osoby z upośledzeniami narządu ruchu (60) oraz osoby, dla których orzeczono jako przyczynę niepełnosprawności choroby psychiczne (34). Natomiast wśród poszukujących pracy przeważały osoby z przyczynami niepełnosprawności określonymi jako „Inne” (10) i w następnej kolejności osoby z orzeczonymi chorobami narządu ruchu (7).

Tabela numer 6. Liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami według stopnia niepełnosprawności na koniec czerwca 2021 roku.

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych	Liczba osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy
Znaczny	9	9
Umiarkowany	79	22
Lekki	105	14

W oparciu o dane liczbowe zawarte w tabeli numer 6 należy stwierdzić, że w grupie bezrobotnych przeważały osoby z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności (105 osób).

Natomiast w grupie poszukujących pracy dominowały osoby z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (22 osoby).

Tabela numer 7. Liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami według stażu pracy na koniec czerwca 2021 roku.

Staż pracy ogółem	Liczba osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych	Liczba osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy
Do 1 roku	41	9
1 – 5 lat	33	13
5 – 10 lat	32	7
10 – 20 lat	41	4
20 – 30 lat	25	5
30 lat i więcej	7	2
Bez stażu pracy	14	5

Analizując staż pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy osób z niepełnosprawnościami należy stwierdzić, że większość spośród bezrobotnych posiadała staż do 1 roku (41 osób) oraz porównywalnie w aspekcie danych liczbowych – bezrobotni ze stażem od 10 do 20 lat (41 osób). Natomiast wśród osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy 13 osób legitymowało się stażem pracy ogółem w przedziale od 1 roku do 5 lat.

Rozdział 3. Cele, adresaci Programu.

Głównym celem opracowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach programu w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania osób z niepełnosprawnościami jest kompleksowe przygotowanie zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy do samodzielnego i aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez zastosowanie podstawowych usług i instrumentów rynku pracy. W programie zostały uwzględnione działania w zakresie wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy umożliwiające tej grupie społecznej dostęp do otwartego i chronionego rynku pracy:

- 1) realizowanie podstawowych usług rynku pracy,
- 2) aktywizacja osób z niepełnosprawnościami z wykorzystaniem instrumentów rynku pracy,
- 3) przygotowanie osób z niepełnosprawnościami do samodzielnego, aktywnego poruszania się na rynku pracy w celu uzyskania zatrudnienia odpowiedniego do indywidualnych możliwości zawodowych i zdrowotnych.

Program skierowany jest do osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami, a także ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Rozdział 4. Zadania ustawowe Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach z zakresu rehabilitacji zawodowej zarejestrowanych osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami i poszukujących pracy z niepełnosprawnościami.

Celem rehabilitacji zawodowej jest wsparcie osoby z niepełnosprawnością w uzyskaniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia poprzez zastosowanie podstawowych usług i instrumentów rynku pracy

w oparciu o ustalony Indywidualny Plan Działania sporządzony przez doradcę klienta przy współudziale osoby zarejestrowanej.

Zadania ustawowe w tym zakresie Powiatowy Urząd Pracy realizować będzie w oparciu o artykuł 35a i artykuł 11 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Do głównych zadań zgodnie z artykułem 35a ustawy należy między innymi:

- 1) prowadzenie usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób z niepełnosprawnościami,
- 2) przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- 3) zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi z niepełnosprawnościami w pracy,
- 4) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska,
- 5) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów,
- 6) współpraca z właściwym terenowo Inspektorem Pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób z niepełnosprawnościami,
- 7) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej tych osób.

Zgodnie artykułem 11 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, osoba z niepełnosprawnością zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać z usług lub instrumentów rynku pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wydatki na instrumenty oraz usługi rynku pracy, o których mowa w artykule 11 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych są finansowane dla osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych jako bezrobotne – ze środków Funduszu Pracy, a w odniesieniu do osób poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu – ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Dział 2. Stan istniejący – charakterystyka zasobów.

Rozdział 1. Usługi pośrednictwa pracy.

1. Pośrednictwo pracy polega w szczególności na:

- 1) udzielaniu pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy z niepełnosprawnościami w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
- 2) pozyskiwaniu ofert pracy,
- 3) upowszechnianiu ofert pracy, w tym przekazywanie ich do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy,
- 4) udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy w związku ze zgłoszoną ofertą pracy,
- 5) informowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy,
- 6) inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami,
- 7) informowaniu o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- 8) współdziałaniu powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania,
- 9) informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

W ramach zadań pośrednictwa pracy opracowywany jest również monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz prowadzona jest diagnoza rynku pracy w oparciu o analizę zgłaszanych ofert pracy, klasyfikację zawodów i specjalności oraz strukturę podmiotów gospodarczych funkcjonujących na lokalnym rynku pracy.

Rozdział 2. Usługi poradnictwa zawodowego.

Usługi z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej ukierunkowane są na przygotowanie osób z niepełnosprawnościami do podejmowania aktywności zawodowej. Usługi te polegają na:

1. udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, a w szczególności:
 - udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy lub samozatrudnieniu,
 - udzielaniu porad z wykorzystaniem standardowych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
 - kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy lub zawodu,
 - inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych.
2. udzielaniu pracodawcom pomocy:
 - w doborze kandydatów do pracy spośród zarejestrowanych osób,
 - we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

Rozdział 3. Usługi szkoleniowe.

Szkolenia organizowane są w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szanse na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w przypadku:

- 1) braku kwalifikacji zawodowych,
- 2) konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- 3) utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- 4) braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Zgodnie z artykułem 40 paragraf 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy urząd na wniosek osoby bezrobotnej z niepełnosprawnością może skierować na wskazane szkolenie i sfinansować koszty, jeżeli osoba uzasadni celowość przeszkolenia. Źródłem finansowania szkoleń dla tej grupy osób są środki Funduszu Pracy.

Osoba z niepełnosprawnością poszukująca pracy i niepozostająca w zatrudnieniu zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy może zostać skierowana na szkolenie zawodowe na mocy postanowień artykułu 38 paragraf 1 i artykułu 40 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w celu zwiększenia szans na uzyskanie zatrudnienia, podwyższenia dotychczasowych kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej. Źródłem finansowania szkoleń są środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane w urzędzie pracy kierowane są na szkolenie po uzyskaniu pozytywnej opinii lekarza medycyny pracy oraz ustaleniu zasadności skierowania na wnioskowane szkolenie w aspekcie indywidualnej sytuacji zawodowej oraz potrzeb lokalnego rynku pracy.

Rozdział 4. Instrumenty rynku pracy.

Instrumenty rynku pracy wykorzystywane są przy realizacji programów i projektów pozwalających na aktywizację zawodową zarejestrowanych osób bezrobotnych i poszukujących pracy z niepełnosprawnościami niepozostających w zatrudnieniu. Są to zwłaszcza instrumenty określane mianem aktywnych programów rynku pracy, na przykład staże u pracodawców, a także instrumenty wspomagające podstawowe usługi rynku pracy, w tym w szczególności: refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby z niepełnosprawnością, przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej oraz wspieranie pracownika z niepełnosprawnością na stanowisku pracy poprzez zatrudnienie pracownika pomagającego osobie z niepełnosprawnością w pracy.

Staż u pracodawcy pozwala na nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez

wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Organizacja stażu odbywa się pod nadzorem opiekuna według programu określonego w umowie.

Źródłem finansowania staży:

- dla osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami są środki Funduszu Pracy,
- dla osób poszukujących pracy z niepełnosprawnościami są środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej przyznawane są:

- ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych osobie bezrobotnej lub poszukującej pracy z niepełnosprawnością niepozostającej w zatrudnieniu do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Wymagany przepisami prawa okres prowadzenia działalności wynosi co najmniej 24 miesiące;
- ze środków Funduszu Pracy osobie bezrobotnej z niepełnosprawnością do wysokości sześciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Wymagany przepisami prawa okres prowadzenia działalności wynosi co najmniej 12 miesięcy.

Osoby z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o środki na zakup maszyn, urządzeń i wyposażenia niezbędnych do podjęcia działalności o planowanym profilu. Zostają objęte usługami doradczymi polegającymi na analizie indywidualnych doświadczeń i kwalifikacji zawodowych w aspekcie planowanego przedsięwzięcia.

Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby z niepełnosprawnością poniesionych przez pracodawcę przyznawany jest:

- ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Wymagany przepisami prawa okres utrzymania stanowiska pracy skierowanej osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy z niepełnosprawnością wynosi co najmniej 36 miesięcy;
- ze środków Funduszu Pracy do wysokości sześciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Wymagany przepisami prawa okres utrzymania stanowiska pracy skierowanej osoby bezrobotnej z niepełnosprawnością wynosi co najmniej 24 miesiące.

Warunkiem otrzymania refundacji kosztów jest dokonanie przez pracodawcę zakupu wyposażenia, rozliczenie poniesionych kosztów oraz zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami skierowanych przez powiatowy urząd pracy na doposażonych stanowiskach pracy.

Zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi z niepełnosprawnością w pracy przysługuje za czas poświęcony wyłącznie na tę formę pomocy. Ma ona na celu wspieranie pracownika z niepełnosprawnością na stanowisku pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem oraz czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania. Wysokość zwrotu stanowi iloczyn kwoty najniższego wynagrodzenia i ilorazu liczby godzin w miesiącu przeznaczonych wyłącznie na pomoc pracownikowi z niepełnosprawnością i miesięcznej liczby godzin pracy pracownika z niepełnosprawnością w miesiącu. Liczba godzin przeznaczonych wyłącznie na pomoc pracownikowi z niepełnosprawnością nie może przekraczać liczby godzin odpowiadającej 20 procentom liczby godzin pracy pracownika w miesiącu.

Zwrot kosztów dokonywany jest na warunkach i w wysokości określonych umową zawartą z pracodawcą. Zwrotowi nie podlegają koszty poniesione przez pracodawcę przed dniem podpisania umowy.

Dział 3. Projekty działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami do realizacji w latach 2022 - 2026.

Projekt 1. Pośrednictwo pracy.

Założenie: zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami oraz pracodawcom usług pośrednictwa pracy.

Cel: udzielanie pomocy osobom z niepełnosprawnościami w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz świadczenie pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.

Stan planowany do osiągnięcia: aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

- 1) Nawiązywanie współpracy z pracodawcami z otwartego rynku pracy oraz chronionego rynku pracy.

Realizator: pośrednik pracy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego.

2) Przedstawianie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy z niepełnosprawnościami propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Realizatorzy: pośrednik pracy, doradca zawodowy, specjalista do spraw rozwoju zawodowego pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego.

3) Oferowanie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy z niepełnosprawnościami możliwości innych form pomocy w sytuacji braku propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Realizatorzy: pośrednik pracy, doradca zawodowy, specjalista do spraw rozwoju zawodowego pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego.

4) Inicjowanie i organizowanie kontaktów osób z niepełnosprawnościami z potencjalnymi pracodawcami w ramach giełd pracy.

Realizator: pośrednik pracy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, wydatki w ramach działalności bieżącej.

Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba ofert pracy,
- 2) liczba podjęć pracy przez osoby z niepełnosprawnościami.

Projekt 2. Poradnictwo zawodowe.

Założenie: przygotowanie osób z niepełnosprawnościami do podejmowania aktywności zawodowej poprzez świadczenie usług z zakresu poradnictwa zawodowego.

Cel: przygotowanie osób z niepełnosprawnościami do uzyskania odpowiedniego zatrudnienia.

Stan planowany do osiągnięcia: aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami w wyniku działań w ramach usług poradnictwa zawodowego.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

- 1) Udzielanie osobom z niepełnosprawnościami porad zawodowych i informacji zawodowych.

Realizator: doradca zawodowy.

- 2) Świadczenie pracodawcom pomocy w doborze kandydatów na wolne miejsce pracy spośród zarejestrowanych niepełnosprawnych.

Realizator: doradca zawodowy.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, wydatki w ramach działalności bieżącej

Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

Ocena efektywności - wskaźniki:

- 1) liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami,
- 2) liczba osób z niepełnosprawnościami objętych usługami poradnictwa zawodowego.

Projekt 3. Szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy z niepełnosprawnościami.

Założenie: organizowanie szkoleń zawodowych na wniosek zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami w celu podniesienia/uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych.

Cel: nabycie przez osoby z niepełnosprawnościami umiejętności i kwalifikacji zawodowych dostosowanych do potrzeb otwartego i chronionego rynku pracy.

Stan planowany do osiągnięcia: aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami poprzez zastosowanie usług szkoleniowych.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

1) Analiza zapotrzebowania na zawody i specjalności na lokalnym rynku pracy.

Realizatorzy: specjalista do spraw rozwoju zawodowego pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego.

2) Ustalenie zasadności skierowania zarejestrowanej osoby z niepełnosprawnością na wnioskowane szkolenie.

Realizator: specjalista do spraw rozwoju zawodowego, pośrednik pracy, doradca zawodowy pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego.

3) Udzielanie informacji o możliwościach szkolenia.

Realizatorzy: specjalista do spraw rozwoju zawodowego, doradca zawodowy, pośrednik pracy pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego.

4) Organizacja i rozliczenie finansowe szkoleń.

Realizator: specjalista do spraw rozwoju zawodowego pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

nie planuje się realizacji zadania w 2022 roku

Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

Ocena efektywności - wskaźniki:

1) liczba osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami skierowanych na szkolenia,

2) liczba osób poszukujących pracy z niepełnosprawnościami skierowanych na szkolenia.

Projekt 4. Instrumenty rynku pracy.

Założenie: wspieranie podstawowych usług rynku pracy.

Cel: finansowanie aktywizacji zawodowej zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami.

Stan planowany do osiągnięcia: aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami poprzez zastosowanie instrumentów rynku pracy.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

1) wykorzystanie subsydiowanych form pomocy w zakresie wspierania zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami:

a) przyznanie jednorazowo środków na uruchomienie działalności gospodarczej,

b) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby z niepełnosprawnością.

Realizator: pracownicy merytoryczni odpowiedzialni za aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami i rozliczanie środków finansowanych przeznaczonych na realizację zadań w ramach Projektu 4.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach poprzez Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, planowane wydatki ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę **150 000,00** złotych (dział 853, rozdział 85333) w tym na przyznanie jednorazowo środków na uruchomienie działalności gospodarczej **50 000,00** złotych oraz zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby z niepełnosprawnościami **100 000,00** złotych.

Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

Ocena efektywności - wskaźniki:

1) liczba osób, które skorzystały z subsydiowanych form aktywizacji zawodowej,

2) kwota wydatkowanych środków finansowanych przeznaczonych na subsydiowane formy zatrudnienia.

Projekt 5. Zatrudnienie pracownika pomagającego pracownikowi z niepełnosprawnością w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem oraz czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika z niepełnosprawnością na stanowisku pracy.

Założenie: wspieranie pracownika z niepełnosprawnością na stanowisku pracy.

Cel: zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi z niepełnosprawnością w pracy za czas poświęcony wyłącznie na tę formę pomocy.

Stan planowany do osiągnięcia: udzielenie pracownikowi z niepełnosprawnością pomocy w przystosowaniu się do środowiska pracy oraz w wykonywaniu czynności powierzonych na stanowisku pracy.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

1) Udzielenie pracodawcy wsparcia finansowego w zakresie zwrotu kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi z niepełnosprawnością w pracy.

Realizator: pracownicy merytoryczni odpowiedzialni za aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami i rozliczanie środków finansowanych przeznaczonych na realizację Projektu 5.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

nie planuje się realizacji zadania w 2022 roku

Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

Ocena efektywności - wskaźniki:

1) liczba pracodawców, którym udzielono wsparcia w zakresie zwrotu kosztów związanych z zatrudnieniem pracownika pomagającego pracownikowi z niepełnosprawnościami na stanowisku pracy.

Projekt 6. Współpraca z partnerami rynku pracy w zakresie rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Założenie: Wspieranie osób z niepełnosprawnościami w przygotowaniu się do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy.

Cel: Promocja programów realizowanych przez partnerów rynku pracy z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej skierowanych do osób z niepełnosprawnościami.

Stan planowany do osiągnięcia: umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami pozostającym bez zatrudnienia udziału w działaniach zaplanowanych w ramach programów realizowanych przez partnerów rynku pracy.

Zadania do realizacji w latach 2022 - 2026, realizatorzy:

1) rozpowszechnienie wśród osób z niepełnosprawnościami informacji o programach realizowanych przez partnerów rynku pracy,

2) udzielenie partnerom rynku pracy pomocy w naborze uczestników do realizowanych programów.

Realizator: pracownicy merytoryczni odpowiedzialni za aktywizację zawodową zarejestrowanych osób, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Źródła finansowania zadania na 2022 rok:

Dysponent:

Powiatowy Urząd Pracy, wydatki w ramach działalności bieżącej

Koordynator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach przy współpracy z innymi partnerami rynku pracy.

Ocena efektywności - wskaźniki:

1) liczba projektów, o realizacji których zarejestrowane osoby z niepełnosprawnościami zostały poinformowane.

Część V Podsumowanie źródeł finansowania programu w 2022 roku.

Wysokość planowanych wydatków przeznaczonych na realizację zadań określonych w „Miejskim programie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2022-2026 Katowice bez barier” w 2022 roku (dane na 01.01.2022 r.).

Projekt 1 Poradnictwo specjalistyczne, w tym interwencja kryzysowa.	43 532,00 złote
Projekt 2 Wczesna interwencja (dzieci w wieku 0-6 lat) i kształcenie specjalne.	32 934 476,00 złote
Projekt 3 Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.	83 697 167,00 złotych
Projekt 4 Transport uczniów z niepełnosprawnościami do placówek oświatowych.	7 263 060,00 złotych
Projekt 5 Rehabilitacja społeczna i lecznicza dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz dorosłych osób z niepełnosprawnościami.	9 678 805,00 złotych
Projekt 6 Wspieranie osób z niepełnosprawnościami w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do różnych świadczeń.	2 960 000,00 złotych
Projekt 7 Dostosowanie mieszkań do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	1 771 243,00 złote
Projekt 8 Dostosowanie komunikacji i transportu zbiorowego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	14 388 670,00 złotych
Projekt 9 Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się w obiektach użyteczności publicznej.	500 000,00 złotych
Projekt 10 Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu kulturalnym i artystycznym.	121 548,00 złotych
Projekt 11 Zapewnienie opieki osobom z niepełnosprawnościami.	18 285 395,00 złotych
Projekt 12 Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w sporcie i turystyce.	30 000,00 złotych
Projekt 13 Programy Integracji Społecznej i Zawodowej Osób z Niepełnosprawnościami finansowane ze środków zewnętrznych.	2 111 120,00 złote
Powiatowy Urząd Pracy	
Program działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami.	150 000,00 złotych
SUMA	173 935 016,00 złotych